

BUČIJADA 2009

Drugi teden v oktobru pripravljamo v Harijah prireditve »Dobrodošli pri nas«, ki bo potekala v znamenju buč. Ne vemo sicer kako nam bo pridelek uspel, a bučna semena smo sadili na vse mogoče kraje, da o vrstah, oblikah in barvi buč sploh ne izgubljam besed.

Ob tej priložnosti vabimo društva, šole, vrtce, posameznike in vse, ki bi se želeli predstaviti v Harijah, da nas pokličete in se nam pridružite.

Projekt je podprla Turistična zveza Slovenije.

Vabljeni!

KETŠD Alojzij Mihelčič, Harije

70-letnica kronanja Marijine podobe

*Rojake, ki daleč
od doma žive,
na tujem tolaži
naj Tvoje srce! AVE....*

(Berta Golob)

Kljub temu, da so takratne italijanske oblasti prepovedale uporabo slovenskega jezika, poitalijančile imena ljudi in krajev ter prepovedale zborovanja, veliki domoljub in narodni buditelj, pok. duhovnik Milan Grlj (1904 – 1981), pod tujčevo oblastjo ni klonil. Na mali šmaren leta 1939 je iz Harij krenila nepopisna množica ljudi s kronano podobo Matere Božje. Za to priložnost so mizarski mojstri v Harijah izdelali poseben prenosni oltar, ki je služil svojemu namenu do leta 1943, ko je bil iz Opatije prenesen zdajšnji baročni kamniti oltar. Podobo je nosilo dvanajst harijskih fantov, v posebnih slavnostnih uniformah. Žal, je večina že pokojnih.

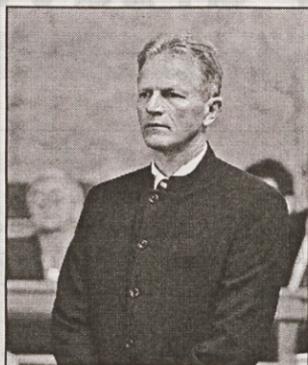
70-letnico kronanja Marijine podobe bomo obeležili v nedeljo, 13. septembra 2009, na Sozah, s sveto mašo, kulturnim programom in obujanjem spominov na kronanje ali le bežno poznanstvo z našim »Čedermacem«, pok. duhovnikom Milanom Grljem.

Prizadevajmo si, da bodo znali ceniti vrednote in spoštovati ljudi, rojene veliko pred mobilni, internetom in vsemi mogočimi »gripami«, tudi naši potomci, rojeni v čisto drugačnih časih....

Za to, še enkrat vljudno vabljeni v nedeljo, 13. septembra 2009, na Soze! Na Soze primorske nas vabi Srce, Marija Pomagaj, je Tvoje ime! Ave....

intervju:

**ZLATKO JENKO
- DOKTOR
VETERINARSKIH
ZNANOSTI**

STRAN 6-7

poletne aktivnosti:

**KOLONIJA
PACUG 2009**

STRAN 5

kultura:

**ZAPELJUJEJO Z GLASBO -
ZAPELJIVKE**

STRAN 24

šport:

**KONJENIŠTVO:
MALKE 2009**

STRAN 18

družba:

**OBRAZI
NAŠEGA KRAJA**

STRAN 25

FINANCE mušević
DAVČNO IN FINANČNO SVETOVANJE, D.O.O.

TEL/FAX 05 710 14 99
GSM 040 838 520

Nudimo celovite računovodske storitve
po konkurenčnih cenah za samostojne podjetnike,
gospodarske družbe in društva.

VOJKOV DREVORED 2, 6250 ILIRSKA BISTRICA

AVTOPRALNICA

KOREN JOŽKO

Koseze 3, Ilirska Bistrica
tel.: 040/240-118

URNIK
8.00 - 18.00
sobota 8.00 - 13.00
nedelja zaprto

**AVTOMATSKA
TUNELSKA
AVTOPRALNICA**

KAKOVOST JE PRVA

Svetovanje, Prodaja, Proizvodnja, Montaža oken in vrat

Vprašajte nas:
tel: 02 / 7200 330
fax: 02 / 7200 340
www.interles.si
info@interles.si

Interles d.o.o.
Kraigherjeva 19a
SI-2230 Lenart

Celoviti izvajalski inženiring

DANA BESEDA OBEZUJE

HI-TECH BLEIFREI PROFIL
7 - komorni system
ELEGANCE MD 8.0

OKNA

VRATA

SENČILA

ZIMSKI VRTOVI

PVC

LES

ALU

priznanje
za najboljšo delavnico
v graditeljstvu

GSM CENTER

KOPIČA

SiOL

Rozmanova ulica 2, 6250 Ilirska Bistrica
TEL: 05/71 00 333, MOB: 031/779 169
e-mail: maljevac@volja.net, www.gsm-kopija.si

izi
mama
debitel

- ◆ PRODAJA IN ODKUP RABLJENIH GSM APARATOV
- ◆ PRODAJA IN SERVIS GSM APARATOV TER DODATNE OPREME
- ◆ SKLEPANJE NAROČNIŠKIH RAZMERIJ

FOTOKOPIRANJE

PONEDELJEK - PETEK
8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 19⁰⁰
SOBOTA
8⁰⁰ - 12⁰⁰

NOVO DŽABEST PAKET - PAKET POVEZANI - INSTANT INTERNET
od 15 do 30 let starosti

NOVO

ŠE UGODNEJŠE

VEZAVA ZA GSM APARATE
SAMO 12 MESECEV

NOVI UMTS APARATI

**RIBARNICA
CERKVENIK
NA PLACU**

- * sveže ribe
- * zamrznjene ribe
- * školjke, raki
- * "bacala in bianco"
- * konzerve

ILIRSKA BISTRICA
Čankarjeva 26, tel.: 05/71 44 579

POTUJOČA RIBARNICA
tel.: 041/633 593

UVODNE BESEDE

Kaj je politika?

mag. Milena Urh

Janezek je spraševal očeta, kaj je politika. Ker je očka vedel, da bo moral to pojasniti na konkretnem primeru, je rekel takole:

"Janezek, vidiš, tvoja mamica skrbi zate, torej je ona vlada. Ti pa si ljudstvo. Jaz prinašam denar, sem kapitalizem. Naša služkinja je delavski razred. Tvoj mali bratec pa je naša prihodnost."

Janezek je bil nekako zadovoljen z odgovorom. A sredi noči zasliši otroški jok. Bratec se je zbudil in tulil - jasno, saj se je pokakal v plenice. Janezek gre do mame v spalnico, vendar ona trdno spi, očeta pa ni bilo zraven. Gre ven ter zavije k služkinji, kjer najde vrata odprta, očeta in služkinja pa sta se veselo "zabavala" v postelji.

Naslednje jutro pri zajtrku je Janezek rekel očetu: "Oči, zdaj pa vem, kaj je politika. Medtem ko vlada spi, kapitalizem jebe delavski razred, ljudstvo je ignorirano, naša prihodnost pa polna dreka."

V vsaki »zajebanciji« je malo resnice, res pa je, da si večina ljudi politiko razlaga po svoje. Politično znanost so dolgo časa izenačevali z raziskovanjem državnih institucij, ampak kot se dogaja z mnogimi osrednjimi pojmi družbenih znanosti, je tudi pojem politike prevzemal različne pomene ter spreminjal značilnosti v času in prostoru.

Na splošno lahko povemo, da izhaja raziskovanje o politiki iz dveh pojmov: iz pojma države in iz pojma moči, pri čem je slednji najbolj zanimiv in zlorabljen. Poznamo relacijske moči, igre moči, gospodarske oči, ideološke moči... vsi ti pojmi pa premaknejo pozornost od političnih institucij k dejavnikom, ki delujejo v njih ali skušajo vplivati na njihove odločitve.

V bistvu pa gre za to, da se volivci in izvoljeni potegujejo za različne vrste dobrin. Podobno kot na gospodarskem trgu potrošniki, naj bi se volivci na političnem trgu potegovali za posebne prednosti ali koristi. In kot se podjetja potegujejo za dobiček, se politični kandidati potegujejo za izvolitev. Politične stranke pa so kot podjetniki v gospodarstvu, katerega temelj je potegovanje za dobiček. Da bi si pridobile zasebno korist, bodo stranke izoblikovale kakršnokoli politiko, ki naj bi jim omogočila čim večje število glasov, prav tako kot podjetniki, ki bodo proizvajali kakršnokoli proizvod, ki naj bi jim zagotovil največje dobičke.

In kje je tukaj narod. Narod si žal podpiše sodbo sam, pišejo pa jo drugi.

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA OBVEŠČA

POSEBNA ZAHVALA

Območni odbor OZ RK Ilirska Bistrica

Območno združenje Rdečega križa Ilirska Bistrica se zahvaljuje gospodu Giuseppeju Valenčiču iz Zarečja za izjemno donacijo, ki jo je namenil naši organizaciji.

SPREJEM BLAGA V SKLADIŠČU

V septembru 2009 bomo sprejemali:

- oblačila, posteljnino, pribor, pripomočke za dojenčke
- otroška in mladinska oblačila;
- trenirke, hlače, jopice, puloverje, bunde, vetrovke
- ženska in moška oblačila razen plaščev, volnenih kril in moških oblek
- posteljnino, odeje, zavese, prte, brisače, kuhinjske krpe....

Pozor: obutve ne sprejemamo!!!

Blago lahko prinesete vsak četrtek, in sicer 3., 10., 17. in 24. septembra 2009 od 17. do 19. ure v naše skladišče št. 2 pod Gimnazijo Ilirska Bistrica, 4. armade.

V kolikor bi želeli prispevati denarna sredstva, jih prosimo nakažite na naš TRR št. 1010 0002 9208 538

Sredstva bomo namenili družinam iz socialno šibkega okolja, otrokom, katerih starši so izgubili službo, za nakup hrane, za plačilo položnic itn.

CENTER ZA SOCIALNO DELO OBVEŠČA

Ugodnejši pogoji za pridobitev državne štipendije

direktorica, Miranda Vrh

V mesecu juniju je bil objavljen nov Pravilnik o dodeljevanju državnih štipendij, ki uvaja ugodnejše pogoje za uveljavljanje te pravice. Bistvena sprememba je zvišanje cenzusa za pridobitev državne štipendije, s čimer se želi omogočiti šolanje čim večjemu številu mladih iz socialno šibkejših okolij, vzpodbujati izobraževanje nadarjenih in spodbujati izobraževanje za poklice, ki dolgoročno omogočajo zaposlitev.

Cenzus za pridobitev države štipendije se tako zvišuje iz 60 % minimalne plače na družinskega

člana na 65 % minimalne plače na družinskega člana za tiste kandidate, ki se šolajo ali študirajo v kraju svojega stalnega bivališča in v razponu od 66 % do 68 % minimalne plače na družinskega člana za tiste kandidate, ki se šolajo ali študirajo izven kraja svojega stalnega bivališča. Prej je bil ta cenzus v razponu od 60 do 65 %.

Za dijake in študente iz enostarševskih družin, osebe s posebnimi potrebami oziroma osebe, katerih sorojenci so osebe s posebnimi potrebami, pa se uvaja višji cenzus v višini 70 % minimalne plače na dru-

žinskega člana.

Rok za oddajo vloge za kandidate, ki prvič uveljavljajo to pravico ni omejen. Za kandidate, ki v šolskem oziroma študijskem letu 2008/09 že prejemajo državno štipendijo pa je rok za oddajo vloge za nadaljnje prejetje štipendije 16. september za dijake in 14. oktober za študente.

Center za socialno delo Il. Bistrice je v letu 2008 izdal 367 odločb o državnih štipendijah, vendar je bilo zaradi prekoračitve cenzusa kar 41 % negativnih. Upamo, da bo v tem šolskem oziroma študijskem letu ta odstotek bistveno nižji.

HUMANITARNA AKCIJA

ZA ANŽETA ZBIRAMO PLASTIČNE ZAMAŠKE

ZA ANŽETA, KI JE JANUARJA LETOS NA ŠTAJERSKI AVTOCESTI V HUDI PROMETNI NESREČI IZGUBIL DESNO NOGO, ZBIRAMO PLASTIČNE ZAMAŠKE.

S TEM BI MU RADI POMAGALI PRI NAKUPU NOŽNE PROTEZE, KI BI MU OLAJŠALA IN PRIBLIŽALA TUDI ŠPORTNO ŽIVLJENJE KOT GA JE ŽIVEL PRED NESREČO.

Zbiramo plastične zamaške, ki nimajo dodanih kovinskih delcev, plute oz. papirja in je njihov premer manjši od 10 cm.

Zamaške bomo začasno shranjevali (do odvoza) na OZ RKS Ilirska Bistrica.

Akcija bo potekala do konca leta 2009
Kontaktna tel. št.: 040 208 961 - Blanka (Anžetova mama)
05 711 21 32, 040 715 880 - Andreja (ZD Il. Bistrica)

Več o Anžetu, njegovi nesreči ter o akciji lahko preberete na www.subject.net

kalister
avto

Dolenje 2a, 05 / 788 60 10
Prodaja vozil OPEL, 05 / 788 60 09
PE Ilirska Bistrica, 05 / 710 14 30

VELIKA PONUDBA AVTOPLAŠČEV
IN ALU PLATIŠČ

POLNJENJE KLIMATSKE NAPRAVE

Merjenje izpušnih plinov,
optična nastavitve podvozja

POOBLAŠČENI OPEL SERVISIN PRODAJALEC VOZIL OPEL

delovni čas od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 14. ure.

Snežnik

Glavni in odgovorni urednik: Borislav Zejnulović

Strokovna svetovalka: mag. Milena Urh

Tehnični urednik: Raymond Fabijanić

Tisk: GA Commerce d.o.o.

Naklada: 1.500 izvodov

Časopis Snežnik je nestranski časopis,
ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica.

Cena izvida je 1,5 EUR

Naslov uredništva:

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica
tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124
e-pošta: sneznik@kabelnet.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnulović

Izdajatelj: GA Commerce d.o.o.

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Nenaročenih člankov ne honoriramo.

Rokopise in fotografije na željo vračamo.

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode,

za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.

Medij Snežnik je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi

Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 347.

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA

Pisarna INV v Ilirski Bistrici

Občina Ilirska Bistrica je na krajši slovesnosti v petek 31. julija predala v uporabo stavbo bivše glasbene šole na naslovu Jurčičeva 1 v Ilirski Bistrici. Ključje je prejelo petnajst predstavnikov kulturnih društev in političnih strank. Enega od prostorov, ki ga kot edinega daje občina v brezplačno uporabo bo zasedla tudi pisarna Inštituta za narodnostna vprašanja. Področja raziskovalnega interesa tega inštituta so: slovenska manjšina na Hrvaškem, medenični odnosi v obmejnem prostoru med Slovenijo in Hrvaško ter slovenska etničnost v preteklosti na Hrvaškem. V njej bo delovala mlada raziskovalka Barbara Riman.

Barbara Riman je rojena aprila 1981 na Reki. Na reški Filozofski fakulteti je v šolskem letu 1999/2000 vpisala študij na Odsjeku za povijest in Hrvatski jezik i književnost. Diplomirala je leta 2005. Aktivna je pri slovenski skupnosti na Reki. Deluje kot članica Sveta slovenske narodne manjšine Primorsko-goranske županije.

Od leta 2003 do decembra leta 2005 je delala kot učiteljica zgodovine v osnovnih šolah na področju Reke. Januarja leta 2006 je bila sprejeta kot mlada raziskovalka v okviru projekta Slovenci v Istri, Kvarnerju in Gorskem Kotarju v 20. stoletju pri dr. V. Kržišnik-Bukić na Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani.

Oktober leta 2005 je vpisala podiplomski študij na Filozofski fakulteti v Ljubljani, na Oddelku za zgodovino, smer obča in narodna zgodovina od 18. stoletja do najnovejše dobe pri mentorjih prof. dr. B. Repetu in dr. V. Kržišnik-Bukić.

SVIŠČAKI IN SNEŽNIK

Prah gre v pozabo

Tekst in foto: Peter Nikolič

Sviščaki – Zahvaljujoč večini naseljencev na znanem letno-zimskem letovišču Sviščaki, 1420m nadmorske višine, je bil nedavno tega sproščen promet v dolžini 700 m na novo asfaltirane ceste. Makadamska cesta, na kateri so mimo vozeča vozila povzročila oblake prahu, je motila lastnike vikend hiš, predvsem pa goste na terasi planinskega doma. Na neuradni otvoritvi, ki je med vikendaši in pohodniki vzbudila veliko zanimanje, je imel svečani govor Silvo Žnidaršič, botra pa sta bila Jožica Žnideršič in Emil Pugelj. Na vstopu počivališča je bil prerezan trak, ta čast pa je pripadla Jožetu Cetinskemu, ki pa je namesto škarij uporabil kar sekuro. Po svečani otvoritvi je osebje planinskega doma organiziralo veliko slovesnost.

Jože Cetinski spušča cesto v promet

Praznovanje na Snežniku

Foto in tekst: Ferlež Majda & Gršče

V soboto 8. avgusta je Snežnik doživel prijetno druženje. V goste so mu prišli Kerglci izpod Ahca iz Jasena in skupina vaščanov. Vaški godci so prišli na povabilo oskrbnikov, ki sta tistega dne praznovala skupaj sto let. Toplemu sprejemu je sledila muzika in ob prvih taktih sta slavljenca tudi zaplesala. Ob prijetnem vzdušju pa so se zavrteli tudi ostali obiskovalci koč, ki jih ob sobotnih sončnih dnevih ni malo.

Vzdušje se je čez dopoldan stopnjevalo in ples se je nadaljeval na samem vrhu Snežnika.

Prijetno druženje se je končalo v poznih popoldanskih urah, ko se je začel spuščati mrak na vrhove.

Oskrbnika koč Janja in Slavko Škoberne sta se ves čas obiska trudila, da je bilo jasencem in ostalim gostom na Snežniku prijetno. Gotovo pa bo vsem ostal prijeten spomin na slastne štruklje in jabolčni zavitek.

Po svoje pa se je izkazal tudi Snežnik, ki je obiskovalce pričakal z meglo in vetrom, že po nekaj urah pa jih je presenetil z enkratnim razgledom po naši domovini in kvarnerskih otokih.

Slavljenca sta zaplesala na pesem Kam le čas beži

KOLUMNA

Plac, parkirna hiša, TOK in krožišča

Vojko Tomšič, Jasen

Posegi, ki imajo dolgoročne posledice za prebivalce posameznega kraja, se praviloma planira z javnim razpisom, kjer se povabi k oddaji ponudb več izdelovalcem. To je po metodi, več ljudi več ve. Različne predlagane variante pregleda tako stroka, kot tudi javnost, ki s pomočjo javnih razgrnitev, pove svoje mnenje o posameznih rešitvah. Predlagane pripombe prouči strokovna komisija, ki pripravi končni predlog v sprejem izvoljencem ljudstva. V našem primeru svetu občine Ilirska Bistrica, ki bi moral sprejeti končno rešitev. Seveda v naši občini ne gre tako. Župan praviloma izbere le enega izvajalca, po lastni izbiri. Izbranec ni naključen, pač pa tak, od katerega ima koristi tudi župan. Tako že leta strateške idejne zasnove izdeluje šembijski zet iz studia Villa. Skupna lastnost vsem idejnim projektom je nefunkcionalnost, draginja in poseganje v pravice lastnikov zemljišč.

Tako poznamo idejno zasnovo ureditve Titovega trga, kjer naj bi na sredini bila vidna voda, okrog pa urejen promet. Seveda gre za bistveno predrago investicijo, ki verjetno nikoli ne bo učkala realizacije. Pri tem pa ni rešeno vprašanje, kje bodo ljudje, ki obiskujejo lokale na Placu, parkirali svoje avtomobile. V ta namen je župan našel rešitev le za vodstvo knjižnice, z nakupom stare brivnice. Za vse ostale lokale občini ni mar.

Drugi megalomanski projekt je parkirna hiša za občino. Avtor zamisli je isti. Po tej zamisli, naj bi izgradili tri etažno parkirno hišo za občino, s kletjo, pritličjem in enim nadstropjem. Ta objekt, naj bi stal za Banko Koper in občino. Tudi ta gradnja je v primerjavi z alternativnimi rešitvami bistveno predraga, prav tako pa je zanimivo, kdo bi v tej hiši parkiral. Če bi investirala občina in Banka Koper, potem, bi bilo parkiranje za občinske birokrate in zaposlene v Banki Koper brezplačno. Vsi ostali davkoplačevalci, ki bi zgradili to hišo, pa bi morali plačevati parkirnino.

Poglavje zase je stanovanjsko naselje TOK. Najprej je potrebno povedati, da bistriški monarh s tem delom Ilirske Bistrice, v šestih letih ni naredil popolnoma ničesar. Vsak podpoprečno sposoben župan, bi to področje že zdavnaj prostorsko uredil in pripravil za gradnjo. Pri nas, pa se je v zadnjem času pojavil šele idejni projekt ureditve te cone, ki je popolnoma skregan s pametjo. Tako predvideva vhod v stanovanjsko soseseo iz Gregorčičeve ulice, čeprav je ta najbolj obremenjena v mestu Ilirska Bistrica. Osnovni aksiom planiranja pravi, da je potrebno vhode v posamezne cone urediti iz manj prometnih ulic, če je to možno. V primeru stanovanjskega naselja Tok, bi to pomenilo iz Tomšičeve ulice ali iz Vojkovega drevoreda. Lahko tudi iz obeh smeri. Vendar tako ne bi škodovali nobenemu individualnemu lastniku zemljišča. Zato je v idejnem projektu previden vhod, praktično čez privatno dvorišče iz Gregorčičeve ulice. Škoda je omenjat, da je prostor, preveč natrpan za prijetno življenje.

Višek neumnosti, pa nedvomno predstavlja krožišče pri Videtu. Sprašujem se komu je sploh potrebno. Ob ureditvi obvoznice ali hitre ceste Postojna-Jelšane, je to krožišče popolnoma nepotrebno. Vse kar potrebuje mesto Ilirska Bistrica je krožišče pri Matetu in krožišče pri Spetiču. To pa je tudi vse. Za potrebe krožišča pri Videtu, naj bi občina odkupila kar štiri hiše, Videtovo, Kranjčevo, Sladki bar in Lekotovo, stalo pa naj bi preko 1 mio EUR. Da je ironija še večja, je občina že začela z odkupi z Sladkim barom.

In kje je tu stroka in javnost. Stroke seveda ni, ker je nad stroko monarh, javnost, pa nima nobene vloge, ker tudi, če da še pametnejše predloge, jih monarh negira. Zato tu ne velja pravilo več ljudi več ve, temveč pravilo, šenkinc vse ve. Prav tako nimamo normalnega občinskega sveta, saj se ne ve, kdo je v poziciji in kdo je v opoziciji. V glavnem sedijo zaradi sejin. Ko se pogovarjam s posameznimi člani občinskega sveta, mi praviloma dajo prav. Vendar na svetu le potrdijo monarhovim odločitvam. Razlogi so različni. Nekateri ne smejo biti proti, ker so institucije v katerih delajo odvisne od občinskih financ. Drugi morajo biti tihi, ker so zaposleni v podjetjih, ki sponzorira bistriškega monarha. Eni so tihi, ker je zaposlil njihove neveste. Eden mora glasovati za, ker prejema podžupansko nagrado (cca 1.000,00 EUR/mesec) brez, da bi karkoli naredil. Nekaterim je občina prodala zemljo javnega dobra. Nekateri so zaposleni v občinskih zavodih, brez, da so tam potrebni. Večina pa sploh ne ve, zakaj je v občinskem svetu. Zato tudi podpirajo monarhove izbore izvajalcev posameznih razpisov, čeprav ti nimajo zakonskih podlag. Ena izmed zakonskih podlag je tudi, da imajo izbranci na razpisih poravnane obveznosti do podizvajalcev. MARC zanesljivo ni tak. Člani občinskih svetov pa redno dobijo nezasluzeno sejnino, za denar bistriških podjetnikov, pa jim ni mar.

In kje je tu stroka in javnost... Stroke seveda ni...

26. seja Občinskega sveta - »NE za Program dela RC«

Zadnja predpočitniška seja Občinskega sveta je potekala 23. julija v »Gozdni hiši Mašun«. Po potrditvi zapisnikov in realizacije sklepov so svetniki postavljali pobude in vprašanja.

Dušana Grbca je zanimalo, ali je res, da želi občina zamenjati stavbo AMD-ja s stanovanjem v »Sončnih dvorih«. Vprašal je še ali je res, da se je nasproti občinske stavbe pri obnovi državne ceste postavilo hidrantni jašek, v jašku pa ni hidranta. Zanimalo ga je tudi, zakaj se je zaradi nadomeščanja administratorke na porodniškem dopustu, zaposlene na gasilski zvezi, zaposlilo upokojenko in ne nekoga iz zavoda za zaposlovanje.

Roberta Šircija je zanimalo, ali je res, da se je prodala oziroma zamenjala lastnika parcela št. 48/2 k.o. Trnovo, na kateri ima občina predkupno pravico in če je to res, zakaj občina ni izkoristila predkupne pravice.

Glede na to, da je bilo na Štembergerjevo pobudo o bazenu odgovorjeno, da bo ureditev bazena predvidena v sklopu celotne ureditve športnega parka in Kindlerjevega parka je predlagal, da je potrebno to območje obravnavati širše - tudi s parkiriščem (garažno hišo) za občinsko stavbo. Predlagal je, da občinski svet glasuje o tem, da se to celotno področje prostorsko uredi in za ta čas zaustavi izvedbo investicije v garažno hišo. »ZA« predlagan sklep je glasovalo 5 svetnikov, »PROT« je glasovalo 11 svetnikov. Sklep ni bil sprejet.

Ada Barbiša je zanimalo, kako potekajo aktivnosti za izgradnjo obvoznice.

Dal je pobudo, da se prouči javni red in mir. V zadnjem času je po gozdnih in poljskih poteh veliko štirikolesnikov, krosorcev, ki povzročajo škodo lastnikom parcel in motijo sprehajalce in ogrožajo njihovo varnost. Zanimalo ga je tudi, kako je z redarsko službo.

Branka Počkaj je dala pobudo, da se na lokalni cesti Zarečje - Rečica postavi ustrezní znak z napisom kraja, ker ob vstopu v naselje Rečica s te strani ni oznake naselja. Vozniki, ki ne poznajo kraja pripeljejo v Rečico z preveliko hitrostjo. Tudi ni drugih oznak, katere bi opozarjale da so vozniki dejansko v naselju. Naselje samo ima napis s smeri Podgrada kakor tudi iz Ilirske Bistrice, ker pa ima dostop tudi iz smeri Zarečje je to potrebno primerno opremiti z ustreznimi napisi.

Mile Uljan je dal pobudo, da občinska uprava razmisli o vključitvi v sistem PISO - prostorski informacijski sistem občin. Seznanjen je bil s podatkom, da se je 17.6.2009 ponovno odprl postopek stečaja Hmezada. V zvezi s tem ga je zanimalo, kaj več o tem postopku, tudi zaradi dvorane v Zabičah.

Karmen Šepec je predlagala, da se čim prej prične z aktivnostmi za izgradnjo novega vrtca v mestu Ilirska Bistrica. Poleg dejstva, da tudi dodatni prostori v mobilnikih, ki

bodo pripravljeni za jesen, ne zadoščajo trenutnim potrebam, še vedno bo en oddelek na šoli, se predvideva, glede na zakonodajo, tudi v prihodnje povečan vpis v vrtce. Poleg tega pa je Ministrstvo za šolstvo in šport, na zadnjem posvetu z ravnateljmi, napovedalo povečanje investicijskih sredstev za predšolsko vzgojo iz evropskih sredstev, za kar je običajno potrebna ustrežna projektna dokumentacija.

Glede na povečano število oddelkov v vrtcu pri OŠ Antona Žnidaršiča, je predlagala, da se prične z aktivnostmi za oblikovanje samostojnega vrtca, kar omogoča tudi zakonodaja. Deset oddelkov vrtca je pogoj za samostojni vrtce, v naslednjem šolskem letu jih bo 13, zato meni, da je prav, da je to samostojna ustanova.

Pri premoženjsko-pravnih zadevah so sprejeli sklep, da se poslovni prostor v stavbi Gregorčičeva 2 - gostinski lokal odda v najem za določen čas na podlagi metode javne dražbe, za izključno ceno-mesečno najemnino, ki bo določena v skladu s Pravilnikom o oddajanju poslovnih prostorov v najem na podlagi cenitve prostora.

Tudi poslovni prostor v telovadnici OŠ Antona Žnidaršiča pritličje desno v izmeri 37,54 m² se odda v najem za določen čas 5 let, na podlagi metode javne dražbe.

Sprejeli so tudi sklep da se za potrebe izgradnje krožišča od solastnikov Zdenke Vinšek in Bojana Faganela, odkupi nepremičnini parc. št. 1764 - stanovanjska stavba v izmeri 110 m², dvorišče v izmeri 102 m² in parc. št. 1765 - dvorišče v izmeri 92 m², njiva v izmeri 91 m², stavba v izmeri 37 m², obe k.o. 2525 Ilirska Bistrica, za kupnino v skupni višini 131.000,00 EUR.

Sprejeli so tudi predlog, da se za potrebe izgradnje objekta lekarniške podružnice Podgrad kot prizidka k obstoječemu objektu zdravstvenega doma v Podgradu, v korist investitorja izgradnje, Kraških lekarn Ilirska Bistrica sklene pogodba o ustanovitvi neodplačne stavbne pravice na delu nepremičnine parc. št. 122 - dvorišče v izmeri 2331 m², parkirišče v izmeri 766 m² in poslovna stavba v izmeri 200 m² k.o. 2579 Podgrad, za dobo 99 let, ki začne teči z dnem vpisa stavbne pravice v zemljiško knjigo, z možnostjo podaljšanja ter sklene pogodba o ustanovitvi neodplačne služnosti dostopa in parkiranja ter

DRUŠTVO TVOJ TELEFON

Če ste v stiski...

Če potrebujete pogovor in bi radi ostali anonimni...

POKLIČITE NAS!

OD PONEDELJKA DO PETKA

OD 08. URE DO 20. URE

TELEFON: 05 720 1 720

Brezplačna številka društva Kala

080 18 16

Vsi, ki si želite pogovora s strokovnjakom o okužbah s HPV, raku materničnega vratu in cepitvi, pokličite Modro številko društva Kala 080 18 16. Strokovnjak bo brezplačno odgovorjal na vaša vprašanja vsak torek med 14. in 16. uro.

priklopa na obstoječe infrastrukturne objekte in sicer za potrebe odvajanja odpadnih in padavinskih voda, priklopa na vodovodno, električno, telekomunikacijsko omrežje in plinovod, ter vzdrževanje javne higiene, vse za objekt lekarniške podružnice Podgrad.

Občinski svetniki so potrdili tudi sklep, da se za potrebe ureditve gradu Prem od lastnice in solastnice Mojce Memon, odkupi nepremičnina parc. št. 56/4.5 - stavbišče v izmeri 130 m² k.o. 2517 Prem in njen solastniški delež 1/2-ice na nepremičninah parc. št. 1490/2 - sadovnjak v izmeri 730 m² in parc. št. 1490/3 - sadovnjak v izmeri 848 m² k.o. 2517 Prem za kupnino v skupni višini 130.000,00 EUR ter od solastnika Mirana Memona, njegov solastniški delež 1/2-ice na nepremičninah parc. št. 1490/2 - sadovnjak v izmeri 730 m² in parc. št. 1490/3 - sadovnjak v izmeri 848 m² k.o. 2517 Prem za kupnino v skupni višini 20.000,00 EUR.

V nadaljevanju so soglašali s sklenitvijo aneksa k letni pogodbi o sofinanciranju programa, sklenjeni s Centrom za usposabljanje Elvira Vatovec Strunjan, za povečanje sofinanciranja, zaradi najema prostorov za potrebe izvajanja vzgojno izobraževalne dejavnosti za učence, ki so vključeni v Center za usposabljanje Elvira Vatovec Strunjan, v enoto v Divači. Predviden dodaten obseg financiranja znaša 2.500 EUR za leto 2009.

Pri imenovanjih so soglasno izdali pozitivno mnenje k imenovanju Marije Šlenc Zver, za direktorico Doma starejših občanov Ilirska Bistrica.

Zataknilo pa se pri imenovanju v.d. direktorica Razvojnega centra, tako, da so zavrnilo netransparentno izpeljan postopek imenovanja v.d. direktorja Razvojnega centra Ilirska Bistrica s strani Upravnega odbora Razvojnega centra Ilirska Bistrica in mu predlaga, da ponovno izvede postopek imenovanja v skladu z veljavno zakonodajo.

Zavrnilo so tudi program dela Razvojnega centra Ilirska Bistrica za leto 2009 in okvirni plan dela za leto 2010 ter zadolžili Upravni odbor Razvojnega centra Ilirska Bistrica, da v roku treh mesecev pripravi primeren in kvaliteten program razvojnega centra, ki bo odražal potrebe Občine Ilirska Bistrica.

Sejo so zaključili še z informacijo o poslovanju javnih zavodov v naši občini.

UPRAVNA ENOTA SPOROČA

Obvestilo o spremembi telefonskih števil

Cenjene stranke obveščamo, da spreminjamo telefonske številke Upravne enote Ilirska Bistrica.

Od 01. septembra 2009 dalje bomo tako za stranke lažje in hitreje dosegljivi na naslednjih telefonskih številkah:

t.c.: 711 22 00
fax: 711 22 09
tajništvo: 711 22 01
načelnica upravne enote: 711 22 02

Oddelek za upravne notranje zadeve - vodja: 711 22 10

- promet: 711 22 13, 711 22 14
- tujci, društva, prireditve, orožje, potni listi: 711 22 11, 711 22 12

- matične zadeve: 711 22 17
- državljanstva, spremembe osebnih stanj: 711 22 15
- osebne izkaznice, prijava prebivališča: 711 22 16, 711 22 18

Oddelek za okolje in prostor - vodja: 711 22 20

- gradbene zadeve: 711 22 21, 711 22 22
- kmetijstvo: 711 22 25, 711 22 23

- eVEM: 711 22 23
- denacionalizacija: 711 22 24

Oddelek za občo upravo in splošne zadeve - vodja: 711 22 30

- vojni veterani, žrtve vojnega nasilja: 711 22 31, 711 22 32
- glavna pisarna: 711 22 07, 711 22 08
- kadrovske zadeve: 711 22 06
- finance: 711 22 04, 711 22 05
- informatika: 711 22 03

Telefonski številki krajevnih uradov ostaneta nespremenjeni, in sicer:

Krajevni urad Podgrad: 788 20 09
Krajevni urad Knežak: 783 61 30

Za morebitne začetne zaplete pri vzpostavitvi komunikacije z Upravno enoto Ilirska Bistrica se vam že vnaprej opravičujemo ter se vam zahvaljujemo za razumevanje.

NOVO

DAMSKÉ TORBICE PO UGODNIH CENAH.

Za posebne prilikoosti kreacije domače oblikovalke **MOJCE CELIN**

Kvalitetno spodnje perilo za njo in njega italijanskega proizvajalca **GOTONELLA**

Majčke - T-SHIRT - Mehkoba perila, ki "dihajo z kožo", namenjena je vsem, ki želijo vsakdanjo kakovostno brezšivno lagodnost za ugodno ceno
Nakit **BROWWAY** izdelan iz antialergijskega kirurškega jekla, obogaten z 18-karatnim zlatom **NOVO NOVO NOVO NOVO**

COMMERCE
GRAFIČNE STORITVE
IN TRGOVINA d.o.o.

Bazoviška 40
6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-320
fax: 05/71-41-124

OFFSET TISK KNJIGE, PLAKATI, LETAKI, VSTOPNICE, VIZITKE ...
SITO TISK MAJICE, KOČKE, NALEPKE - OPOZORILNI ZNAKI ...

VEZAVA DIPLOMSKIH NALOG

NOVO EKOSOLVENTNI PRINTER
TISK NEOMEJENIH MOŽNOSTI

Spletne strani društva Kala

Informacije o društvu in cepilnih mestih najdete na novih spletnih straneh društva www.kala.si.

KOLONIJA 2009

*Prispevek pripravil: Dejan Trakoštanec, pedagoški vodja ******

Območno združenje Rdečega križa Ilirska Bistrica je tudi letos v času od 22. julija do 1. avgusta organiziral deset dnevno kolonijo, ki smo jo tudi v letošnjem poletju preživeli v otroškem letovišču Pacug. Na domači Slovenski obali, kjer smo letos gostovali že osmič smo izkoristili deset dni sončnega vremena in toplega morja. Tokrat smo letovali skupaj s skupino sovrstnikov iz Sežane in Idrije. Veliko čofotali, se smejali ter se zabavali ob raznih "špasih" in pogavščinah.

Kot vsako leto, je Rdeči križ kandidiral za sredstva ZZS in tako omogočil otrokom z zdravstveno indikacijo, da so preživeli počitnice ob morju po bistveno ugodnejši ceni. O možnosti koriščenja te ugodnosti so bili obveščeni vsi učenci na osnovnih šolah po naši občini.

V samem letovišču so nas lepo sprejeli ter poskrbeli za udobno namestitev in dobro počutje 55-ih otrok in 5-ih mentorjev, ki smo noč in dan bdeli nad živahno, v teh letih primerno nadobudno, razposajeno, a lepo vzgajeno mladino. Na teren je šla že znana ekipa Maja, Mateja, Sara, Tina in Dejan. Kot pedagoški vodja letovanja se iz srca zahvaljujem svojim sodelavkam, za strokovno izvedeno delo. Hvala punce, super ste bile!

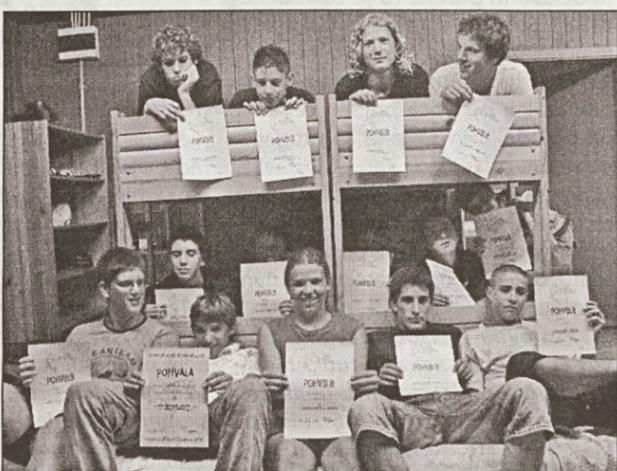
Pod vodstvom mentorjev in z obilo dobre volje, smo izpeljali vrsto delavnic (izdelovanje ribic iz mehke pene, okraševanje ogledalc, frizerska delavnica, orientalski ples, družabne igre – jungle speed, catan, šah, itd., odbojka, košarka, nogomet, skoki v vodo, vaterpolo, risanje tatujev). Mladina pa je bila zadovoljna tudi z raznimi tematskimi večeri saj se je vsak večer nekaj dogajalo (spoznavni in zaključni večer, havajski večer na plaži, ekstravagantni večer, pižama party večer), ki so se zaključili z glasbo in plesom. Zadovoljstvo na otroških obrazih in lepi spomini so poplačali ves naš trud.

Tudi letos nas je obiskala dolgoletna sodelavka v kolonijah, Laura Novak, ki je imela popoldansko delavnico izdelovanja torbic – recikliranje kavbojk. Veliko presenečenje je pripravil Peter Novak, ki se je pripeljal v reševalnem vozilu in mladini razkazal vse, kar je na voljo v vozilu ter predstavil osnove prve pomoči. Vsi smo bili zelo navdušeni in veseli nad njegovo predstavitvijo. Obema gostoma se iskreno zahvaljujemo za vložen trud in čas ob njunem obisku naše kolonije.

Ni minilo brez izleta z ladjo Delfin, s katero smo se odpeljali na panoramski izlet do Izole, kjer smo si privoščili sladoled ali kupili kakšno malenkost.

Več kot polovica otrok se že več let zapored udeleži kolonije. Njihova odločitev nam daje potrdilo, da je kolonija enkratna priložnost, da otroci preživijo del počitnic zdravo, varno, kreativno in kar je najlepše v družbi vrstnikov. Radi pa bi povabili še ostale zainteresirane da se nam pridružijo ter se sami prepričajo, kako nam je skupaj enkratno.

V imenu Območnega združenja Rdečega križa Ilirska Bistrica in v svojem imenu, se zahvaljujemo vsem podjetjem in posameznikom, ki so po svojih zmožnostih prispevali k izvedbi letošnjega letovanja. Najlepša hvala donatorjem sponzorskih daril, s katerimi smo razveselili naše učence in učenke.

Mladi planinci v Drežniških ravnah

*Darinka Dekleva, predsednica ******

V jubilejnem, desetem letu, smo tabor postavili nad Drežniške Ravne, v naročje Krna, Matajurja in Krasjega vrha. Sodelovalo je 57 mladih planincev, članov PD Snežnik in gostov iz Dobrove pri Ljubljani ter osemnajst članov posadke, ki je skrbela, da je teklo vse kot je treba. Sončno vreme je omogočalo, da smo program izvajali brez težav. Prilagodili smo ga mlajšim in starejšim članom. Kopali smo se v Nadiži, se hladili v gorskih potočkih in občudovali mnoge slapove, ki drviijo čez strmine. Starejši, t.i. B skupina so opravili dvodnevno turo čez Krn (22-45m) do koč pri Krnskih jezerih, kjer so prenočili. Drugi dan so osvojili Veliko babo (2014m), se povzpeli na Veliko Monturo (1958m) in se tam ob ostankih vojaških objektov 1. svetovne vojne vživel v njene grozote. Turo so zaključili v Lepeni, kjer jih je pričakal kombi. Krn je bil nedelj-

ski cilj tudi nekoliko mlajšim planincem. Najmlajši pa so bili ponosni na osvojen Krasji vrh (1772m). Vsi skupaj smo šli občudovat naravno stvaritev, prelepo votlino, ki jo je tisoče let klesal slap Kozjak. Potok Kozjak je zgoraj pod izvirom ustvaril še en slap, ki so ga domačini poimenovali Slap Curk (85m). Najmlajši planinci so opravili še krožno in slikovito pot po Koseških koritih. Tople večere smo izkoristili za družabne igre, vsak večer smo zakurili taborni ogenj in prepevali gorniške pesmi ob spremljavi kitar.

Zahvaljujemo vsem vodnikom, kuharju in pomočnicam in donatorjem za pomoč na poti do ciljev našega planiskega tabora.

Letos se še posebej zahvaljujemo Marku Lučiču, vodniku PZS, za sodelovanje pri organizaciji in izvedbi vseh desetih taborov. Cenimo njegovo delo z najstarejšimi, B skupino, mnoge izvirne tehnične rešitve in neštete ure prostovoljnega dela za planinsko društvo Snežnik Ilirska Bistrica.

D.O.O.
PROSTORU

PROSTORSKO
URBANISTIČNO
KRAJINSKO IN
ARHITEKTURNO
NACRTOVANJE

VOJKOV DREVORED 2
6250 ILIRSKA BISTRICA

TEL.: ++386 (0)40 783 943
E-MAIL: INFO@VPROSTORU.SI

OD IDEJE DO NAČRTA

ARHITEKTURA

IZDELAVA VSEH VRST PROJEKTOV ZA PRIDOBITEV
GRADBENEGA DOVOLJENJA IN Z NJIM POVEZANO SVETOVANJE

URBANIZEM

IZDELAVA PROSTORSKE IN URBANISTIČNE DOKUMENTACIJE
TER STROKOVNIH PODLAG

Snežnik

sneznik@kabelnet.net

Zlatko Jenko – doktor veterinarskih

mag. Milena Urh

Moram priznati, da le malokdo iz našega kraja dobi toliko zadetkov na internetnih brskalnikih kakor Zlatko Jenko. Njegovo ime se pojavlja pri temah povezanih s financami in borzo, s politiko – tako državno kot tudi lokalno, največ pa je objav vezanih na različne veje kmetijstva. Zadnja javna objava pa je najbolj zanimiva – gre za zagovor in podelitev doktorskega naslova za disertacijo z naslovom: NEKATERI REPRODUKCIJSKI, FIZIOLOŠKI IN BIOKEMIJSKI PARAMETRI PRI BOVŠKI OVCI, PRI JEZER-SKO-SOLČAVSKI OVCI IN ISTRSKI PRAMENKI.

Doktorat ali doktorski naziv je najvišji akademski naziv, ki ga podeljuje univerza za znanstveno-raziskovalne izsledke, ki so dovolj kakovostni, da jih je moč objaviti v znanstvenih revijah in predstavljajo prispevek k znanju človeštva.

In tukaj je tudi povod za pogovor, ki sledi.

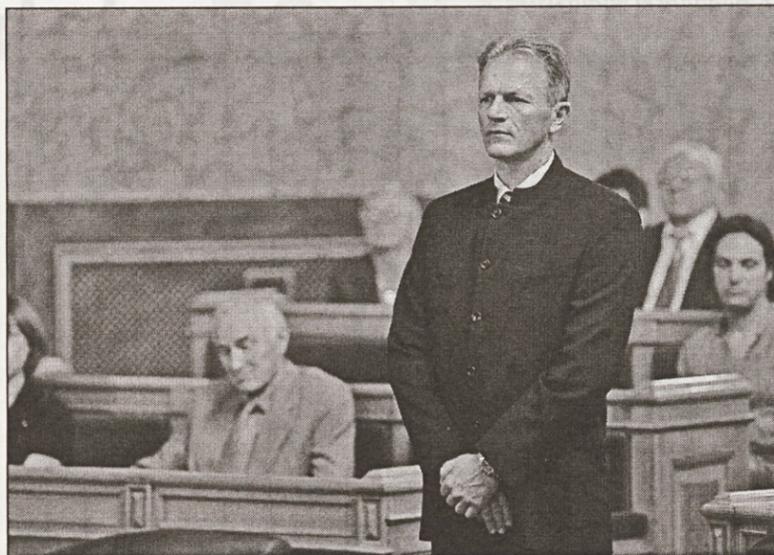
26. maj – uspešen zagovor doktorskega dela, vam bo zagotovo ostal v lepem spominu, po vsej verjetnosti je to največji dosežek posameznika na nekem področju?

Res je. Gre za moj »večleten dolg« do stroke in predvsem do samega sebe. Po zaključenem magistrski na Veterinarski fakulteti - Kliniki za reprodukcijo (ginekologijo) in porodništvo daljnega 1986, sem nadaljeval z doktorskim študijem na področju presajanja zarodkov, ki je v tistem času pomenila poseben izziv saj so se izsledki poskusov na živalih pozneje uspešno prenašali na področje reševanja problemov neplodnosti pri ljudeh. Tik pred zaključkom študija se je smrtno ponesrečil mentor prof. Petač in zadeva je padla v vodo. Pozneje mi ni uspelo najti mentorja z ustreznimi referencami in da bi ne izgubljal časa sem se lotil študija ekonomije. No leta 2004 sem se lotil nove teme in po klasičnem načinu študija (po opravljenem magistrskem študiju in ustreznem številu mednarodnih objav) uspešno ubral doktorsko disertacijo. Zagovor je šel gladko in od stanovskih kolegov, ki so spremljali dogodek na fakulteti sem dobil vse pohvale, enako tudi mentorica dr. Čebuljeva. Ja, za mano je 28 let šolanja...

sertaciji sem sicer krenil na področje endokrinologije (vede o hormonih) vendar vse v povezavi s plodnostjo.

Gre tudi za obsežno hormonsko analizo in proučevanje interakcij med njimi v teku celega leta. Kaj ste tukaj ugotovili?

Dognanja so bila dokaj zanimiva. Nobene dosedanja študija se ni lotila ugotavljanja soodvisnosti spolnih hormonov, melatonina, leptina, kortizola in inzulina ter glutacion peroksidaze (GSH-Px), neestriciranih maščobnih kislin (NEFA) in hematoloških parametrov pri odrasčajočih osebkih v času do pubertete. Trditve, ki so bile navedene v tuji literaturi s bile v več primerih ovržene in so postavile določene interakcije v čisto nov odnos. Je pa res, da so tuji znanstveniki svoja dognanja evidentirali na laboratorijskih živalih, primatih in človeku. Melatonin (epifizni hormon) predstavlja pomemben regulator spolne aktivnosti v povezavi s fotoperiodo (dolžino dneva in noči) in ravno njegova povezava z progesteronom (ženskim spolnim hormonom) in leptinom, ki predstavlja nekakšen »sprožilni mehanizem« za pojav pubertete je bila glavna tema te doktorske disertacije. Ob tem sem spremljal še kortizol (»stresni hormon«) in inzulini, ki opredeljuje nivo sladkorjev ter NEFA,

ni genski material tudi zaščititi. Ali je vaše delo podlaga za takšno zaščito in kaj je potrebno še narediti na tem področju?

Naše avtohtone pasme so vključene v program genske banke in da bi dokazali upravičenost skrbi za aktivnosti, ki vodijo v njihovo zaščito pred izginitjem smo bili mnenja, da bazične raziskave temu lahko bistveno pripomorejo. V tem programu se naša država sklicuje na avtohtonost in vrednost genetskega potenciala, ki ga predstavljajo posamezne živalske vrste. Dela je še ogromno in upam, da sem s svojo aktivnostjo spodbudil tudi ostale k podobnemu ravnanju. Ostala skrb je na ramenih države in EU.

Vaša poslovna pot je usmerjena predvsem na kmetijstvo – najprej kot direktor Hmezada, kasneje kot svetovalc in predavatelj ste se lotili že marsikatero teme – od sadjarstva, do reje drobnice in še bi se kaj našlo. Kakšno je vaše mnenje o kmetijski politiki nasploh in kje vidite naše največje prednosti?

Ne bi rad kritiziral kmetijske politike vendar že sama slika na tem področju daje slehernemu vse odgovore. Mene osebno skrbi premajhna skrb države Slovenije za kmetijsko panogo. Nepojmljivo je to, da se ne zavedamo kaj pomeni v današnjem času odvisnost od drugih na področju prehrane. Samo podatek, da ima Slovenija le skromni 42% povprečni samoskrbni delež, bi moral biti alarmanten in biti dovolj močan dejavnik, da bi spravil vlado »na noge«. Strateško orožje kot so hrana, voda in energetska neodvisnost, so temelj sedanega in bodočega obstoja neke države, tudi naše. Menim, da smo preveč lahkomišelnost podprli in vstopili v Skupno kmetijsko politiko EU, ki temelji na podpori obdelavi kmetijske zemlje, ki sploh ni vezana na pridelavo in prirejo. To je za vodilne države EU, ki se otepajo z viški hrane logično, za nas pa skrajno nesprejemljivo! Pri tem ne smemo pozabiti, da kar polovica prebivalcev živi na podeželju in so tako ali drugače povezani z zemljo, kar predstavlja pomemben socialni pufer, ki ravno v sedanjih – kriznih časih ob številnih izgubah delovnih mest, pripomore k temu, da lahko marsikateri državljan sploh preživi.

Poslovna in izobraževalna pot vas je nekaj let zanesla tudi na čisto drugo področje, na področje ekonomije, financ in borzništva. Leta 1996 ste na Fakulteti za management v Kopru zaključili študij ekonomije. Ob Igorju Štembergerju ste bil tudi drugi član uprave Ilirike BPH. Največja novica je bila tudi, da odhajate v Makedonijo, kjer naj bi

se odprla borzna hiša za trgovanje z vrednostnimi papirji, potem pa nandana novica o vašem odhodu...

Ja, poskusil sem se tudi na področju financ, strateškega povezovanja v različnih branžah, prevzemov... Soudeležen sem bil pri nekaterih projektih, ki so zame pomenila poseben izziv, nova dognanja in spoznanja, nove vezi ter znanstva, reputacijo in ugled, da številnih izkušenj niti ne omenjam. V Makedoniji sem bil odgovoren za vodenje projekta ustanovitve Borzne hiše in Družbe za upravljanje dveh skladov ter bil predsednik odbora direktorjev. Balkan je zgodba zase, ki ti marsikdaj na novo odpre oči, včasih obudi nostalgijo po »stari državi« in pomeni nove, svojevrstne izzive. Bili smo pionirji na področju, ki so pomenila zagon kapitalnega trga, nekaj o čemer makedonci niso prav dosti vedeli ali pa so si zadeve po svoje tolmačili. Navsezadnje sem številna pomembna spoznanstva, ki so pripomogla k temu, da smo bili uspešni – tudi dandanes ko ILIRIKA INVESTMENTS sodi med prve tri borzne hiše v Makedoniji in ima zavidljiv ugled.

Iz uprave Ilirike d.d. sem odšel po svoji volji... več o tem ne bi.

Državni zbor je junija letos sprejel sklep s katerim vas imenuje za člana Nadzornega odbora Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Kakšna bo tukaj vaša vloga in glavna naloga?

Tej inštituciji namenajo številne kritike, ki so bile ves čas v povezavi z aktualno politiko. Namen Sklada je združevati in izboljšati kmetijsko zemljo (in gozdove) in z njo upravljati

ti vestno, gospodarno ter v dobrobit njenega lastnika države Slovenije. Moja vloga kot predsednika NO je, da skrbim za zakonitost poslovanja preko nadzora nad Svetom sklada in upravo.

Politika je bila ali pa je še vedno prisotna v vašem življenju? Bili ste državni svetnik v tretjem mandatsnem obdobju, torej od leta 2002 do leta 2007, kot predstavnik Interesne skupine lokalnih interesov. Kakšen spomin imate na ta leta in ali ste zadovoljni z vašim delom v tem mandatu?

Lahko bi več naredil, če bi imel posluš pri lokalnih oblasteh in gospodarstvu iz moje volilne enote, pa

CURRICULUM VITAE

Jenko Zlatko

Datum rojstva: 27.09.1957

Status: Poročen, oče dveh sinov

Izobrazba:

A. - Gimnazija Postojna

B. - UL, Veterinarska fakulteta, Ljubljana: september 1976 do marec 1982 Diploma: doktor veterinarske medicine

C. - UL, Veterinarska fakulteta, Ljubljana: september 1985 do marec 1987 Diploma: magister veterinarskih znanosti (specializacija – reprodukcija)

D. - PU, Visoka šola za management v Kopru: september 1996 do junij 1999 Diploma: diplomirani ekonomist (management profinitnih in neprofitnih organizacij)

E. - RS, Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano RS, VURS: 1985 - Strokovni izpit za doktorje veterinarske medicine

F. - UL, Upravna akademija, Ljubljana: april 2000, Izpit- ZUP

G. - UL, Biotehniška fakulteta, Ljubljana: 1991 Licenca za svetovalca-specialista v KSS

H - RS Državni izpitni center RS, Ljubljana: 2002 Licenca za člana komisije za potrjevanje in podeljevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij

I - Agencija za trg vrednostnih papirjev RS: 2004, Licenca za člana uprave borzno posredniške hiše

J - NEBRA (koncesija vlade RS, sklep št. 00713-39/2005/14), marec 2009, Potrjeno (licenca) o usposobljenosti za člana nadzornih svetov ali upravnih odborov družb

K - UL, Veterinarska fakulteta, junij 2006 do maj 2009, Diploma doktor veterinarskih znanosti

žal temu ni bilo tako. Na državnem nivoju sem bil bolj uspešen tako na interesnem kot zakonodajnem področju.

Tudi v lokalni politiki ste že dolgo časa - občinski svetnik kar nekaj mandatov - v prejšnjem mandatu tudi podžupan občine. S svetniškega mesta ste takoj po volitvah odstopili in se nekako umaknili iz oči politične javnosti? Čemu takšne radikalne odločitve in ali ste nad domačo politiko obupali?

Občani so mi na volitvah s svojim NE jasno povedali svojo odločitev, ki mi je dala vedeti, da moram opustiti namero aktivnega angažiranja v naši občini. Menim, da sem ravnal prav četudi so mi mnogi podporniki, volivci in prijatelji zamerili to mojo potezo. Sedanjemu županu sem dal tako možnost da se dokaže in da ne bi več iskal izgovorov v sovražnem delovanju in »metanju polen pod noge«.

Umaknil sem se tudi iz strankarske politike na lokalnem nivoju saj je tesno povezana z zgoraj omenjeno odločitvijo. Ne vodim tudi več Južnoprimorskega pokrajinskega odbora niti nisem več član predsedstva Socialnih demokratov na državnem nivoju.

Kako ocenjujete razvoj naše občine in kje vi vidite naše možnosti razvoja?

Prebrala sem vaše delo, oziroma bolj preletela, in nekako razbrala, da gre za raziskavo pri slovenskih avtohtonih pasmah ovac – bovški ovci, jezerko solčavski ovci in istrski pramenki, ki proučuje v katerem obdobju oziroma pri kateri starosti se pojavi puberteta in koliko dolgo je obdobje plodnosti pri ovcah. Od kje ideja za to temo?

Ideja je moja, izoblikovala pa se je v sodelovanju z Inštitutom za fiziologijo, farmakologijo in toksikologijo Veterinarske fakultete v Ljubljani. Že od leta 1983 se bolj intenzivno ukvarjam z drobnico in me štejejo med redke strokovnjake s tega področja (s poudarkom na zdravstvenem stanju in reprodukciji s porodništvom). V di-

ki daje sliko nivoja prehranskega stanja. V disertaciji so bili opredeljeni nivoji, pragovi, soodvisnost in trendi polinomskih krivulj, ki so dali tudi do sedaj nepoznane odgovore na številna vprašanja, ki jih statistične metode v dosedanjih metodologijah niso mogle »vizualizirati«. Pomembno je tudi to, da smo nekatere postavili osnovne standarde za naše avtohtone ovce in temelje na nadaljnje raziskave v tej smeri. Če bi razložil za vse preiskovane parametre nova dognanja, bi posegel na ozka strokovna področja in to verjetno ni bil namen našega vprašanja.

V uvodu omenjate tudi, da so naše avtohtone pasme začele izginiti, ter da je potrebno ta dragoce-

znanosti

Moje ocene se čisto nič ne ločijo od ocen slehernega občana. Slika je jasna in jo lahko le podkrepimo, če se primerjamo s sosednjimi občinami. Možnosti razvoja so neštete in to na čisto vseh področjih. Smo kot nekakšna ledina na kateri bi uspelo vse kar se zaseje ali sadi... Ne me razumeti napak, rad bi živel v urejeni sredini zadovoljnih in uspešnih ljudi, to želim sebi, svojim in vsem, ki prebivajo v tej občini. Da zmoremo in znamo vedo vsi, menda samo mi ne. Naši ljudje so cenjeni in uspešni povsod, le doma praviloma ne. Jaz verjamem, da bo šlo na boljše, enkrat že!

Ali se boste z vašo zastavljeno temo ukvarjali tudi v prihodnje?

Ne vem še kam me bo vodila pot... Sedaj si bom vzel malo počitka potem pa kaj novega. Morda v znanstvene...ali podjetniške vode, bomo videli.

Misel za konec...

Takšnih kot sem sam je še veliko....

Še enkrat iskrene čestitke za vaš doktorski naslov in delo, želimo vam pa še veliko uspehov v prihodnje.

Kaj o Zlatku Janku menijo njegovi kolegi iz državnega sveta

Marta Turk – državna svetnica v mandatu 2002-2007

»Brez njegovih razprav bi bile vsebine sej državnega sveta bistveno manj bogate in pestre. Vedno je zelo natančno pregledal ozadje posameznih tematik in opozoril na ključne stvari. Iz njegovih razprav pa je bilo vedno razumeti njegov pošten odnos do ljudi, okolja in prihodnosti.«

Dušan Semolič – državni svetnik v mandatu 2002-2007

»Kolega je zagotovo pustil sledi v delu državnega sveta v mandatu 2002-2007. pokazal se je za skrbnega člana, ki je temeljito obvladal materijo. Izredno je bil toleranten do drugih mnenj in vztrajen v iskanju argumentov za svoja stališča. Bil je tudi izredno iniciativen za področja, ki jih je dobro poznal. Bil je državni svetnik, ki je izstopal po znanju in delavnosti ter toleranci do drugih.«

Joško Čuk – državni svetnik v mandatu 2002-2007

»Delo Zlatka Jenka v državnem svetu ocenjujem zelo pozitivno. Bil je izredno angažiran, predvsem na ekonomskih temah. Rad sem z njim strokovno sodeloval. Vsako temo je skrbno preučil in pridobil vse potrebne dokumenta. Z njim je bilo res prijetno sodelovati in ko je stopil za govorniški oder smo vsi vedeli, da imamo pred seboj kompetentnega razpravljavca za to področje.«

Janez Sušnik – predsednik državnega sveta v mandatu 2002-2007

»Zlatko Jenko je bil eden boljših državnih svetnikov, ker se je vsakokrat poglobil v dnevni red sej in izredno aktivno sodeloval v odborih državnega sveta. Če bi bilo več takšnih svetnikov bi državni svet zagotovo pripeljali na višji nivo.«

DOM TEKSTILA 2
Cankarjeva 25, Ilirska Bistrica
tel.: 05 / 71 41 500

ILIRSKA BISTRICA

VABLJENI

AKCIJA SEPTEMBER
04. - 30. 9. 2009

- * METRAŽA -15%
- * BRISAČE -10%
- * KUH. KRPE, NAD PRTI -50%
- * POSTELJNINA (KAPNE) -50%
- * JEDILNI PRIBOR (KROŽNIKI) -60%
- 19 - DELNI 18.39 €
- * JEDILNI PRIBOR (KROŽNIKI) -60%
- 30 - DELNI 31.99 €
- * ŠIRŠA PONUDBA ODEJE ŠKOFJA LOKA -10%

BREZPLAČNO ŠIVANJE ZAVES

REDNI PROGRAM:

- široka ponudba
- * izdelanih zaves
- * dekorativnih zaves
- * metraže
- (brezplačno šivanje po naročilu)

ŠIRŠI PROGRAM:

- široka ponudba
- * posteljnine
- * brisač
- * prešitih in navadnih odej
- * posteljnih blazin in pregrinjal

NOVOST V PONUDBI:

- * plastificirani prti
- * umetno usnje - skaj
- * karnise

URNIK

NON - STOP 8 - 19

SOBOTA 8 - 12

NEDELJE IN PRAZNIKI ZAPRTO

SHOD PODGRAJE

Shod na Rantah v Podgrajah

Organizacijski odbor

Kočanska zaspanka, vas Podgraje, se je 19. 7. 2009 prebudila iz dolgoletnega spanca. Po 14 letih so Podgrajci ponovno zaplesali v središču svoje vasi - na Rantah. Ideja o obuditvi tega lepega običaja se je porodila dvema Pograjcema, ki sta preštevala koliko muzikantov premorejo Podgraje in koliko glasbenih skupin ima člane prav iz te vasi. Odločitev je padla. Organiziralo se bo shod, na katerem bodo igrali vsi Podgrajci, ki so večji kateregakoli instrumenta in vsi, ki imajo dobro nabrušene

Na Rantah v Podgrajah je vaščane, ki so prihajali od svete maše, z glasbo pričakalo kar 11 Pograjskih muzikantov

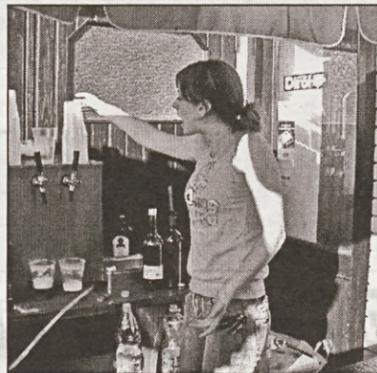
Podgrajske člane skupin Kvatroriti, Ventilčki, Riziko, Faraoni. Popoldne so nam popestrili tudi Podgrajski mladi

Glavni kuhar je poskrbel, da je večina vaščanov bila na kosilu kar na Rantah in tako se vzdušje ni prekinilo niti za časa kosila

bezen do glasbe. In še to: muzikanti niso imeli niti enih vaj, vse je potekalo spontano, skupine so se oblikovale sproti, minimalni dogovori o naslednji skladbi so potekali kar na odru.

Seveda ne smemo pozabiti tudi na druge, »nemuzikante«, brez katerih tega veselja vsekakor ne bi bilo. Shod so finančno podprli Podgrajski fanti, podgrajski možje pa so prispevali vino. Nekaj denarja je primaknila tudi Krajevna skupnost, v priprave so mnogi vložili veliko svojega truda, časa in energije. Posebna zahvala gre fantom in dekletom, ki so bili cel dan

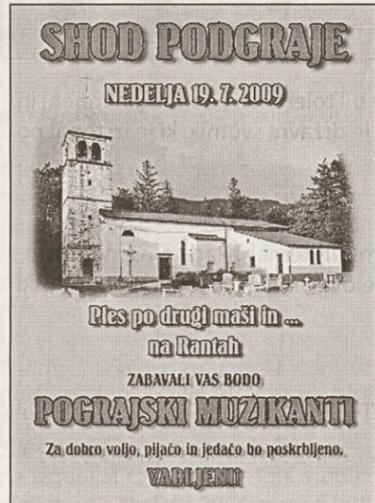
Brez požrtvovalne mladine, ki je skrbela, da ni bil nobeden žejen in lačen ne bi šlo

talenti, ki so pokazali kaj znajo. In da ne pozabimo, na pomoč sta priskočila tudi prijatelja iz Kuteževega in Zabič. Lepo pa sta nas presenetili tudi

na razpolago in poskrbeli, da ni bil nihče lačen in žejen. Pohvaliti je potrebno tudi sosede (na Rantah), ki so pridno pomagali in mirno prenašali večdnevni hrup. Hvala tudi številnim sponzorjem, ki so omogočili izvedbo srečelova ter vsem, ki so se shoda udeležili in s svojo prisotnostjo prispevali k neverjetnemu vzdušju. Najbolj pa smo zahvalni glavnemu organizatorju, ki je izpeljal shod od zamisli, do veh priprav in poskrbel, da je vse potekalo brez problemov. Še enkrat hvala vsem! Se vidimo prihodnje leto?

Množica obiskovalcev je bila navdušena celo popoldne in dolgo v noč

Plakat s katerim so organizatorji po 14 letih vabili na shod vse ljudi dobre volje

ne glasilke. Ne boste verjeli, naštela sta kar 18 potencialnih nastopajočih. In potem v akcijo. Sestanek, izdelava plakata, nabava, obveščanje muzikantov,evforija na vrhuncu.

Dan prej vzdušje fantastično, priprave potekajo lahkotno, veselje in

Podgrajski mladi upi, ki so nas zabavali tudi popoldne, bodo poskrbeli, da se bo tradicija shoda nadaljevala.

pričakovanje, spanje je moteno... In dan D... Ljudje prihajajo od sv. maše, na Rantah jih pričaka pesem polnega odra muzikantov s staro Podgrajsko himno »Stric Andrejček, kje je vas Podgraje«. Seveda se je potrebno ustaviti, pokramljati, zaplesati, kaj popiti, kupiti srečko na loteriji, ... Podgrajski muzikanti povabijo tudi na popoldansko dogajanje: ples, tekmovanje v streljanju, »Podgrajskem nogometu«, škrebanju, druženju. Ob dobri kuhinji in hitri postrežbi, je večina vaščanov imelo nedeljsko kosilo kar na Rantah. Popoldne je potekalo v znamenju druženja, dobre volje in veselja.

Na odru se je zvrstilo lepo število muzikantov. Tako smo lahko videli in slišali mnoge Podgrajske talente, pa

»Gospudova dekla«

Alenka Penko, foto: Igor Penko

Komedija Gospudova dekla, izpod peresa Jadranke Boštjančič, ki na šaljiv način pripoveduje o prigodah dobrosrčnega vaškega župnika in vedno nejevoljne hišne pomočnice, župnijske gospodinje Žjefe, vedno med občinstvom izzove salve smeha.

Občinstvo v Hotični je bilo tako prijetno, da debitanti Emil Novak, Katarina Penko in Klavdij Ujčič, sploh niso imeli treme.

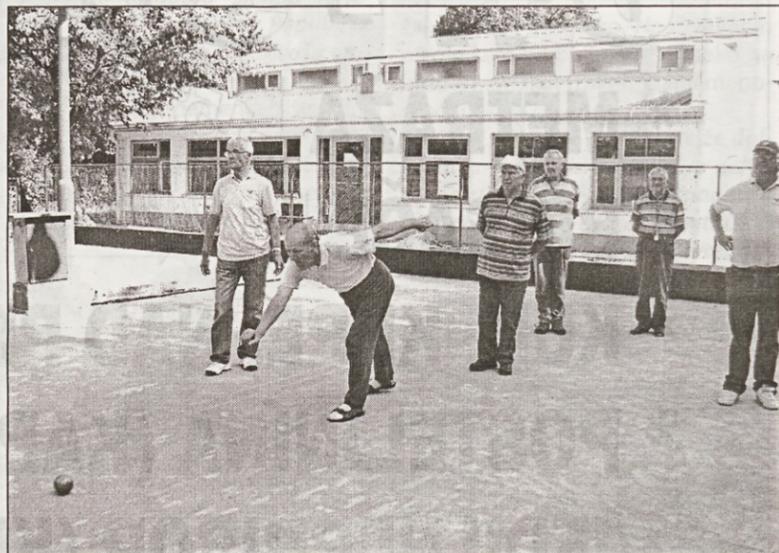
Kljub temu smo jo zaradi takšnih in drugačnih razlogov za nekaj časa zanemarili. V letošnjem letu je avtorica komedijo še nekoliko »začinila«, s posameznimi vlogami so se spoprijeli novi igralci in tako je bila Gospudova dekla v novi preobleki na red za letošnje hotiško »opasilo«.

Tokratno je bilo za vaščane Mrš in Hotične še posebej slovesno, kajti vrata je odprla popolnoma prenovljena cerkev sv. Pantaleona, ki je niso uporabljali od druge svetovne vojne dalje.

Zdrav duh v zdravem telesu

Petar Nikolič

Ilirska Bistrica – Čeprav so temperature visoke, je Društvo »Vezi« v sodelovanju z Domom starejših občanov Ilirska Bistrica organiziralo sedaj že tradicionalno enodnevno tekmovanje v balinanju. Na tekmovanje, ki je potekalo na štiristeznem igrišču v Športnem parku Nade Žagar, sta sode-

Član ekipe pri metu krogle

lovali dve skupini po deset tekmovalcev – tekmovalk. Po zelo zanimivem tekmovanju, ki je pritegnilo nekaj gledalcev, je zmagala ekipa Doma starejših občanov z rezultatom 13:11. Po končanem tekmovanju sta se ekipi dogovorili, da nadaljujejo s tovrstnimi tekmovanju tudi v bodoče.

Snežnik
PIŠITE NAM

sneznik@kabelnet.net

IZ AVSTRALIJE

Pokušnja vin in koline pri slovenskem klubu 'Jadran' - Melbourne

Za "Jadran", Marija Iskra

Pri slovenskem klubu 'JADRAN' smo letos prvič priredili plesno zabavo v nedeljo popoldne. Bilo je kakor iz časov naših mam in babic. Uspeh je bil odličen.

Zabava je bila pod geslom 'POKUŠNJA VIN IN KOLINE'.

Pričeli smo s kosilom. Na jedilniku smo imeli pristno domačo hrano: krvavice, sarme in pečenko.

Nadaljevali smo s pokušnjo vin. V ta namen so bile mize postavljene v pravokotni obliki in lepo okrašene. Zraven je bil tudi prigrizek (ocvirki, sir in suhi keksi). Vina vseh tekmovalcev so bila postavljena na mizo in pokušnja je potekala brezhibno. Ocenjevala so se črna in bela domača vina.

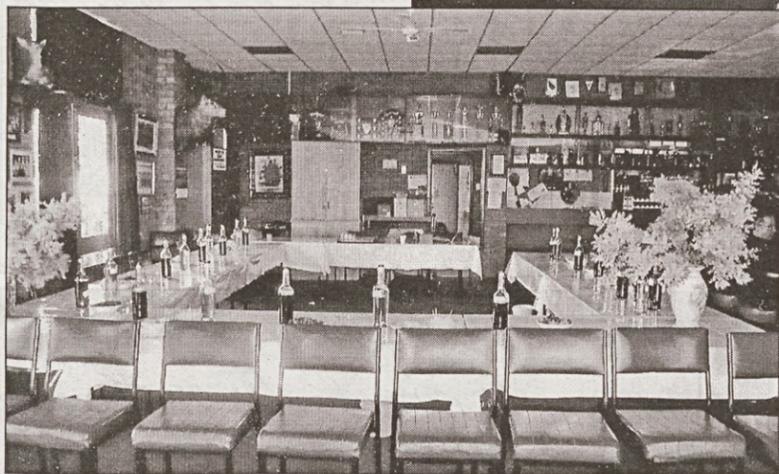
Najboljša vina so bila nagrajena in sicer:

Za črno vino:

Prvo mesto: Karel Bevc

Drugo mesto: Stane Starc

Tretje mesto: Kristjan Janežič

Za belo vino:

Prvo mesto: Stane Starc

Drugo mesto: Aldo Karlovič

Tretje mesto: Romano Benčič

Čestitke dobitnikom! Za veselo in prijetno nedeljsko popoldne pa je poskrbel ansambel Trio 'MELODIJA'.

Pri slovenskem klubu 'Jadran' smo pred kratkim imeli tudi letni občni zbor in volitve novega odbora za leto 2009/10. Predsednik kluba 'Jadran' za leto 2009/10 je Stojan Brne, doma iz Zabič.

Orjaški bio paradižnik v Kosezah

Petar Nikolič

Krajani vasi Koseze s ponosom govorijo o 1.250 gramov težkem orjaškem paradižniku. Rdeč in okusen plod je zrasel na domačem vrtu v Kosezah, pri družini Katje in Zdravka Šabiča. O samem pikiranju, presaditvi in zalivanju se je potrudila nevesta, agronominja Jana Šabič. Poleg njegovega veličanstva, na vrtu pridnih rok gospodinje je možno videt raznovrstne paprike - seme makedonskega izvora, končke, peso, kumarice... Od ekološko pridelane bogate letine kuhajo razne paradižnikove omake, a dober del pridelka podelijo prijateljem in sosedom.

Na vprašanje kakšno vrsto semena uporablja, je diplomirana agronominja Jana povedala: »Za naš bio vrt vse kar posejemo je staro domače seme, ki ga dobimo od naših paradajzov. Da vzgojimo velikane v mnogem pomaga hlevski gnoj pa tudi vsakdanje zalivanje!«

Dvoletna Mojca Šabič z velikanom v roki

TUDI VAŠE MNENJE ŠTEJE

Sladke prevare naše in njihove oblasti

Valenčič Matija, Gregorčičeva 1A

Letos sem, dragi bralci, dopustoval nekje na jugu Hrvaške, v mirni ribiški vasi, iz dveh razlogov. Prvi je, ker tam nekoga poznam, drugi najpomembnejši pa je ta, da ne prenesem naših žabarjev ter njihovega kva kva kvakanja, ker se kot stenice zavlečejo v vsako luknjo tam mislijo, da je vse njihovo, razlezejo se po raznih parkih, plažah ter kanalih. Tam počnejo razno razne pi...arije serjejo našo državo in poserjejo njihovo, tako da rajši govorim hrvaško kot pa slovensko. Pa saj jih ne mara nihče - ne Hrvatje, ne Bosanci, ne Črnogorci, še najmanj pa Primorci. Skratka NE cela Jugoslavija, pa ne zaradi kakšnega nacionalizma ali šovinizma, ampak zaradi njihovega ignorantskega obnašanja, nočnega rjojenja, raznega kruljenja in ne vem česa še vse, da ne govorim o raznih iglah razmetanih, ki se jih moraš bolj bati kot pa jezevih v morju. Potem sledijo pločevinke Laške in Union piva, katere morajo ubogi smetarji zjutraj pobirati za glaznijo, kajti zjutraj, ko se drhal izvleče iz spalnih vreč ter iz grmovja tako in tako odpotuje v belo mesto, seveda čisto. Pa kaj bi opeval zloglasne morostarje v mislih sem imel drugo temo. V tej vasi me je gostil Liberijski ambasador. Z županom občine sva posedala cele dneve pred mirno vaško gostilnico in kvartala. Čeprav sem se že pred odhodom na dopust zarekel, da o politiki niti besedice, saj veste dragi bralci ob kozarcu ali več steče beseda med moškimi o kurbah ali politiki, kar je ista pašta. In slednji so pokvarili nekatere ljudi, seveda tiste, ki ne razmišljajo z zgornjo glavo ali pa so se prelevili v ženski spolni organ, kateri je namenjen za razmnoževanje. Tako je beseda dala besedo in spoznal sem, da vsi normalni ljudje - naši in njihovi isto razmišljamo. Ta pokvarjena skorumpirana sodrga je nas in njih pripeljala tam kjer smo. Ti ljudje, dragi bralci, niso vedeli kaj bi mi dali na razpolago. Imel sem čolne in celo kregali so se kdo mi ga bo dal, na razpolago sem imel lov, ribolov, ribolov z ribiškimi mrežami, da se razumemo, brez nobenega spora in nadzora varianta »ala Piranski zaliv«. Povedali so mi, da jih za njega boli k...c in prav tako za kakšen kilometer ali centimeter ozemlja. Hočejo živeti v miru in blagostanju kot vsi mi ostali. Povem vam, da se bom še vedno vračal, brez predsodkov v te kraje in nihče me ne more prepričati drugače. Pa da ne bom delal med kom razlike, da ne bo kdo užaloščen, tudi purgerjev ne marajo, ker spadajo v isti rang kot naši oz. pardon kot njihovi, ker ti omenjeni niso moji. Povem vam dragi bralci, da ta oblastniška golazen je pokupila pol Hrvaške obale, imajo vikende povsod, jahte so vse zasidrane na Jadranu - Hrvaškem namreč, samo mi navadni smrtniki to izvemo šele, ko se komu kaj zgodi, npr. ko katerega kap, ko katerega okradejo ali se mu zgodi kakšen drugi incident. Mene kot svetovljana ne morejo več imeti za norca, ker vem preveč. Meni govorijo, naj bojkotiram dopustovanje na Hrvaškem. Zakaj, jaz se nisem pokregal z nikomur in oni z menoj tudi ne. Ali naj grem v Portorož za 500 eur. na dan ali v Ankaran v mlakužo ali v luko Koper, tam naj gredo oni. Kadar jim je zadosti sonca in so vsi zagoreli mi govorijo, da so počitnice preživeli v Alpah ali na Ribčevem Lazu v Bohinju, kamor si po napornem dopustu na Hrvaškem hodijo hladit jajca. Povem vam dragi bralci, da do nadaljnega bom jaz hodil na dopust kamor bom hotel jaz ne oni. Prejšnje leto sem si izračunal, da mi je cenejša Afrika in sem pač šel tja in tako bom potoval po preljubem svetu, dokler bom mogel in mi bo to dopuščalo zdravje in seveda denar. Na koncu vam povem dragi bralci, da je v Sloveniji nujno treba ustanoviti stranko MJAFT. Ker večina ljudi ne ve kaj pomeni ta Albanska beseda, naj vam jo prevedem - to v albanščini pomeni »dost te imam«, dosti nakladanja vidimo se drugo leto na dopustu pa magari v Zuluafriji.

SMRT FAŠIZMU SVOBODA NARODU

JOŽE BRENCIČ s.p.
INSTALATER *OGREVANJE
ENERGETIK *VODOVOD
 *OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE

Prihodnost je obnovljiva!

S toplotnimi črpalkami cTc pritrpano do 70% kurjavel

*TOPLLOTNE ČRPALKE

ZRAK (VODA)/VODA

*OGREVANJE

*VODOVOD

*SOLARNI

SISTEMI

*CENTRALNI

SEBALNI SISTEMI

*PREZRAČEVANJE

*VRAČANJE

TOPLOTE

Kettejeva 4, Ilirska Bistrica
 e-pošta: brenic@siol.net

tel: 05 714 16 91
 mob: 041 830 408

PLAMING
SKUPINA

Plaming skupina,
 projektiranje in izdelava
 tehnološke opreme, d.o.o.
 ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
 6250 Ilirska Bistrica
 tel.: +386 (0)5/70-410-00
 fax: +386 (0)5/70-410-55
 e-mail: info@plaming.si

IZ ZAPUŠČINE

Vili Gombač

Josipa Nadoslava Potepana-Škrlljovega

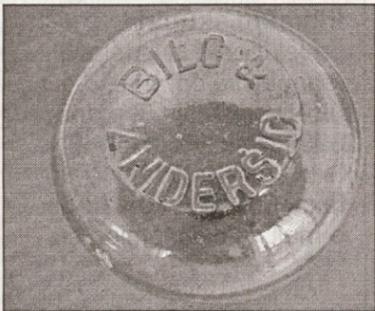
župana Doljnega Zemna in Jablaniškega Nadžupana (1848 - 1893)

V današnji številki časopisa predstavljamo nadaljevanje Potepanovi zapisov o kmetovanju za mesec AVGUST oziroma VELIKI SRPAN, kot je drugo staro slovensko ime za ta mesec. Zapis vsebuje njegove napotke za vsa dela in priprave na kmetiji, ki naj se opravijo v tem mesecu. (iz koledarja Sv. Jeronima 1874).

Vsakega umnega kmetovalca in še posebej sadjarja so v preteklosti spremljale čebele oziroma buče, kot so jih takrat imenovali. Kmetovalci so se takrat zavedali soodvisnosti rastlin in čebel in s tem povezane dobre letine tako na polju kot v sadovnjaku. Moramo vedeti, da je bil v tistih časih med edino domače zdravilo, ki si ga lahko pridelal doma. V dobi brez elektrike pa je bil dobrodošel domač vosek zaradi izdelave sveč. Za tistega, ki je bil izurjen v čebelarstvu in je imel več panjev, je bil seveda med tudi tržno zanimiv, kot dodaten prihodek. Naši kraji imajo na tem področju bogato in dolgo tradicijo. Skoraj zagotovo lahko trdimo, da je tradicija čebelarjenja pri Škrlljovih na Doljnem Zemnu dolga že skoraj 200 let, saj se je s čebelami ukvarjal že Nadoslavov oče. Čebele so bila Nadoslavova posebna ljubezen, ki ji je izkazoval vso pozornost. Vaščanom in prijateljem je rad razkazoval vzorno urejen čebelnjak sredi cvetočega vrta. Vneto je prebiral članke o čebelarstvu v Novicah in Kmetovalcu, da je bil na tekem o vseh novostih na tem področju. Posebno zanimanje je pri njem vzbudil članek o čebelarstvu (skrbno ga je vezal skupaj s časopisi različnih letnikov v skupno mapo - takrat je bil Nadoslav star 23 let!), ki se je ohranil v njegovi zapuščini. Bleiweisove Novice iz leta 1871 so namreč objavile članek o čebelarstvu in o panjih z zamenljivim satovjem, kar je v čebelarstvu pomenilo pravo revolucijo, saj so ti panji čebelarjem poenostavili delo poleg tega pa, kar je najpomembnejši dejavnik, so bile izgube čebel pri jemanju-trčanju medu minimalne. Naj delno povzamem glavno vsebino članka objavljenega pred 138 leti.

NOVICE v Ljubljani v sredo 30. avgusta 1871 -

Mislil si boš, dragi bralec, tudi jaz sem že davno želel koristnih bučelic si napraviti, pa kaj pomaga, ker ne vem kako gre ž njimi ravnati. Na to ti odgovorim: Vsaki se mora učiti, bolj poznaš delo, bolj ti pojde od rok in več dobička ti bo vrglo. Bučelar mora srečo imeti če ne ni nič - sliši se pogostoma. Res je to ali to velja od vsakega dela. Kdor umno ne ravna, ali je nečimern, ne bo nikdar srečen. Vreme in dobra lega imate res veliko moč čez buče, pa tudi skrb zanje, vednost in pridna strežba je imaravno toliko. Kdor nima dosti vednosti o bučeloreji, naj vpraša skušene bučelarje in pridno prebira bukve, ki ga o tem podučujejo. Zato ni zadosti, da si kupiš nekoliko panjev in jih v bučelnjak po-

Žnidaršičev pitalnik za čebele

Avgust ali veliki serpan
Augustus

Mo. V hiši: Vovaru. Kitno seme se mora priiskubeti, novo, iz mlacine, in je večkrat premetati, kar i pridno unesti, kakošna jajca se za zimno nabirajo i približno hramijo v.

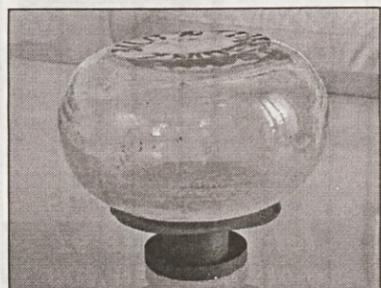
V hlevih. Vagrijeta umorajo ostre. Po stvarih kora i v zivino začne na pravo pariti.

Na vrtu za zelenjavo. Semenske, ki jih se nabirajo, čebul se spravijo, spinacea, zimski kel, zimski i poletni čebul se seje za opam ladansko rabo, velar, kel i repa se mora okopati, jagode se presajajo kakor tudi cvetlice za vino, metulju kapuzni se bese.

V sadovnjaku. Rano sadje se nabirajo, ob hladnem, vlažnem vremenu se okulirajo na spede o kro. O. Kuhlmanje se tem mesecu se pri vseh važnih drevesih naj bolj pri-

staviš, umeti moraš tudi naravo ali natoro teh prečudnih božjih stvari in vedeti, kaj o raznih letnih časih pri njih opraviti imaš. Morebiti ti bo iz začetka prijazen sosed, ki se tudi z bučelami peča, marsikaj povedal in pokazal, kako gre ž njimi ravnati, pa le prerado imajo nekte-ri bučelarji to muho, da svojih skrivnosti ne razodenejo vsakemu.

(Potem, ko g. pisatelj našteva slovenske knjige o bučeloreji od Antona Janše počeniš, prestopi na nemške pisatelje in pravi): Med vsemi nemškimi spisovatelji pa najbolj slovi župnik Dzierdson v Karlsmarktu v Pruski Šleziji; on je oče panjev z gibljivimi satniki (bewegliche Fladenträger). On je take panje izumel in napravil, da moreš sat za satom v roke vzeti, pregledati, očediti, podrezati, s strdjo napolnjene sate od-

Nadoslavov vnuk Ivan Potepan z ženo Zalko pred domačim čebelnjakom

vzeti in mesto njih prazne djati, da se pri dobri paši spet s strdjo napolni. Lahko vidiš, kakošna je matica in umetnih rojev ne moreš lože narejati, kakor pa s takimi panji. Ta preimenitna znajdba še le bučelarju popolno oblast da nad svojimi živalcami; on more, kakor je treba sedaj buče in njih satove združiti ali pa razdeliti; tudi more celo družino v drug panj predjati. Po tem načelu so skušeni bučelarji različnih panjev si izmislili in ne morejo dosti hvaliti, kako ročno je s takimi panji ravnati. Ker so pa taki panji veliko drugači od naših navadnih, tudi veliko draži in za preseljevanje nepriljavni, zato sva se z učiteljem v Skočdolu g. Kuhlnerjem pogosto posvetovala, kako bi se dali naši navadni ležeči panji po tem načelu in cenejše preurediti. Najdla sva, da se to da izpeljati. Po tej misli narejene panje imava že sedem let, in sva ž njimi prav zadovoljna. Dvakrat je omenjeni gospod učitelj pri razstavi c. kr. Kmetijske družbe v Celovcu za take panje prva častna darila prejel.

20. Kosiče za kosično sadje se hitro, ko se naberejo, posade.

V sinu gradu. Tretje kop, drugo vez se spravi v tale vodenice se odcepi, sava i proti koncu mesca tona i sili odtrgajo.

Na polju i v sadovnjaku. Letna i mlata ve medajuje i detlja semenski domu spravja. Lan i konopje se pripravijo i maki se pri- sa. Za zimski setve se oranje začne, zimski ogrovec, repa i trnina i trave za blago se morejo ta mesec posejati. Trnina se mora spr- rasiti, ali pa v njo posejati gra- horica, ki se se posejajo ali repa i trnina. Otava se kosa i voda na vno kose napeljuje. Kobilica je tudi to mesec nove vno kose po- sejati, zlasti o razvitemu vremenu. Pri ulnjaku. Lebi panje ve ob-

celo pokončajo, ali pa preženo i v drugimi družijah. Tretje se začne pokončavati, i panje na večer posavi.

V logu. Cel log se mora na tan- ko pregledati i drevesa za podiranje zagrnjavati. Proti koncu tega mesca se lahko se nabirajo brezovo seme, kdor ga potrebuje.

Levi. Mladi jajci, prepelice, jerebice, rane, kregulji i vse škodljive, ve i vati se strigajo.

Lahko si predstavljamo s kakšno vneto se je Nadoslav lotil predelave in koliko časa je posvetil razmišljanju na kakšen način bi jih lahko izboljšal. Po pripovedovanju mojega pradedca je bilo doma več vrst panjev, vendar se na žalost nobeden ni ohranil. Verjetno mu je tudi njegova prerana smrt preprečila, da bi za njegove ideje in dognanja glede čebel izvedel širša javnost. Je bil pa za časa svojega življenja večkrat nagrajen za umno čebelarjenje s strani Kranj. Kmetijske družbe. Po drugi vojni in smrti sina Josipa, so čebelnjak pri Škrlljovih obnovili in posodobili z novimi AŽ panji, ki služijo sedanjemu gospodarju Ivanu še danes. Kot pove g. Ivan so doma

vedno skrbeli za čebele z vso ljubeznijo in vneto. Dokaz za to so »pitalniki« za čebele iz stekla s kovinskim napajalnikom, na katerih je vlit relief »ŽNIDERSIČ & BILC«. Torej gre za Žnidaršičev pitalnik (Žnidaršič in Bilc sta bila namreč družabnika v podjetju), ki sta ga po pripovedovanju dala napraviti v Turčiji okoli leta 1925 (pitalnik je narejen po nemškem vzorčnem pitalniku). Gre za pomemben artikel našega rojaka, čebelarja Antona Žnidaršiča, ki bo po zaslugi g. Ivana Potepana našel mesto v našem novem čebelarstvu muzeju v Ilirski Bistrici, tudi kot spomin na čebelarstvo tradicijo na Potepanovi-Škrlljovi domačiji in še posebno na Ivanovega deda Nadoslava.

Aktivna ponudba kmetijskih proizvodov in izdelkov

Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom je v tem poletju s ponudniki aktivno sodelovalo na rednih kmečkih tržnicah ter na vseh pomembnejših prireditvah na našem področju.

Kot je že znano, se redne kmečke tržnice izvajajo ob sobotah v vseh treh mestih: prvo soboto v Postojni, drugo soboto v Ilirski Bistrici in tretjo soboto v Pivki. Poleg tega pa se ponudniki predstavljajo ob vseh semenjnih dnevih, tako so v Ilirski Bistrici vsakega 1. in 16. v mesecu. Običajno število ponudnikov je od 6 do 10, odvisno od trenutne ponudbe in primernosti datuma, saj se lahko zgodi, da so v enem tednu

organizirane tudi tri tržnice, kar je precejšen organizacijski in logistični zalogaj. Kmečke tržnice namreč organiziramo ali izvajamo tudi na pomembnejših prireditvah ob vikendih, takrat ko so prosti termini – prednost pri izvajanju namreč imajo redne tržnice.

Naši ponudniki so bili na Furmanskem prazniku v Postojni, na

prireditvi Gozdar – nekoč in danes pri kozolcu Toplar pri Belskem, skupaj s ponudniki iz LAS Krasa in Brkinov iz Sežane in LAS Kras iz Trsta smo sodelovali na prireditvi v Trbižu (Monfalcone), s posredovanjem Občine Il.Bistrica pa na prazniku Sv. Roka v Nabrežini. Žal je bilo letošnje sodelovanje v Nabrežini precej

omejeno, saj smo imeli na razpolago le eno prodajno hiško, kljub temu pa se je za sodelovanje odločilo 5 naših ponudnikov, ki so na ta način predstavljali tudi občino Il.Bistrica. Ostalih nastopajočih ali kakšnega posebnega programa v Nabrežini tokrat ni bilo.

Ob koncu meseca se bodo naši ponudniki predstavili tudi na festi-

Kmečka tržnica v Ilirski Bistrici obratuje vsako drugo soboto v mesecu (12. september 2009) in 1. in 16. ob sejmskem dnevu. Lokacija tržnice je pod kostanji na Placu.

valu Zmaj ma mlade v Postojni in na stojnici Zeleni kras na kmetijskem sejmu v Gornji Radgoni. Za sodelovanje v Gornji Radgoni so se odločili tisti, ki bodo v prihodnosti uporabljali blagovno znamko Zeleni kras in se na ta način vključili v promocijo te znamke.

Vsi naši ponudniki, ki kakorkoli sodelujejo z Društvom pri izvaja-

nju projekta Kmečkih tržnic, pa so vabljeni k sodelovanju na Kmetijski tržnici v Ilirski Bistrici, ki bo potekala 26. in 27. septembra na Žabovci, ter na Kmetijskih dnevih Slovenske Istre med 24. in 25.10. v Kopru. Vse informacije dobite na naši spletni strani www.razvoj-podezelja.si ali pokličite strokovnega vodjo društva Aleša Zidarja na 031 339 789.

Poletje »pr Slamčevih«

Alenka Penko

O Pliskovici ste zagotovo že kaj zanimivega slišali, kajti tamkajšnjemu Razvojnemu društvu nikoli ne zmanjka idej.

V nekdanji Slamčevi domačiji, ki se ponaša s preko 400 let trajajočo zgodovino, je urejen Mladinski hotel, spomenik času in prostoru, človeku Kraševcu, ki je stoletja oral ledino kraških tal ter preživel v bratovščini s skromnostjo, ki mu jo je ponujala narava...

Skozi celotno letošnje poletje se je na Slamčevem borjaču ves čas nekaj dogajalo. Organizirali so delavnice za odrasle, otroške delavnice, koncerte, gledališke predstave vaških gledaliških skupin, potopisna predavanja...

»Borjač« ni posebno velik, pravzaprav imamo tudi pri nas kar nekaj takšnih »prostorčkov«...

Ni kaj, v Pliskovici so »borjač« dobro izkoristili. Idejo bi veljalo ponoviti še kje!

V okviru projekta »Poletje pr Slamčevih« so sodelovali tudi člani KETŠD Alojzij Mihelčič iz Harij. Obiskovalcem poletnih prireditev se je predstavila Brstulin Banda in igrska skupina. (foto: Boštjan, Avtobusni prevozi Srečko Sanabor, s.p.)

Snežnik
PIŠITE NAM
sneznik@kabelnet.net

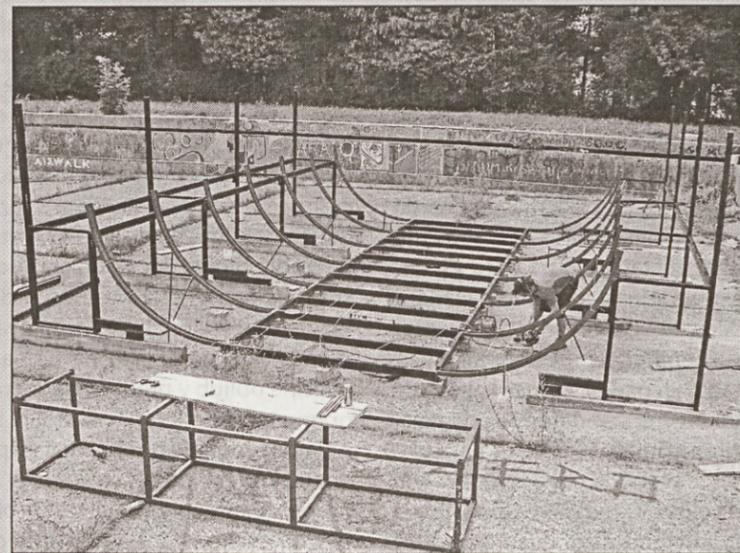
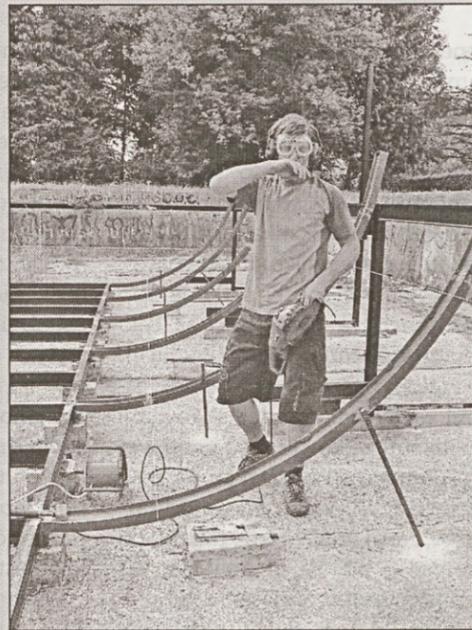
Andrej Primc – Rodrigues; bistr'ška legenda

Rok Smrdelj

Le kdo od bistrških klubovcev in ostalih alternativcev ne pozna Rodriguesa. Že pri šestnajstih letih se je začel vključevati v klub MKNŽ, kjer so ga najbolj navduševali tedanji, danes že starejši klubovci, ki so ga polnili s svojimi izkušnjami in mu dajali navdih za stvari, ki jih počne še danes.

Že pri štirih letih se je naučil skejtanja in s tem hobijem se dejansko ukvarja že celo življenje. Njegov prvi projekt, ki ga je posvetil skjetanju, je bila »rampa quater pipe«, ki

je bil uspešno narejen pred desetimi leti. Andrejcu to ni zadostovalo in odločil se je za naslednji projekt »mini ramp«. Pri tem projektu gre za

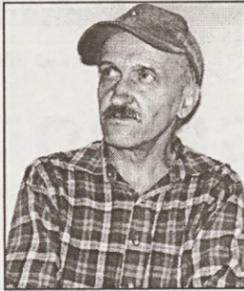
izdelavo rampe, ki naj bi bila dolga 9 metrov in visoka 1236 mm. S tem projektom se aktivno ukvarja že 3 leta in financira ga sam. Leta 2007 je

v klubu organiziral Benefit koncert in od tega je profitiral šesto evrov, kar je zadostovalo za dvanajst jeklenih plošč, vendar so mu jih pred nosom podražili in zato jih je lahko kupil samo šest. S tem se je projekt zavlekel za eno leto, vendar njemu ni predstavljalo nobene ovire. Sam Andrej pravi, da je treba takšne projekte delati po kosih, čas ni pomemben. Še danes se rampa aktivno nadgrajuje, sam pa tudi obljublja pestro otvoritev in zabavo v MKNŽ klubu ob koncu projekta.

Andrej teh stvari ne počne zase, temveč si prizadeva za to, da se v MKNŽ klubu ne bi uveljavljala samo muzika, ampak tudi šport. S svojim entuziazmom je vzor mnogim mladim generacijam, predvsem v tem, da lahko en sam človek izpelje tako ogromen projekt. Za vse mlade ima sporočilo: »Glejte razpise in uresničite svoje sanje«. S svojim značajem in delom bo za vedno ostal bistrška legenda. Rodrigues, mi te podpiramo!

DVOJNA DIOPTRIJA

Narod si bo pisal sodbo sam

Joško Stegu

Ker mi dnjič ni uspelo do konca obdelati teme, ki sem jo načel, bom nadaljeval, kjer sem ostal. Tokrat sem si vzel za iztočnico reklo, da je politika neke sorte prostitucija, zato naj bi se "pametni" državljani po možnosti na daleč izogibali stika z njo, kar so nekateri raztegnili tudi na volitve, predvsem v evropski parlament in jih označili za nekoristno ali celo neumno početje. Takim škodljivim nasvetom nasedajo samo neosveščeni državljani, katerih si tovrstni politikanti želijo čim več imeti, ker jim pomagajo obdržati se na politični sceni. Tu vidim enega od razlogov, zakaj imajo ljudje tako slabo mnenje o politiki in politikih, ker jemljejo vzorec obnašanja pri najslabših! Pri tem delajo sami sebi zelo slabo uslugo, če se zaradi njih odrečejo svoji pravici do odločanja na volitvah z ugotovitvijo, češ: "da so itak vsi kandidati enaki," in ostanejo doma.

Ob tem sem se spomnil, koliko pozornosti so posvečali volilni udeležbi v času komunizma, o katerem sicer poslanec Miran Potrč v eni od preteklih števil tednika Družina trdi, da je kot oblika državne ureditve že daljnega leta 1953 uradno prenehal obstajati. Je pa čisto vseeno, kako se je naslednji zvrsti vladanja reklo, ker zgodovina ne ocenjuje družbenih sistemov po pridevnikih, ki so si jih nadel, ampak kakšne demokratične standarde so priznavali, oziroma imeli. Med te sodi na prvo mesto svoboda govora ter svobodne volitve. O tedanji svobodi izražanja ni vredno izgubljati besed, kar se pa tiče volitev, ki smo jih imeli do osamosvojitve, si tudi niso zaslužile imena demokratične, ne svobodne, ker volivec ni imel na voljo možnosti izbire med več kandidati ali listami, ampak zgolj potrditev tistih,

ki so mu jih na vnaprej zrežiranih kandidacijskih konferencah SZDL določili. Ne verjamem, da so ljudje tako množično drli na volišča zaradi navdušenja nad tedanjimi kandidati, ampak iz strahu pred morebitnimi posledicami volilne abstinence, ki je veljala za družbenemu sistemu škodljivo početje. Tega sicer takratna oblast ni uradno preganjala, ker ni bilo zakonske podlage, si je pa vsakokrat zabeležila imena in število neupravičenih volilnih izostankov državljanov, ki so ji na ta način izrekli tiho nezakupnico ter jim ob prvi priložnosti enako tiho dala občutiti težo svoje oblastne roke.

Danes, ko je državljanu omogočena pravica do svobodnega političnega združevanja ter izbire kandidata ali liste, pa z volilno abstinenco pomaga k izvolitvi tistim, zaradi katerih se je odločil ostaniti doma, ker se le-ti ob nizki volilni udeležbi dosti lažje prebijejo v ospredje, kot ob visoki! Potem se ni čuditi, zakaj je tako, kot je, da gre naš občinski voz vztrajno navzdol, če imamo po dva mandata skoraj ene in iste ljudi v občinskem svetu, ne da bi s svojim delom dokazali, da si to res zaslužijo! Za to nosijo del krivde tudi volivci, ki se na volitvah odločajo za neko listo na podlagi količine obljub v predvolilnem programu in ne po imenih, ki stojijo za njimi. Ti programi pa so skoraj vsi po vrsti "ukrojeni" po željah volivcev in ne po dejanskih zmogljivostih občinskega proračuna, za katerega si na predvolilnih soočanjih nihče ne upa jasno povedati, za koliko je pravzaprav obremenjen z dolgovi, ker se boji, da bi s tem izgubil volivce, če bi jim povedal, da ga je že vnaprej dobršen del porabljenega

za odplačevanje preteklih zgrešenih odločitev..

Dokler bo bistrške občane združevalo zgolj nasprotovanje nečemu ali nekemu, vključno sedanjemu županu, ni pričakovati kakih premikov na bolje, ker enotno po nekom udrihati, čeprav morda krivem, še ne pomeni, da smo se s tem začeli reševati iz težav, ampak le sprostili

svojo jezo, ki je neproduktivna, če ni naravnana na iskanje izhoda iz nastalega položaja. Po tem, kar berem v naših cajtnjih, vse skupaj precej spominja na prizore in like iz Cankarjevih dram. Tudi njegov znameniti, po vojni na veliko zlorabljen rek, ki je visel ob proslavah po vseh odrih nekdanjih za-

družnih domov, je še vedno enako aktualen, kot za njega dni, da si bo "NAROD PISAL SODBO SAM." Res si jo piše, predvsem na volitvah, pred katerimi bi v prihodnje žiher po vseh cerkvah na slovenskem imeli molitvene ure za zdravo pamet, da volivcem ob zvonečih predvolilnih obljubah ne bi spet zatajila. Star ljudski rek pravi, da nesreča nikoli ne pride sama, ampak si jo priključimo, kar bi lahko preprečili, če bi se bolj množično udeleževali volitev in dali možnost izvolitve kandidatom, ki si to zaslužijo ter poslali "med gledalce" tiste, ki niso opravičili našega zaupanja na političnem igrišču. Osel gre samo enkrat na led, volivci pa vsakokrat, ko na prigovarjanje tistih, ki jim to prinaša koristi, ostajajo doma in čakajo, da se bodo stvari spremenile same od sebe, kar se ne dogaja niti v pravljicah, kaj šele v resničnem življenju, kjer vladajo vse bolj kruta pravila..

Boh do prihodnjic

RECENZIJA

Misel o knjigi...

Frédéric Beigbeder: Ljubezen traja tri leta

Prevedel Marko Trobevšek
Modrijan, Ljubljana 2006

»Ljubezen je začasni udar dopamina, noradrenalina, prolaktina, gonadoliberina in ositocina. Majhna molekula, finiletamin (FEA), sproži občutke veselja, radosti in vznemirjenosti. Ko vas zadene kot strela z jasnega, to povzroči nevroni limbičnega sistema, nasičeni s FEA. Nežnost so endorfini (opij za pare). Družba vas vara: prodaja nam veliko ljubezen, pa je znanstveno dokazano, da ti hormoni nehaajo učinkovati po treh letih.«

Ok. Danes bom malo manj spiritualno pametnikovala. (Računalniški slovarček, ki mi kot nor rdeče valovito podčrtuje neznane mu besede. Kdo ve, zakaj.) Vem. Nekateri tudi ne marate smeškotov, a to sem že enkrat prej razložila. Pravzaprav me je knjiga tokrat pritegnila preko intervjuja z avtorjem, ki sem ga brala v neki drugi knjigi. Premožen Francozeljn. Malomeščanski. Zase trdi, da je tudi precej snobovski. Snobi baje nimajo sovražnikov, zato grdo govori o vseh – skušajo jih pridobiti. Družaben mrlič in zelo zmrljiv. Uživač. Pravzaprav piše vedno avtobiografske romane. Oblači se v črno (ne zaradi istega razloga kot ga najdete, če ga iščete, pri meni!), ker žaluje za samim seboj. Za človekom, kakršen bi lahko bil. Pravzaprav je zelo odkrit. Tak pač je. Morda vas je zgornji citat razočaral. Morda ste se vprašali, le kaj je tej babi – enkrat umira od sladkornosti in poduhovljenosti in ah in oh in sploh, v naslednjem članku se gre neko instantnost al kr neki. Ma ja. Saj sem že rekla: berem, kar me pokliče. Tokrat me je zanimalo tudi to, kolikšna je distanca med avtorjevo resnično osebnostjo in tistim, kar piše. Doživela sem namreč že (med pisanjem diplomske), da je distanca lahko zelo velika in nasprotujoča si. Možakar me je prijetno presenetil. In nič več mu ne zamerim (če sploh sem mu) navidezne samozadostnosti, snobizma, arogance. Pravzaprav mi je skozi delo odkril nekoliko globlji jaz. In tisto, kar me je najbolj privleklo k branju: samoironija. Humor, ki ga nekdo zmore s samim sabo, z družbo, z življenjem. Humor, ki se ti zdi med znanci, prijatelji, neznanci nekam potlačen in ponujen na svetlo le tu in tam. Tisti, ki me poznajo, vedo, da se zelo rada smejem. In avtor me je tokrat nasmehljajal in nasmejal. Ali ste vedeli (ja, ne morem brez tega famoznega stavka, vem!), da traja strast v povprečju 317,5 dni? In avtorja najbolj zanima, kako je zadnjega pol dneva. Ciklus treh stopenj. Prvo leto kupujeta pohištvo. Drugo leto prestavljata pohištvo. Tretje leto delita pohištvo na pol. Se vam ne zdi nekoliko znano? Avtor se sprašuje, čemu bi cel večer bežal pred sabo, če se na koncu dirke ujame v svojem stanovanju. Razen kozice mleka, ki skipi, je malo katera reč na svetu bolj nesrečna od njega samega. (V ozadju poslušam Skye, ki mi nekako ne gre s tem, kar pišem. Preblaga je.) Pravi, da je preveč izkušen, da bi se zares zaljubil. Pa se je. In se je tudi poročil. In se je tudi ločil. Tako kot večina modernih novoustanovljenih parov. Samousmiljeno se sprašuje, kaj je šlo narobe. Ali so njegove rože ovenele ali pa so bogovi nekje hodili. »Pri dvajsetih sem mislil, da o življenju vem vse. Pri tridesetih sem spoznal, da ne vem nič. Deset let sem porabil, da sem se naučil vse potrebno, in potrebnih je bilo še deset let, da sem vse pozabil.« Edino vprašanje v ljubezni je, pravi, »kdaž začnemo lagati? In od kod sploh ta nenavadna obsedenost za vsako ceno si prizadevati za srečo z eno samo osebo? Od 558 vrst človeških družb jih je samo 24% monogamnih. Večina živalskih vrst je poligamnih.« Ja, saj natančno veste, o čem govori. O varanju, zvestobi in podobnem. »Moja ljubezen ima malo začetnico, ampak velik polet; ne traja zelo dolgo, ampak ko pride, jo vsaj čutim.« In tu natančno sama vem, o čem govori. Ampak ponosna sem, tako kot Beigbeder, da verjamem še vedno vanjo. Tega mi nihče ne more vzeti. Ali kot pravi sam: »Grozno sram me je, oprostite: nekega dne me je obšla ta prostaška skušnjava, da bi bil srečen. Ime ji je bilo...«. Ime mu je bilo... »Ljubezen je čudovita katastrofa«, nadaljuje, »veš, da se boš zaletel v steno, pa vseeno pospešuješ; pogubljaš se z nasmehom na ustnicah; radovedno čakaj trenutke, ko se bo zalomilo. Ljubezen je edino načrtovano razočaranje, edina predvidljiva nesreča, ki si jo še želite.« Vem, da se v vas vse upira od korenne čakre do kronske in še trikrat dlje, da bi temu želeli ne verjeti. Ampak v večini primerov je tako. Pa vendarle se mi zdi, da bi morali vedno verjeti vanjo. Ker je zrak. Je voda. Je ogenj. Je vse, kar lahko lepega žari skozi nas. Je pomirjujoča norost. Goreč mir. Tisto, kar te dela živega in po čemer hrepeniš, odkar privekaš na planet preizkušeni. »Trebalo se je odločiti: ali boš z nekom živel ali pa si boš tega želel,« pravi simpatični Francoz. In zaključuje: »Najlepši prazniki so tisti v naši notranjosti (...) Ljubezen je nedojemljiva. Ko jo vidite pri drugih, je ne morete razumeti. Ko se zgodi vam samim, še manj. (...) Nimamo pravice pobegniti pred srečo. (...) S teboj je vse lepo, še jaz.«

In tako dalje. Preberite - toplo priporočam. Tistim srečno zaljubljenim, tistim nesrečno zadetim, tistim, ki večno nekoga ljubijo in vsem tistim, ki znajo ali si upajo ljubiti. Počutili se boste nedvomno manj sami. In nedvomno nekoliko izvirniji.

Želim vam veliko praznikov. Notranjih. Ko sami - ali v dvoje - ali v troje - segate po zvezdah, preden se vam sesujejo na glavo.

Lep pozdrav vsem in objem do naslednjic.
Patricija

RAZMIŠLJANJE

Življenje kot celota

Tamara Laris

Umetnost življenja je sprejeti le-to, takšno kot je z vsemi osebami, ki v njem nastopajo, z vsemi težavami, ki nas pestijo in vsemi okoliščinami. Na ta način lahko aktivno delujemo, spreminjamo stvari in se razvijamo, a šele s tem celostnim pogledom. Življenje je vsestranski, kompleksen organizem in prav je, da ga ne omejujemo, saj tudi življenje noče omejevati nas. Nasprotno, življenje nas celo nagovarja, da ga širimo s pomočjo širjenja naše zavesti, s pomočjo poglobljanja ljubezni in služenja drugim. Vsemirje je živ organizem, ki ima tendenco neprestanega širjenja in mi imamo v tem širjenju izredno pomembno vlogo. Omejitev je samo ena, da ne širimo

drugih, marveč sami sebe. Ko sprejmemo življenje kot celoto (skupaj s partnerji in otroci, s katerimi se brusimo, skupaj z nadležnimi šefi, skupaj z duševnimi ter telesnimi tegobami), odvijemo velikansko darilo in takrat ne rečemo, iz paketa bom vzel samo posladek, ostalo pa zavrčam. Kakor hitro zavrčamo en vidik, ki nam ga odstira Vsemirje, se v našem življenju pojavi neuglaščenost. Simfonija ni več ubrana in nastopi neravnovesje bodisi v umu bodisi v telesu. Pravzaprav se neravnovesje nikoli ne pojavi najprej na telesnem nivoju, temveč mnogo prej na subtilnejših ravneh. Tu ga lahko pravočasno zaznamo in odpravimo, če smo dovolj pozorni na

namige.

Vsaka najmanjša stvarca v našem življenju ima globok smisel in prav je, da ji pripišemo pravi pomen. Želje niso namen same sebi, marveč so ključ za razumevanje globljih ravni nas samih. Torej nam odpirajo vrata v našo notranjost, če jih ne hitimo takoj zadovoljiti. Želje nam želijo pripovedovati a ne tega, kar navadno želimo slišati, temveč mnogo tišje in globlje stvari, ki se skrivajo za vsakdanjimi površnostmi. Ko sem se zavedla, da si želim masaže, sem ugotovila, da v resnici hrepenim po tem, da bi postala izčiščen instrument, na katerega bi lahko zaigralo Vsemirje.

PRAZNIK MARIJINEGA VNEBOVZETJA

15. avgust, praznik
Marijinega vnebovzetja

Tonjo Janežič

Še enkrat zakličem in prosim na glas:**» Nikar ne zapusti, Marija ti nas.****Marija, vse k tebi na Soze hiti,
Marija, Pomagaj nam Ti!«**

V soboto, 15. avgusta, na praznik Velikega Šmarna je bila v podružnični cerkvi na Sozah posvečeni Mariji Pomagaj sveta maša, kot se za tak praznik spodobi. Slovesno sveto mašo je ob velikem številu prisotnih romarjev in častilcev Marije Pomagaj od blizu in daleč na naših » malih Brezjah » daroval kaplan g. Martin Šuštar ob pevski spremljavi cerkvenega pevskega zbora iz Harij pod vodstvom Alenke Penko.

Glede na to, da je bila leta 1938 cerkev sezidana in posvečena Mariji Pomagaj, lahko sklepamo, da jo je pokojni duhovnik g. Milan Grlj dal postaviti v želji, da bi bila verujočim bližje Brezjanska Marija Pomagaj, s tem bi ji lažje zaupali svoje težave in pri njej tudi poiskali novo moč za lažje premagovanje svojih težav. Sami pa se le z hvaležnostjo oziroma na njegovo iznajdljivost in požrtvovalnost ko mu je podoba Marije Pomagaj na vse prej kot dostojen način uspelo pripeljati v Ilirko Bistrico. Ravno to globoko zaupanje in vera je za marsikatero romarja odločitev, da se je peš ali na drugi način vsa ta dolga leta odpravljal k njej na njen praznik v prepričanju, da nas kot Božja mati z ljubeznijo podpira in spremlja na vseh poteh našega življenja. Njej na njen oltar polagamo svoje prošnje in jo tudi prosimo njene pomoči.

Ko vstopiš v cerkev in se ti pogled ustavi na oltarju se ti zazdi, da te pozdravi in sprejme ljubezniva dobrotna naklonjenost Marije Pomagaj iz Brezij. Današnja Marijina podoba je Leopold Layer iz Kranja naslikal po Cranachovi Mariji, katero so postavili na oltar katedrale v Innsbruchu leta 1650 le, da je njegova podoba dokaj samostojna in poslovenjena saj jo je oblekel v nošo 18. stoletja. Na tej poslovenjeni podobi sta obraza Jezusa in Marijin dobila nove poteze. Marija je na tej sliki srečnejša, ljubeča mati, ki zgovorno izraža veliko ljubezen, s katero se sklanja k Sinu in s katero se je Sin zaupno in ljubeznivo oklepa. Istočasno je na podobi čudovito prikazana Marijina dobrotna naklonjenost do častilcev, h katerim je tudi obrnjena. Razumljivo je, da ljubezniva Mati zbuja toliko zaupanja, da ga Bog plačuje z izrednimi uslišanji. Pomembno vlogo je imela podoba v času tridesetletne vojne in neprestanih turških napadov, iz tega obdobja izvira tudi njen naslov Marija pomagaj! Sliko so častili kot milostno. Tudi drugje po slovenskih cerkvah imamo več njenih kopij in različic.

Verjetno bi bilo prav dopustiti možnost tudi, da bi vsak romar po srečanju s to podobo lahko povedal svojo zgodbo. Ker sem nekaj po mojem skromnem mnenju še posebej zanimivih opisov te podobe našel jih tudi predstavim:

V brezjanski podobi Marije Pomagaj so mnogi prepoznali sledi okoliščin, ki so spodbudile njen nastanek. Slikarjevo nemoč v ječi naj bi odsevala čisto majhna upodobitev Jezuščka, pa tudi njegova golota ter popolna odvisnost in hkrati zaupanje do Matere. Jezušček stiska k Mariji glavico, išče jo z očmi, z rokami bi se rad dotaknil Marijinega vratu, a so prekatke in ji se

žejo do brade. S telesom se prižema k Materi, z levo nogo stoji na prstih, desno pa steguje k njej.

Na sliki je gotovo najlepši Marijin obraz, na obrazu pa njene oči. Ko Marija ozre Jezusa v nemoči in hkrati v silnem zaupanju, se mu vsa preda. A oči ne obrne k njemu, temveč k nam. Kamor koli stopamo v kapeli, nas Marijine oči vedno spremljajo... Kako tolažljiva in vesela novica je izražena v njih! Marijino Materinsko oko nas vidi. To je potrjeno po verski resnici Marijinega vnebovzetja: Marijine oči so žive in vidijo vse naše duševne in telesne potrebe. To je »povedal« tudi slikar brezjanske podobe Marije Pomagaj. (p. Odilo Hajnšek)

Krutost druge svetovne vojne je Marija Pomagaj doživela in usodo delila z usodo slovenskega naroda. Nemci so 23. aprila 1941 frančiškane izgnali iz Marijinega svetišča na Brezjah in prepovedali v cerkvi opravljati bogoslužje. Redovni brat Jozefat Finžgar, ki je edini smel ostati na Brezjah, je pet dni kasneje skrivaj, kot mizarski pomočnik, v nahrbtniku prinesel podobo Marije Pomagaj v Ljubljano. Iz Šiške, kjer je nekaj ur gostovala Begunka, se je podal v frančiškanski samostan na Prešernovem trgu. Da bi milostna podoba bila bolj na varnem, so jo -opremljeno s potrebnimi listinami o verodostojnosti slike - prenesli na Trsat. Tu je ostala skrita celi dve leti, dokler se ni 19. maja 1943 spet vrnila v Ljubljano. 29. maja je z njo poromalo na Rakovnik več kot 25.000 vernikov. Pred Marijo so obljubili, da se bodo varovali posebno tistih pregreh, ki izzivajo božje šibe. Podoba Marije Pomagaj je potem našla svoje bivališče v ljubljanski stolnici na oltarju sv. Dizme. Naslednji dan, 30. maja, se je pred njo cela ljubljanska škofija slovesno posvetila brezmadežnemu Marijinemu srcu. Stolnica je postala nova božja pot - druge Brezje. Dan za dnem so ljudje prihajali k Mariji Pomagaj v stiskah in strahu iskat pomoči in tolažbe. Ko se je dolgotrajna vojna vihra končno umirila, so se izgnanci začeli vračati na svoje domove. Tudi Marija Pomagaj se je 15. junija 1947 spet mogla vrniti domov, v svoje svetišče na Brezje.

Mnogo romarjev je na Brezjah nestrpno pričakovalo njeno vrnitev. S kakšnim veseljem so jo sprejeli, ko sta jo frančiškanski provincial pater Teodor Tavčar in dr. Kimovec nesla po cerkvi k velikemu oltarju! Po slovesni škofovi maši so jo postavili na njeno staro mesto v kapelici in zapeli zahvalno pesem. Brezje so spet dobile svoj zaklad, spet so k Materi začeli prihajati stotisoči romarjev.

Katoliška Cerkev ima navado, da krona podobe, ki so pri ljudeh posebno v časteh. Odkar so se na Brezjah dogajala izredna uslišanja, je vse bolj živa postajala misel, da bi kronali tudi podobo Marije Pomagaj. Željo so sprožili frančiškani, varuhi milostne podobe, velik Marijin častilec škof dr. Anton Bonaventura Jeglič pa je prosil za potrebno dovoljenje v Rim.

Apostolski Sedež je prošnjo uslišal in prosilca samega pooblastil, da kronanje izvrši. Za to slovesnost so izbrali

angelsko nedeljo, 1. septembra 1907. Že na predvečer se je zbralo veliko ljudi, cele množice pa so prihajale na Brezje še v nedeljo zjutraj z vlaki, vozovi, s kolesi, peš. V cerkvi so se navsezgodaj začele maše in se vrstile druga za drugo, spovednice so bile oblegane, tisoči so prejeli Sveto Obhajilo. Ob devetih se je zbralo na Brezjah nad 30.000 vernikov, ki jih je privabila ljubezen do Matere Marije. Škof Jeglič je, obdan z več kot sto duhovniki, z zlatima kronama okrasil Marijo in božje Dete v njenem naročju. Kroni je izdelal znani zlatar Ivan Kregar v Ljubljani. Angelska nedelja je od takrat poseben praznik za Brezje.

Brezjanska Marija Pomagaj je postajala vse bolj povezana z usodo našega naroda, ljudje so jo s pristrčno pobožnostjo častili v svojih lepih urah, v trenutkih bridkega trpljenja pa so se z otroškim zaupanjem zatekali k Materi. Med prvo svetovno vojno so velike množice v posebnih shodih večkrat prosile Marijo Pomagaj za mir v svetu. Na veliki Šmaren 1915 se je zbralo na Brezjah nad 10.000 vernikov. Mnogi so opravili spoved in prejeli obhajilo, sveta daritev jih je združila v molitvi za mir in za domovino. Naslednje leto je bil na Brezjah shod Marijinih družb z Gorenjske. Okoli 6000 družbenic je prosilo Marijo Pomagaj, naj njihove župnije z vsemi, ki v njih prebivajo, obvaruje hude šibe vojne. Leta 1921 se je pri Mariji zbralo okoli 10.000 mož in fantov, da bi na tem kraju znova poživili in utrdili svojo vero in življenje po njej.

Marijina podoba je na poseben način povezana z II. evharističnim kongresom za Jugoslavijo, ki je bil v Ljubljani od 28. do 30. junija 1935 pod varstvom Marije Pomagaj. Z dovoljenjem Škofa Rožmana so sliko v posebnem okviru po zamisli arhitekta Ogrina 28. junija pripeljali v Ljubljano. Med potjo je Marijo pozdravilo 13 gorenjskih župnij, povsod so ljudje stali ob cesti ter molili in peli. V Ljubljani se je več kot 100.000 vernikov pod Marijinim varstvom posvetilo evharističnemu Gospodu. Po končanem kongresu se je 30. junija Marija spet slovesno ob mnogih pozdravih vrnila na Brezje. Naslednji dan je na Brezje prišel papežev delegat na evharističnem kongresu, poljski kardinal Avguštin Hlond skupaj z apostolskim nuncijem v Beogradu ter vsemi domačimi in mnogimi tujimi škofi. Vrnili so obisk Mariji Pomagaj in se zahvalili za lepo uspeli kongres.

Na praznik Velikega šmarna vsako leto mašnik obnovi posvetitev ali izročitev našega naroda Mariji. Prvič je bilo to opravljeno leta 1992, leto dni po državni samostojnosti. To pomeni, da najprej izročamo sebe, naše družine, našo mladino, Cerkev na Slovenskem v

Na praznik
Marijinega
vnebovzetja

Alenka Penko, Foto: Matej Dolgan

Vsako leto, 15. avgusta se Katoličani spominjamo Marijine smrti in njenega vnebovzetja. Slovenci so sestavili številne pesmi, ki opevajo Marijino vnebovzetje. Nekatere romarske pesmi pa so povsem pona-rodele.

Številni Marijini častilci smo se tudi letos zbrali na dekanijskem romanju na Sozah, saj je veliki šmaren eden izmed največjih krščanskih praznikov, ki so ga slavili že v apostolskih časih.

Po mašni daritvi, ki jo je daroval kaplan Martin Šuštar, s petjem pa polepšal cerkveni pevski zbor iz Harij, so sledile še pete litanije matere Božje, obnoveitev posvetitve slovenskega naroda Materi Božji in blagoslov cvetja in zelišč.

Običaj blagoslova cvetja in zelišč je zelo star. Poznali so ga že v X. stoletju. Etnologi ga povezujejo z legendo, ki pravi, da so apostoli, ko so odprli Marijin grob, našli v njem le cvetje. Marijinega trupla pa ni bilo nikjer.

Blagoslovljeno cvetje in zelišča imajo po ljudskem prepričanju zdravilno moč. Varujejo pred boleznimi, točo, strelo in drugimi naravnimi ujmani.

Po stari tradiciji so člani KETŠD Alojzij Mihelčič iz Harij po verskih slovesnostih pripravili kulturni program, ki ga je spretno povezovala domačinka Alenka Dolgan in ob tej priložnosti tudi spregovorila o razvoju turizma na Sozah in v okolici. Program so sooblikovali: harmonikarja Matej Dolgan in Dejan Iskra, Brštulin banda ter članice igralske skupine iz Harij, ki so občinstvo spravile v dobro voljo s skečem o štirih prijateljicah (posebej za to priložnost ga je napisala mojstrica šaljive besede Jadranka Boštjančič).

V imenu organizatorjev se zahvaljujemo kaplanu Martinu Šuštarju, ministrantom, krasilcem cerkve, Malobukovčanovim, posebej Nedeljku, Alenki, Danici in Mateju, Kranjčevim, posebej Milki in Dejanu, Domu starejših občanov Ilirska Bistrica, Cerkvenemu pevskemu zboru iz Harij in pevcem, ki so priskočili na pomoč: Stojanu, Danilu, Jožetu, Jadranki, Marti, Karmen in Emi, vsem nastopajočim, Lei in Katarini, ki sta se potrudili s šopki, Lejinim starim staršem iz Zarečja, gospodinjam, ki so prispevale dišavnice: Magdi, Jadranki in Mileni ter vsem vam, ki že vsa leta prihajate na Soze, kajti kot je nekoč dejal dr. Ciril Sorč: «Brez vas preprosto ne bi šlo!»

Nasvidenje v nedeljo, 13. septembra, ko se bomo spominjali 70-letnice kronanja Marijine podobe.

želji, da bi v zvestobi evangelija gradila edinstvo v našem narodu, svojo domovino in vse rojake po svetu.

Letos mineva 70 let od kronanja Marije Pomagaj na Sozah. Da bi lanskoletno 70. obletnico postavitve cerkve na Sozah in letošnjo 70. obletnico kronanja obeležili pri Mariji Pomagaj na Sozah kar se da lepo, je bil v ta namen že v lanskem letu na Sozah ustanovljen iz kuzipička prodanih spominskih kartic poseben sklad za nakup bandere naši Mariji Pomagaj. Ker je trenutno saldo sklada nekoliko višji kot je bil pred zadnjo objavo, za kar se Vam v imenu odbora za vsak Vaš dar iskreno zahvaljujemo ugotavljamo, da je še vedno zbranih premalo finančnih sredstev za pokritje vseh stroškov.

Upam, predvsem pa verjamem, da bomo zmogli tudi z Vašo pomočjo

dokončati začeto pot, tako, da bomo skupno bili priče, 13. septembra 2009, prečudoviti lepoti bandere, ki jo že pridno in odgovorno sestavljajo pod vodstvom ga. Sonje Munič v Varstveno delavnem centru v Ilirski Bistrici.

Za prispevek vašega dara, Vas prosimo, da nakažete izključno na TRR 10-100-0035792607, sklic 1309 (namen: za nakup bandere). Za dar se vam že vnaprej iskreno zahvaljujemo in Vas vabimo 8.9.2009 in 13.09.2009 na Soze, kjer boste po sveti maši imeli možnost prispevati v ta namen Vaš dar.

Do takrat, pa naj nas na vseh poteh varuje Marijina materinska roka.

Za pomoč pri zbiranju informacij za nastanek tega članka se zahvaljujem bratom frančiškonom samostana na Brezjah

ZDRAVNIK ZA ŽIVALI SVETUJE

Nalezljive boleznii psov in cepljenje

Špela Orthaber, dr.vet.med. Veterinarska ambulanta Ilirska Bistrica d.o.o.

Vsak dan se srečamo z nešteto škodljivimi klicami, ki bi lahko prodrle v naše telo in povzročile bolezen. K sreči ima zdrav organizem proti tem klicam učinkovito obrambo, ki je pri živalih in človeku zelo podobna. Če namreč v telo vdre povzročitelj določene bolezni, npr. virus ali bakterija, se začne pred njim braniti tako, da izdeluje protitelesa. Ta skupaj z različnimi obrambnimi celicami in posebnimi snovmi pomagajo uničiti škodljive klice. Žal pa se lahko zgodi, da okužbam z nekaterimi povzročitelji obrambni sistemi niso kos. Bolezen lahko žival zelo izčrpa in poškoduje različna telesna tkiva, v mnogo primerih pa se lahko konča tudi s smrtjo. Vse to lahko preprečimo s cepljenjem.

Kaj je cepljenje?

Pri cepljenju s cepivom vnesemo v telo oslabljenega ali mrtvega povzročitelja bolezni in tako spodbudimo nastanek odpornosti proti tej bolezni. V večini primerov je odpornost dovolj močna šele 10 do 14 dni po prvem cepljenju, traja pa različno dolgo (od meseca do leta ali več, kar je odvisno od bolezni, vrste cepiva, zdravstvenega stanja živali, njene starosti in pasme). Zato je pomembno cepljenje v ustreznih časovnih presledkih ponavljati.

Materina protitelesa

Čepiva pri novorojenih mladičih obrambne sposobnosti telesa še niso popolnoma razvite, prve tedne življenja niso popolnoma nezaščiteni. Od svoje matere dobijo namreč protitelesa proti boleznim, ki jih je sama prebolela ali proti katerim je bila cepljena. Nekaj teh protiteles dobijo pasji in mačji mladiči že v maternici, večino pa zaužijejo prva dva dneva življenja s prvim materinim mlekom, mlezivom. Količina materinih protiteles v mladičevem telesu pa se po porodu hitro zmanjšuje, zato je treba pravočasno spodbuditi njegovo lastno telesno obrambo proti določenim boleznim, in sicer s cepljenjem.

Najbolj nevarne nalezljive boleznii pri psih**Pasja kuga**

Je zelo nalezljiva in izjemno nevarna kužna bolezen. Povzročitelj je virus, ki se prenaša z neposrednim stikom z okuženim psom in tudi po zraku. Virus lahko prenašajo tudi druge živali in ljudje iz okuženih območij. Največja možnost okužbe je na krajih, kjer se zbira večje število psov (zavetišča, razstave, tekmovanja, ...). Virus je odporen proti nizkim temperaturam, zato se bolezen najpogosteje pojavi, ko je vreme mrzlo in vlažno. Bolezen je nevarna za necepljene pse vseh starosti, vendar najpogosteje obolevajo mladi psi do 1 leta starosti. Znaki bolezni so zelo različni, odvisni so od starosti in odpornosti živali in se kažejo v različnih oblikah. Splošni znaki so: potrtost, neješčnost, depresija, dehidracija in povišana telesna temperatura. V napredovani obliki bolezni pa lahko virus prizadene dihala (kihanje, pljučnica, gnojni izcedek iz nosu), prebavila (bruhanje, driska), oči (gnojni izcedek), živčni sistem (paralize posameznih mišic, mišični krči, kroženje živali, slepota). Specifičnega zdravila za pasjo kugo ni. Bolezen je pogosto ozdravljiva, če jo pravočasno odkrijemo in pričnemo zdraviti s podporno terapijo (infuzije, antibiotiki, sredstva proti bruhanju, vitamini...). V napredovanih oblikah bolezni pa je zdravljenje težko in večkrat neuspešno, še posebej takrat, ko se pojavi živčna oblika bolezni. Psi, ki prebolijo pasjo kugo, so doživljenjsko odporni.

Hepatitis

Povzročitelj te nalezljive bolezni je virus. Bolezen je dokaj redka, nevarna pa je predvsem za mlade, necepljene pse. Virus povzroči poškodbe endotelija krvnih žil, vnetje jeter, ledvic, vnetje grla, mandljev, v napredovani obliki bolezni tudi poškodbe centralnega živčnega sistema. Prenša se s telesnimi izločki bolne živali (npr. urin, iztrebki, slina...). Občutljivi so predvsem mladički necepljenih mater, poginejo lahko v nekaj urah po izbruhu bolezni. Znaki bolezni so: povišana telesna temperatura, apatičnost, krvava driska, bolečine v trebuhu, lahko se pojavi tudi bruhanje, kašelj, pikčaste krvavitve na koži in sluznicah, modrikasta motnina na roženici, redkokdaj se pojavi zlatenica. Ko bolezen napreduje, se zaradi okvare jeter pojavijo simptomi centralnega živčnega sistema (dezorientacija, zanašanje, epileptični napadi, koma). Zdravila za virusne bolezni ni. Psu dajemo podporno terapijo v obliki infuzij, sredstev proti driski, vitamine, antibiotike (za preprečevanje naknadnih bakterijskih okužb). Psi, ki prebolijo bolezen, postanejo dosmrtno imuni.

Leptospiroza

Povzročitelj te nevarne bolezni je bakterija leptospira, ki ima več podvrst. Prenša se z okuženim urinom, ki ga v okolje izločajo bolne živali in živali, ki so bolezen prebolele. Stalen vir infekcije so glodalci, predvsem miši in podgane. Idealni pogoji za preživetje bakterije so v lužah, močvirjih, manjših jezerih... Okužba poteka v glavnem preko prebavil s pitjem okužene vode, z okuženo hrano, zemljo, vegetacijo. Bolezen je zoonoza, kar pomeni, da lahko zbolijo tudi ljudje, če pridejo v stik z urinom okužene živali oz. z okuženo vodo ali hrano. Bolezen je nevarna za vse pse, ne glede na starost. Cepljenje psa zaščititi samo proti dvema podvrstama bakterije. Ker pa je podvrst več, lahko izjemoma zbolijo tudi cepljeni psi. Bakterije najbolj prizadenejo jetra in ledvica. Znaki so povišana telesna temperatura, žeja, pogostejše uriniranje, bruhanje,

krvava driska, bolečine v trebuhu, apatičnost in dehidracija. Z napredovanjem bolezni pride do razpada eritrocitov, pojavi se zlatenica, krvavitve po sluznicah. Pri zelo hudi obliki bolezni lahko žival pogine v nekaj dneh. Leptospirozo zdravimo z antibiotiki in podporno terapijo, zdravljenje pa je pogosto zelo težko. Psi, ki so preboleli bolezen še več mesecev izločajo bakterije z urinom in predstavljajo neposredno nevarnost za zdravje ljudi. Zato se je potrebno držati določenih higienskih ukrepov (predvsem umivanje rok).

Kužni kašelj

Kužni kašelj je mešana okužba z več virusi in bakterijo. Prenša se z izdihanim oz. izkašljanim zrakom. Psi so kužni, oziroma prenašajo bolezen na druge pse še 1 teden po prenehanju znakov bolezni.

Bolezen je nevarna za vse pse, ne glede na starost. Glede na to, da kužni kašelj povzroča več povzročiteljev, lahko včasih zbolijo tudi cepljeni psi, vendar ponavadi v milejši obliki. Znaki za bolezen so suh, dražeč kašelj, ki se pojavlja v prvi treh dneh ponavadi ponoči. Pes lahko zaradi dražečega kašlja celo izbruhne nekaj penaste bele slin, če pa ima poln želodec lahko tudi hrano. Prvi trije dnevi oz. predvsem noči so najhujši. Potem se kašelj pojavlja ob fizičnem naporu ali ko se pes razburi, vendar ponavadi ne bruha več. Tako stanje traja še 4-10 dni. Nato bolezen ponavadi sama mine. Pri hujših oblikah je potrebno zdravljenje z antibiotiki. Sicer se priporoča hranjenje psa z manjšimi obroki kvalitetne hrane večkrat na dan (da preprečimo bruhanje), zadostna oskrba z vitamini in krajši, neaktivni sprehodi. Na normalno fizično aktivnost lahko preidete, 1 teden po prenehanju kašlja.

Parvoviroza

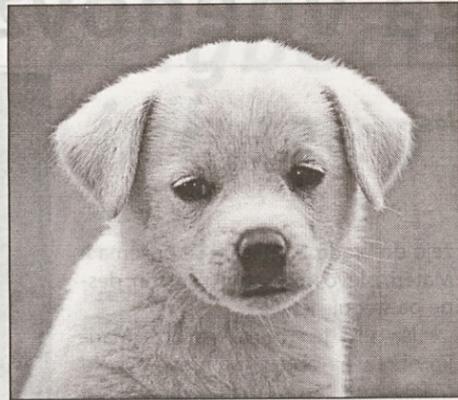
Povzročitelj te nevarne bolezni je virus, ki je zelo odporen proti zunanjim vplivom. Virus izločajo bolne živali predvsem z bruhanjem, drisko ter z iztrebki tudi do dva meseca po preboleli okužbi. Poti prenosa so predvsem s stikom z obolelo živaljo, okuženimi iztrebki, okuženo hrano, vodo, virus pa lahko pasivno prenašajo tudi druge živali in ljudje. V okolici lahko preživi več let. Virus uničijo določena razkužila, ki jih dobite pri veterinarju. Bolezen je nevarna predvsem za necepljene mlade pse. Še posebno so občutljivi mladički od rojstva do 6. mesecev starosti. Mladički cepljenih mater dobijo njihova protitelesa in so na ta način zaščiteni proti okužbi do starosti dveh mesecev.

Znaki bolezni so neješčnost, bruhanje, krvava driska, apatičnost, povišana temperatura, dehidracija. Pri mladih necepljenih psih lahko pride do nenadne pogina, ker virus nepopravljivo poškoduje srčno mišico.

Zdravljenje je zelo zahtevno, uspešnost pa je odvisna predvsem od pravočasnega ukrepanja, vendar pa kljub vsem ukrepom včasih s terapijo nismo uspešni, predvsem pri zelo mladih psih in občutljivih pasmah. Zdravljenje poteka tako, da psu dajemo podporno terapijo - infuzija, sredstva proti driski in bruhanju, vitamine, antibiotike (za preprečevanje naknadnih bakterijskih okužb).

Program cepljenja za psa

Vse bolezni, ki smo jih opisali, so zelo hude in bolno žival močno prizadenejo, pogosto pa se končajo celo z njeno smrtjo. Zato je nujno pred njimi zaščititi že mladiča, pri odraslem psu pa z rednim cepljenjem poskrbeti za ohranjanje zaščite. Cepi se lahko mladiče in pse vseh starosti, ki so popolnoma zdravi in brez zajedavcev, saj se le tako razvije zadostna imunost. Najbolj se priporoča cepljenje psic za katere načrtujemo parjenje in mladiče. Brejih psic se ne cepi. Kužke cepimo prvič pri starosti 6-8 tednov, oziroma 14 dni po tem, ko pridejo v naš dom, saj potrebujejo nekaj časa, da se navadijo na novo okolje. Drugič mladiče cepimo med 12 in 14 tednom starosti oz. en mesec po prvem cepljenju. Cepljenje lahko potem obnovljamo enkrat letno oz. se z veterinarjem dogovorimo drugače, glede na imunski status živali, izpostavljenost in razmere v okolju. Dobro je vedeti, da nobena zaščita ni popolna, saj nekatere živali niti po pravilnem cepljenju niso odporne. K sreči se to zgodi zelo redko, zato naj vas ne skrbi preveč. Če ste zdravje svojega psička zaupali veterinarju, ste zanj storili največ, kar lahko.

Džemo-Pek d.o.o.

PEKARNA BISTRIC

SVEŽI KRUH,
BUREK, KROFI,
SLAŠČICE ...ODPRTO
VSAK DAN
6 - 24URBANČIČ
OKREPČEVALNICA
TRNOVO11. SEPTEMBER
VEČER
MEHIŠKE HRANETel.: 05/714 12 07
041/424 974GOSTILNA S PRENOČIŠČI
POTOK
Ema Deželak s.p.Dolenje 64, 6254 Jelšane
tel.: +386 (0)5/71-42-648
GSM: +386 41 747 657

LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, proizvodnja, predelava in trgovina, d.o.o.

**Cenjene partnerje obveščamo,
da poleg osnovne dejavnost:
izdelava transportnih koles, samokolnic,
hidravličnih dvigal, vitlov in grabežev
PONUJAMO TUDI SLEDEČE
STORITVE:**

- storitve na stiskalnicah,
- storitve na plastinjektorjih,
- razrez pločevine,
- elektrogalvanizacijo,
- vibriranje,
- strojno obdelavo,
- varjenje in
- peskanje.

LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, proizvodnja, predelava in trgovina, d.o.o.
Industrijska cesta 2, 6230 Postojna, t: 05 728 38 45, f: 05 728 38 60
e: info@livkolesa.si, w: www.livhk.si

Oskrba hišnih rastlin

Cvetlica.com

Vzgoja hišnih rastlin je lahko dober vir osebnega zadovoljstva. Naučiti se kako ravnati z rastlinami, pa lahko ta vir precej razširi.

Splošna nega

Večina rastlin kupljenih v cvetličarnah je bila vzgajana v rastlinjarkih pod idealnimi razmerami. Ko jih umestimo v okolje namenjeno prebivanju ljudem, potrebujejo pravo nego, da se prilagodijo novemu okolju.

Zaradi tega so hišne rastline so povsem odvisne od razmer v kateri jih bomo postavili. Tako količina vlage, svetlobe, toplote ali količina vode in hranil povsem zavisi od nas samih. Prva naloga, ki bi se jo moral gojitelj rastlin moral naučiti je izbira ustreznih rastlin. Vsaka hiša ima drugačne razmere v katerih naj bi uspevala rastlina, zato mora lastnik rastlin uskladiti hišne razmere z zahtevami rastline. Večina hišnih rastlin izvira iz pol tropskega ali povsem tropskega podnebja. Nekatere lahko čez poletje vzgajamo tudi zunaj, vendar jih večina ne prenese zunanjih razmer.

Tipično domače okolje je sovražno ali blago rečeno umetno do večine rastlin. Na splošno je premalo

svetlobe, zrak je presuh in pogosto pretopen. Prav zato oskrba rastlin v takem okolju zahteva veliko pozornosti in truda. Največkrat rastline potrebujejo enak način oskrbe, samo v drugačnem obsegu. Gojitelj naj ima na umu, da so rastline živi organizmi in jih vplivi okolja prizadenejo tako kot vsa druga živa bitja. Negativni vplivi sprememb okolja, kot so svetloba, toplota in preveč ali premalo vode se lahko pokažejo šele čez nekaj dni ali tednov, zato je pravilna oskrba zelo pomembna.

Zalivanje

Neprimerno zalivanje, predvsem pretirano zalivanje je največji problem hišnih rastlin. Prevečkrat pozabljamo, da korenine potrebujejo ravno tako zrak kot vodo in če je zemlja prenasočena bo korenine preprosto rečeno zadušilo.

Dobro se je tudi spomniti, da so rastline oslabiljene zaradi pretiranega zalivanja veliko bolj nagnjene k boleznim. Pravilna drenaža nam lahko pomaga, da pretirano zalivanje ne postane problem. V posodo za rože - preden nasujete zemljo - postavite na dno prod, tako boste zagoto-

vili, da bo voda normalno odtekala skozi luknje na dnu posode.

Nezadostno zalivanje je prav tako lahko problem vendar ga lahko veliko lažje preprečimo in znaki so precej bolj očitni. Tako lahko opazimo da zemlja odstopa od stranic posode in listi rastline kažejo znake ovenelosti. Zato je najbolje, če se naučimo kako pogosto naj našo rastlino zalivamo in seveda kateri je najbolj primeren način. Nekaterim rastlinam na primer ne ugaja, če jih zalivamo po listi, medtem ko moramo druge redno pršiti po njih. Občasno zalivanje v podstavek je dobra metoda saj z njo zagotovimo da pride voda tudi do korenin, ki ležijo globlje. Ne priporočam pa se zalivanja zvečer ali ponoči, saj takrat ne prihaja do izparevanja. Ne obstaja pa neka splošna pravila, ki bi določala kako naj zalivamo naše rastline. Veličina rastline, lonca, svetloba, temperatura, vlaga in drugi pogoji vplivajo na to kako hitro se nam bo posušila zemlja v loncu.

Torej kdaj naj zalivamo?

Na splošno cvetoče rastline potrebujejo cvetoče rastline več vode od listnatih rastlin v loncu iste velikosti. Nikoli ne zalivamo rastlin, razen če tega ne potrebujejo. V večini primerov pustimo zemljo v loncu, da se nekoliko osuši med dvema zalivanjema. Nikoli ne dopustimo da rastlina začne veneti ali da stoji v vodi p r e d o l g o časa. Naučite se oceniti

vlago v posodi po občutku in barvi zemlje. Bolj kot je zemlja suha svetlejša barva postaja.

In kakšno vodo naj uporabljamo? Običajno je navadna voda iz pipe dovolj dobra za rastline. Klor in flor, ki sta dodana mestni vodi ne škodita rastlinam. Seveda pa je de-

ževnica ali voda iz vodnjakov neprimerno boljše. Vode, ki jo pridobivamo skozi mehčalce vode, pa raje ne uporabljajte preveč pogosto.

Čiščenje listov

Odstranjevanje prahu z listov bo ohranilo vašo rastlino atraktivno in ji dovolilo sprejeti maksimalno koli-

čino zraka in svetlobe. Čiščenje pa nam lahko tudi pomaga nadzorovati nekatere insekte in škodljivce. Nekje se priporoča, naj bi čistili liste na rastlinah enkrat do dvakrat mesečno. Uporabljamo mehko vlažno krpo ali gobo in sicer tako, da imamo v vsaki roki eno krpo in čistimo zgornjo in spodnjo stran lista istočasno. Industrijskih čistil za liste pa se raje izogibajte. Običajno niso potrebna, lahko pa so tudi strupena in ovirajo izhlapevanje iz listov. Predvsem pa se izogibajte uporabi čistil na cvetovih in popkih. Najhitreje pa jih boste seveda očistili pod tušem z mlačno vodo, ali pa jih enostavno popršite (kjer je to seveda dovoljeno). Pršenje uporabljamo predvsem pri rastlinah z vlaknastimi listi kot je Afriška vijolica. Mokre rastline moramo potem držati stran od sonca.

Zemlja

Rastline potrebujejo nekaj za svoje korenine. Zemlja jim služi kot sidro, vir prehrane, vode in skladišče oziroma zavetje med sušnim obdobjem, zato je izbira ali priprava prave zemlje za gojenje rož je zelo pomembna stopnja. Gojitelji hišnih rastlin si pogosto sami naredijo svojo mešanico zemlje. Uporabljajo enake dele vrtno gline, organskih snovi in grobega peska. Organska snov je lahko kompost ali pa tudi šota in njen namen je zadrževati vlago, medtem ko pa pesek zagotavlja dobro drenažo za višek vode. Kupljena zemlja pa ima nekaj prednosti pred doma narejeno. Vsebuje na primer dovolj hranil, da bo vaši rastlini zadostovalo za nekaj časa brez dodatnega gnojenja, poleg tega pa lahko tudi kupite zemljo za povsem določeno vrsto rastlin kot so na primer kaktusi ali pa cvetoče rastline. Kupljena zemlja je prav tako pastirizirana oziroma sterilizirana in ne vsebuje v sebi semen plevela, insektov ali bolezni.

Hranila

Dodajanje hranil oziroma gnojil rastlinam je zelo pomembno za njihovo zdravje, ampak prav tako kot pri vodi, velja tudi pri hranilih, da preveč hranil lahko poškoduje ali pa celo uniči rastlino. Zatorej raje dodajajte manj hranil kot preveč. V glavnem gnojila, ki jih kupimo vsebujejo natrij(N), fosfor (P) in kalij (K). Na razpolago so v zelo različnih kombinacijah, odvisno pač od proizvajalca, največ-

krat pa so v razmerju 20-20-20. Dobimo jih v obliki granulotov, kristalov, tablet ali tekoči obliki. Zato preden začnete uporabljati gnojilo dobro preberite navodila na etiketi. Pogostost dodajanja hranil zavisi od starosti rastline in njenega kondicijskega stanja. Hranila moramo dodajati med intenzivnim obdobjem rasti, ki pa ni pri vsaki rastlini v istem času, tako nekatere rastejo pozimi, druge celo leto, vendar pa večina njih med pomladjo in jesenjo.

V obdobju počivanja rastline, ko je tudi manj zalivamo, nikakor ne dodajajte nobenih hranil v nobeni obliki. Tudi drugače ne gre pretiravati z dodajanjem hranil. Če ste v dvomih koliko gnojila dodati rastlini, potem se raje odločite za manj kot za več, saj boste tako naredili manj škode. Da ste rastlino preveč pognojili boste opazili v njenem nazadovanju v rasti, ožganih ali posušeni robovih listov, porjavelih koreninah, zakrnelih poganjkah, lahko pa vam bo ovenela ali celo umrla.

Vlažnost

Vlažnost je količina vode ujete v zraku. Vlažnost je pomembna za rastline, saj deloma uravnava izgubo same vlage v rastlini. Listi rastlin imajo male pore, ki jih imenujemo stomate. Skozi te pore uhaja noter ogljikov dioksid in izhaja voda in kisik. Vlažnost znotraj rastline je blizu 100%. Tako rastlina umeščena v suh prostor izgublja svojo vlažnost saj se le ta giblje iz večje proti manjši. Večini rastlin najbolj ugaja vlažnost okrog 60%. Kaktusi, sukulente in ostale rastline iz okolja bližjega puščavi tolerirajo vlažnost okrog 35% vendar ne sme pasti pod 20%. Nasprotno pa se rastline tropskega pragozda najbolj ugodno počutijo pri vlažnosti okrog 90%. Vlažnost v hiši je ponavadi manjša od zahtevane, zato bomo lahko pogosto opazili, da se na listih pojavljajo rjave obrobe ali da celo odpadajo.

Obstaja več načinov kako lahko povečamo vlažnost v sobi oziroma okrog rastlin.

Eden izmed načinov je da rastline premostimo v kopalnico ali kuhinjo kjer je pogosto večja vlažnost kot v drugih prostorih in če je dovolj svetlobe je to primeren prostor za rastline, ki zahtevajo ekstra vlažnost.

Drugi je da rastline posadimo v dvojno posodo. Več manjših loncev postavimo v večjo posodo katero obložimo z šotnim mahom in ga dobro namočimo. Zagotovite da ima večja posoda dovolj velik podstavek, da lahko ujame odvečno vodo iz šote.

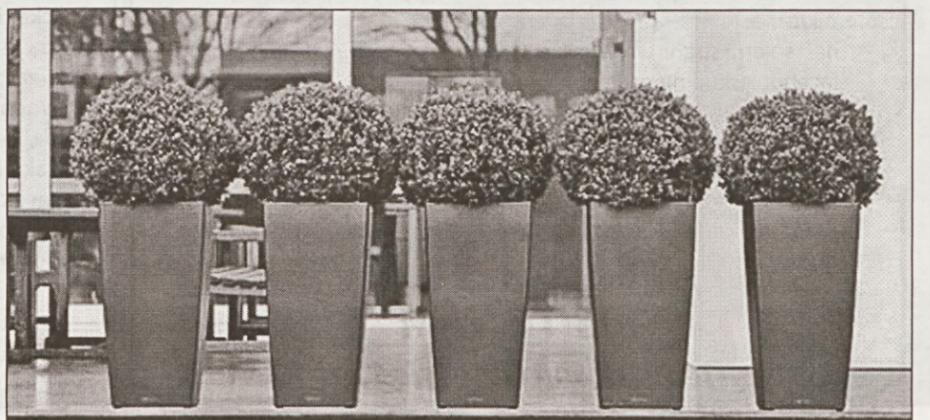
Tretji je da v večji podstavek postavimo prod ali kamenje in ga napolnimo z vodo. Pri tem pa moramo zagotoviti, da dno posode ne pride v stik z vodo. To lahko naredimo tako da pod posodo postavimo drugi podstavek. Večji bo podstavek z prodom, boljši učinek bomo dosegli.

Četrty način je da postavimo več rastlin skupaj, s čimer dosežemo tudi večji vizualni učinek. Tako izguba vlage iz ene rastline, koristi drugi poleg nje. Tukaj moramo gledati na to, da postavimo skupaj rastline s podobnimi vodnimi zahtevami in da so si dovolj blizu. Bliže so si večji efekt bomo dosegli.

Pršenje je najmanj učinkovita metoda, vendar pogosto najbolj uporabljena. Pršenje z mlačno vodo namreč prekrije liste z njo in tako onemogoči izhlapevanje iz samih listov. Poleg tega pa po pršenju voda izpari in kmalu zatem imamo zopet nizko vlažnost.

Posode

Neglazirane glinene posode so najboljša izbira za gojenje rastlin. V takšnih posodah bomo veliko težje zemljo predozirali z vodo, saj iz njih voda za razliko od drugih posod, veliko lažje izhlapeva. Če se vam zdijo neatraktivni, jih lahko postavite v dekorativne glazirane posode, košare ali celo lesene posode, katere lahko pobarvate po svojem okusu.

Klub študentov Ilirska Bistrica

Dijaki, študentje pozor!!!

KŠIBKANJE

Na Klub študentov Ilirska Bistrica smo predzadnji vikend v avgustu za vse svoje člane ter ostalo mladino v občini organizirali tradicionalni poletni festival – Kšibkanje.

Zvrstili so se turnirji briškule, košarke in nogometa ter paintball in ustvarjalne delavnice. Poleg koristno preživetega prostega časa in organizirane oblike aktivnosti, je bil vikend festival prijeten predvsem zaradi druženja in vzdušja, ki so ga v mestu pričarali mladi.

Ker se poletne počitnice iztekajo in počasi prehajamo v tisti ustaljeni način, ko se večino stvari vrti okrog šole in šolskih obveznosti, vse svoje člane obveščamo o pomembnejših dogodkih in formalnostih, ki bi jim olajšali začetek tega obdobja...

URADNE URE

Z uradnimi urami bomo na Kšibu pričeli zadnji vikend v avgustu. Potekale bodo po ustaljenem urniku in sicer ob petkih med 19. in 21. uro ter sobotah med 10. in 12. uro.

Vse člane bi radi opozorili tudi na to, da smo se preselili v nove prostore in sicer nas od sedaj naprej lahko obiščejo na Jurčičevi 1 oziroma v bivši glasbeni šoli.

VPIS

Z novim šolskim letom vabimo k vpisu nove člane, ki bodo deležni številnih ugodnosti in pestrega dogajanja, ki ga v občini organiziramo mladi.

Novi člani in pa tisti, ki bi radi podaljšali članstvo na uradne ure prinesite:

- dosedanja člansko izkaznico (če se vpisujete prvič in le te nimate, prinesite sliko)
- originalno potrdilo o šolanju
- izpolnjeno pristopno izjavo (dobite jo na www.ksib.si oz. naši člani po pošti)

SEJEM RABLJENIH UČBENIKOV

Ker je začetek šolskega leta precej skrbi namenjenih šolskim učbenikom, pripravljamo vsakoletni sejem rabljenih učbenikov, ki bo letos potekal prvi vikend v septembru, na Gimnaziji v Ilirski Bistrici in sicer na naslednji način:

- 4. september... oddaja rabljenih učbenikov (med 16.00 in 19.00 uro)
- 5. september... sejem rabljenih učbenikov (med 10.00 in 13.00 uro)
- ... vračanje neprodanih učbenikov (med 14.00 in 16.00 uro)

NOVOST O LPP IN NOVIH MAGNETNIH KARTICAH

Ljubljanski potniški promet (LPP) bo s septembrom uvedel nov sistem nakupa mesečnih nalepk – Urbana. Mesečne vozovnice ne bodo več v obliki kartice s sliko ter nalepko, ampak magnetna kartica na kateri bodo računalniško naloženi osebni podatki, mesečne nalepke in tudi žetoni pa se bodo nalagali na to kartico preko posebnih terminalov postavljenih po celi Ljubljani. Tak terminal bo od septembra dalje imela tudi Vstala primorska. Cena mesečnih nalepk ostaja ista - 14€ za člane.

Tisti, ki do 08.09.2009 pošljejo svoje osebne podatke (Ime, priimek, datum rojstva, stalno prebivališče, fakulteta, smer študija, letnik študija) na KŠIB, dobijo magnetno kartico brezplačno (sicer je 3€) in jo prevzamejo na info točki Vstale primorske ob včlanitvi oz. predložitvi potrdila o šolanju. O točnem datumu prevzema bomo člane naknadno obvestili.

Za prvih 150 članov, ki bodo prevzeli kartice na info točki, imamo privlačno darilce.

DIJAŠKI KONCERT

Da bi nekoliko popestrili začetek šolskega dogajanja, tudi letos pripravljamo veliki dijaški koncert, ki bo 10. oktobra pri Gimnaziji. Več podrobnosti bo znanih prav kmalu, vse naše dogajanje in obvestila pa lahko spremljate na:

- naši spletni strani: www.ksib.si
- facebook skupini/ profilu

Snežnik

PIŠITE NAM

sneznik@kabelnet.net

Veliki šmaren – obujen »shod« v Knežaku

A.N.

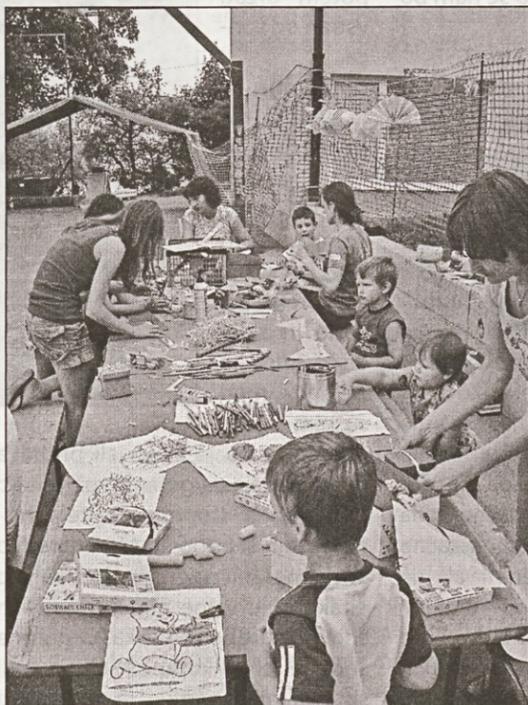
Veliki šmaren – praznik Marijinega vnebovzetja praznujejo tudi v Knežaku kot vaški in župnijski »shod«. Po nekajletnem mrtvilu, ko so praznik obeležili le s svečano sveto mašo, so se člani Društva PIŠKOTEK in KŠTD Tabor Kalc 1869 družno odločili, da poskušajo obuditi staro tradicijo praznovanja, saj je bil Knežak pred leti znan po dobrih in obiskanih vrtnih veselica na ta dan.

Praznovanje so skušali nadgraditi še z novimi vrednotami v duhu sedanjega časa, zato so tridnevni prireditvi dodali turistični in kulturni priredi, kar naj bi nanje privabilo čim več krajanov. Celoten sklop prireditev ob shodu je finančno podprla tudi

pravljeneh in lepo obiskanih delavnic izdelali številne zanimive izdelke iz papirja, kartona, školjk in

čink, spoznavali rastlinstvo in živalstvo v okolici, nato pa ustvarjali razne izdelke na to temo.

polžkov. Druga skupina pa se je udeležila plesne delavnice z Majo Porta. Zvečer so organizatorji na vhodu na prireditveni prostor postregli »bevando« z vodo iz domačega studenca na Lukuci, v goste pa so poleg ansambla Malibu povabili priznane Klapo Volosko, ki je za zapete dalmatinske pesmi požela bučen aplavz.

Na praznično soboto, je bila dopoldne v župnijski cerkvi župnik Boris Kretič daroval slovesno sveto mašo. Popoldne so otroci na delavnicah, ki so jih vodili člani društva Drobnovratnik iz Postojne ob pomoči doma-

čink, spoznavali rastlinstvo in živalstvo v okolici, nato pa ustvarjali razne izdelke na to temo. Zvečer je obiskovalce na vhodu čakala degustacija kraških dobrot (pršuta in terana), med glasbo ansambla Zapeljivke pa so večer popestrile s trebušnimi plesi še priznane plesalke.

Organizatorji so se resnično potrudili že z vabili (zgibanko), lepo so uredili prireditveni prostori ter pripravili res pestro, bogato in vrhunsko prireditev. Na žalost je bil obisk iz različnih razlogov (številne prireditve v okolici, nezainteresiranost in drugačne navade ljudi ...) veliko pod pričakovanji. Tako niti želja po ohranjanju tradicije in po prijetnem druženju čim več krajanov, niti cilj za finančno pokritje prireditve nista bila izpolnjena. Čeprav so tisti, ki so se prireditve udeležili odhajali z njih zadovoljni in so izrekli veliko pohval, pa bo treba o takšnih in podobnih prizadevanjih in ponudbi, v bodoče vseeno še enkrat resno razmisлити!

Turistična zveza Slovenije, nekaj dejavnosti pa Občina Ilirska Bistrica in sponzorji.

V četrtek 13.8. so pripravili okroglo mizo o možnostih razvoja turizma na podeželju, ki je bila kar dobro obiskana in razgovor z gosti, ki ga je vodil predsednik Društva PIŠKOTEK, Vojko Mihelj, je naletel na dober odziv med domačini. Svoje organizacije in poglede na možnosti razvoja so predstavili Srečko Šajn iz TZ Brkini, Kras, Notranjska, Aleš Zidar iz Društva za razvoj podeželja od Snežnika do Nanosa, Boštjan Primc, predstavnik Občine Ilirska Bistrica, Ivan Simčič iz Društva za krajevno zgodovino, predsednik KS Knežak Matija Tomšič in lokalna turistična vodička Jolanda Slavec. Vojko Mihelj pa je predstavil dva idejna projekta za poti »Spoznajmo Knežak« in »Voda, gozdni rob, tektonsko okno«, ki jih nameravajo urediti po Knežaku in okolici. Na ogled je bila razstava o »Pivških lipah«, gasilci pa so s ponosom razkazali svojo bogato spominsko zbirko.

V petek, 14.8. so popoldnevu in večeru dali bolj »dalmatinsko vzdušje«. Otroci so na dobro pri-

Delovni čas:
Delavnik
od 7:00 do 19:00
Sobota
od 7:00 do 14:00
Nedelja in prazniki
Zaprto
Dežurstva
Delavnik
od 19:00 do 21:00
Sobota
od 19:00 do 21:00
Nedelja in prazniki
od 9:00 do 11:00 in
od 18:00 do 19:00

Lekarna Ilirska Bistrica
Tel.: (05) 7 111 751, Fax.: (05) 71 11 743

BREZA d.o.o.

- NAJEM VOZIL
- NAJEM VOZILA (1+8)
- IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH (obnova vozniškega znanja)
- NAJEM UČILNICE

Bazoviška 4a, 6250 Ilirska Bistrica, gsm: 031 644 242, 041 457 125

NOVOSTI IZ SAMOSTANA

„Kdor ima dobro voljo, je dobrodošel s tistim, kar ima, ne glede na to, česar nima.“ (2 Kor 8, 12)

Evropsko srečanje Shaloma tokrat v Ilirski Bistrici

s. Terezija Hostnik ****

Kongregacija Šolskih sester de Notre Dame, kamor spada tudi trnovski samostan, je leta 1994 ustanovila mednarodno mrežo z imenom Shalom, ki sestre naše kongregacije po vsem svetu povezuje v delu za mir, pravičnost in ohranitev stvarstva. Zavezujemo se za spoštovanje kulture življenja, spodbujanje sprave, solidarnosti z zatiranimi, za povišanje človekovega dostojanstva in sodelovanje s ekološkimi gibanji za ohranitev naše zemlje.

Vsaka provinca v Evropi ima sestro, ki je v deželi odgovorna za Shalom, ohranja pa tudi povezanost na evropski in svetovni ravni.

Od 11. do 16. avgusta smo se v Ilirski Bistrici zbrale sestre, ki zastopamo posamezne evropske province in sicer iz Nemčije, Avstrije, Italije, Madžarske, Poljske, Belorusije, Anglije in Slovenije. Z nami je bila tudi mednarodna koordinatorka Shaloma s. Roxanne Schares.

V poročilih o delovanju Shaloma v posameznih deželah smo začutile dar naše mednarodnosti in edinstvi, ko skupno postavljamo konkretne cilje v boju proti nepravici, vojnam in uničevanju okolja.

Včasih se nam zdi, da posameznik v prizadevanjih za mir, pravičnost in ohranitev stvarstva, ne more storiti ničesar. Ko pa seštejemo vse naše sestre po vsem svetu, pridružene članice, učence, dijake, študente, učitelje na notredamskih šolah, prijatelje, ... pa je to kar veliko število. Zopet smo izkusile, da je v povezovanju velika moč.

Skupaj z mnogimi drugimi organizacijami po svetu se zavzemamo za uresničitev razvojnih ciljev tisočletja, zapisanih v Deklaraciji ZN, ki jo je 8. septembra leta 2000 podpisalo 189 voditeljev držav, med njimi tudi Slovenija. Le ta vsebuje 8 razvojnih ciljev tisočletja, ki naj bi jih uresnili do leta 2015. Vključujejo izkoreninjenje ekstremne revščine, pospeševanje enakosti spolov in dostojanstva žensk, osnovnošolsko izobrazbo za vse, boj proti AIDS-u in epidemijam, zmanjšanje umrljivosti otrok in mater ter stalna skrb za ohranitev stvarstva. Čeprav je polčas mimo, cilji še zdaleč niso doseženi. Naj navedem nekaj podatkov samo za prvi cilj: Izkoreniniti ekstremno revščino: preko 1 milijarde ljudi živi z manj kot 1 \$ na dan, 800 milijonov ljudi gre vsak večer spat lačnih in 28.000 otrok v svetu umre vsak dan zaradi revščine.

Sestre želimo svetu prinašati upanje in iščemo načine, kako spremeniti sebe in druge, da bi živeli solidarnost z ubogimi in z zemljo, ki jo uničujemo zaradi nenasitne potrošnje.

Ilirska Bistrica je primeren kraj za to srečanje, udeleženke srečanja smo si ogledale nekatere naravne znamenitosti in se srečale z prijaznimi krajanji in družino, ki je z veseljem delila z nami košček življenja, upanja in skrbi trnovskega vsakdana. Hvaležno smo sprejele gostoljubje naših sester.

Sveta Marija Magdalena, spokornica in zavetnica žena

Alenka Penko, Foto: Igor Penko ****

Maria je latinska oblika hebrejskega imena Miriam. Razlag imena je veliko, najbolj pa so sprejemljive: »tista, ki jo ljubi Bog«, »razsvetljevalka«, »gospa vzvišena«...

Vzdevek Magdalena je dobila po ribiškem mestecu Magdale, na zahodnem bregu Genezareškega jezera, ki je bilo v Jezusovem času eno najpomembnejših središč za predelavo rib.

Goduje 22. julija. Posvečenih ji je nešteto cerkva, med njimi podružnične cerkev v Podbežah, ki datira v leto 1635 (prezbiterij). Pozneje so jo do-

grajevali in leta 1799 dokončali zanimiv zvonik. Cerkev častitljive starosti so prav v letošnjem letu temeljito obnovili (statika, injektiranje, obnova notranjih ometov...).

Dogodek so Podbežci obeležili s »shodno« mašo, ki jo je daroval hruški župnik Ivan Furlan, s petjem pa so jo polepšali pevci Cerkevnege pevskega zbora iz Hrušice, pod vodstvom Sebastjana Mavriča, ob glasbeni spremljavi Damijane Kinkela.

Po mašni daritvi se je druženje nadaljevalo na lično urejenem cerkvenem vrtu, pod krošnjo dreves, kjer so marljive domačinke postregle s kopicco dobrot, za smeh pa sta poskrbela člana KETŠD Alojzij Mihelčič iz Harij, Dušan Vrh in Alenka Penko.

Podbeže so sorazmerno majhna vas, po popisu prebivalstva iz leta 2002 štejejo 110 prebivalcev, po urejenosti in slogi vaščanov pa daleč presegajo večje kraje, kar dokazujejo tudi večkratna priznanja za najbolj urejeno vas v občini Ilirska Bistrica.

IZDELAVA NA EKOSOLVENTNEM TISKALNIKU BREZ OMEJITEV

- LOGOTIPI
- PLOŠČE ZA GRADBIŠČA
- PROTIPOŽARNE NALEPKE
- OZNAČEVANJE PROSTOROV
- NALEPKE ZA KMETIJSTVO
- NALEPKE ZA STROJEGRADNJO
- NALEPKE ZA VARSTVO PRI DELU
- TALNA GRAFIKA
- POSLIKAVA VOZIL
- TRANSPARENTI
- SVETLEČI REKLAMNI NAPISI

Bazoviška 40
6250 Ilirska Bistrica
tel: 05 / 71 00 320
fax: 05 / 71 41 124
e-mail: sneznik@kabelnet.net

PVC OKNA - VRATA - SENČILA

Janez Janc s.p.

Kešetovo 10, 1420 TRBOVLJE
Tel.: 05 / 904 85 41
Fax: 05 / 904 85 40
www.janosch.si
e-mail: jj@s5.net

- SVETOVANJE, DOSTAVA IN MONTAŽA PVC OKEN - VRAT

- tende
- žaluzije
- rolete

040 620 540

CVETJE ZA DUŠO

Cvetje goji za svojo dušo

Alenka Penko ****

Jožica Zadnik iz Harij je velika ljubiteljica cvetja. Vsako leto posadi nekaj sto gomoljev gladiol, še več regin in ne vem še česa. Cvetja ne prodaja. Goji ga za svojo dušo in prijatelje...

Kar nekaj nedelj zaporedoma je pregarsko, pa tudi harijsko cerkev krasilo Jožičino cvetje.

S pripravo aranžmajev v harijski cerkvi se je potrudila gospodinja Milena Vičič in bilo je res čudovito.

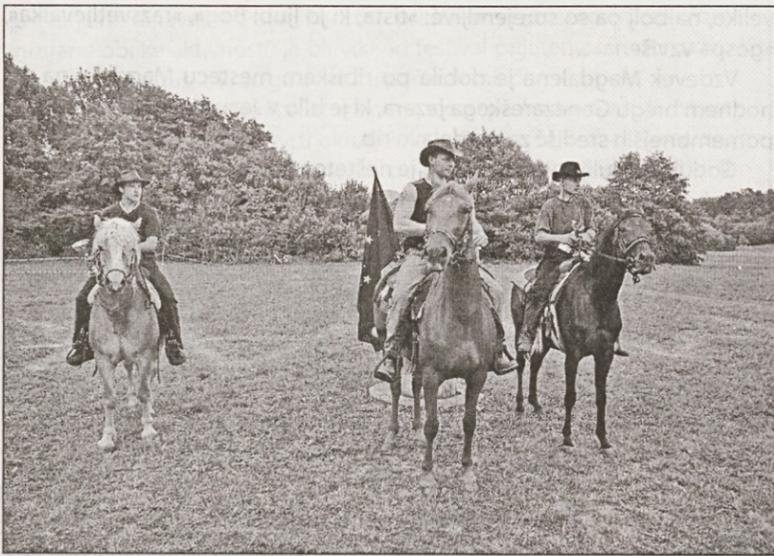

KONJENIŠTVO

Mlake 2009

Vaška skupnost Mala Bukovica, FOTO Sebastjan Penko

V soboto, 22. avgusta 2009, je na Mali Bukovici potekalo tekmovanje v spretnostnem jahanju, poimenovano Mlake 2009. V tekmovalnem delu se je pomerilo 13 prijavljenih jahačev, ki so poskušali s svojimi konji čim hitreje in čim bolj spretno premagati različne ovire. Slavila je trojica najboljših: prvo mesto je dosegel Borut Delost s kobilo Missy, drugo mesto je na veliko navdušenje domačega občinstva pripadlo domačinu Janu Mikuletiču in njegovi kobili Lizi, tretje mesto pa Primožu Jerebu s kobilo Alegra. Vsem

Iz leve proti desni so to drugouvrščeni Jan Mikuletič, zmagovalec Borut Delost in tretjevrščeni Primož Jereb.

trem slavljencem iskreno čestitamo, prav tako pa tudi ostalim jahačem, ki so s svojim sodelovanjem, pogumom in spretnostjo navduševali zbrane na malobukovskih mlakah.

Med čakanjem na polfinalno in finalno odločitev v spretnostnem jahanju sta se nam s svojim kratkim programom predstavili domačinki Tjaša Drožina in Anja Lakota. Pod budnim očesom njune mentorice veterinarke Maje Simonič sta pripravili plesno točko s svojima konjema, s katero sta pokazali, česa vse lahko naučimo konja, če se mu posvetimo s skrbjo, ljubeznijo in trudom. Tako sta ob glasbeni spremljavi smelo vodili svoja konja, ki sta nam pokazala svoje plesne veščine. Od publike sta prejeli bučen aplavz in poželi val navdušenja.

Celotna prireditev je potekala v organizaciji društva rejcev hladnokrvnih konj Furman, pri čemer sta vajeti v svojih rokah ves čas držala glavna organizatorja, mlada bistriška veterinarja Maja Simonič in Ivan Amon, ki sta se energično in zagnano že drugo leto zapored lotila tega projekta. Izkazali so se tudi Malobukovčani, ki so jima po najboljših močeh z obilo dobre volje pomagali pripraviti in speljati prireditev, ki je bila po besedah občinstva uspešna ter sproščena, hkrati pa pospremljena z željo, da bi postala tradicionalna.

Na prireditvi je bilo poskrbljeno za vse: za hrano, pijačo, po koncu tekmovanja tudi za zabavo in ples z mladimi, nadebudnimi glasbeniki z Bistriškega, celo za vreme je bilo poskrbljeno, četudi so bile napovedi črnogleda, a neka višja sila je z »gorko« roko bedela nad nami.

Vsaka prireditev potrebuje podpornike, ki finančno ali materialno pripomorejo k njeni izpeljavi. V imenu organizatorjev se iskreno zahvaljujemo darežljivim pokroviteljem: F.a maik, d.o.o., Odpad d.o.o. Pivka, Ferbit, Petek transport, d.o.o., Marjan Vatovec, s.p., Clair, grafična delavnica Bor, Irbis laboratories, Veterinarska ambulanta Ilirska Bistrica, Samokec transporti, d.o.o., Mlinnemeč Podstenje, Ga commerce, Resinex d.o.o., TLS in Kales, d.o.o.

VABILO

Samooobramba

Karate klub Oldersi organizira v mesecu septembru 10 urni tečaj samooobrambe za vse polnoletne osebe.

Treninge vodita:
inštruktor borilnih veščin v CV Mirko Rogač in
trener karate kluba Oldersi Branko Štemberger

Vse potrebne informacije dobite pri Fielu Verganu na 041 649 951.

Karate

Karate klub Oldersi vpisuje v mesecu septembru nove člane, vsako sredo in petek od 20.00 do 21.00 ure v telovadnici OŠ D. Kette!

ODBOJKA NA MIVKI

Samoiniciativna obnova odbojarskega igrišča

Mladi združili moči ...

Doris Komen; foto: Denis Komen, Marjan Krebelj

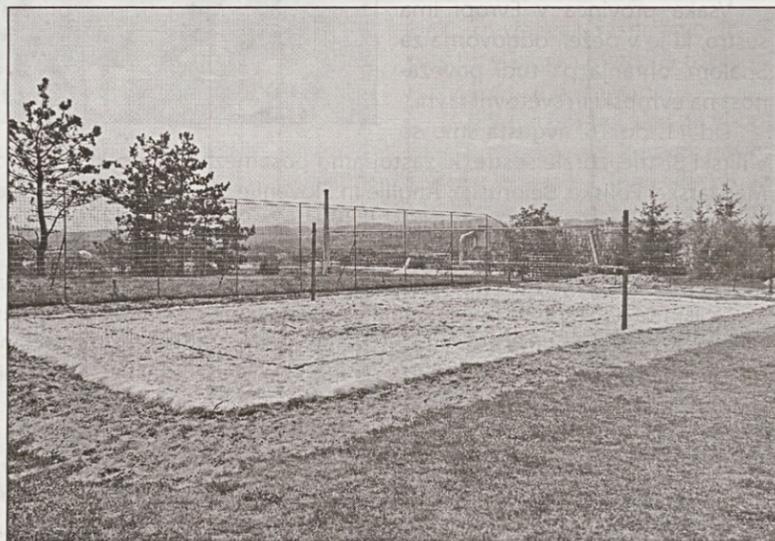
V začetku avgusta so se na odbojarskem igrišču začele uresničevati večletne sanje in želje vseh privržencev tega športa...

Ilirska Bistrica bo odslej naprej namreč vsem športnim ljubiteljem nudila prenovljeno športno površino. Skupina mladih se je, ob pomoči nekaterih lokalnih (mladinskih) društev in izjemno odzivnostjo Občine, samoiniciativno lotila celotne prenove odbojarskega igrišča na mivki v Športnem centru Trnovo. Igrišče, ki je bilo že kar nekaj let v skoraj neuporabnem stanju, bo torej od sedaj naprej vzpostavljeno povsem na novo.

Vztrajnost mladih je tisti ključni faktor, ki je sprožil dejansko uresničitev dolgoletnih želja in prizadevanj. Veseli dejstvo, da na bistriškem živi mladostniška energija in želja po športnem udejstvovanju, saj je v delovni akciji vsakodnevno sodelovalo veliko dijakov, študentov in ostalih posameznikov mladih po srcu.

K začetnim pobudam so s svojo finančno pomočjo in aktivnim pristopom zagotovo veliko pripomogli ilirskobistriški Klub študentov, skavti, taborniki, Novo generacijo SLS in pa Zveza športnih društev. Uresničitev nabave nove mivke je omogočil župan, ki je videl prizadevnost mladih in koristnost tovrstne površine.

Pobudniki projekta so izjemno ponosni na samoiniciativno celostno prenovo odbojarskega igrišča, zato vabijo vse, ki so željni druženja in športnega udejstvovanja ali so zgolj naklonjeni tovrstni aktiv-

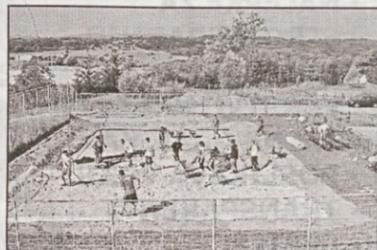
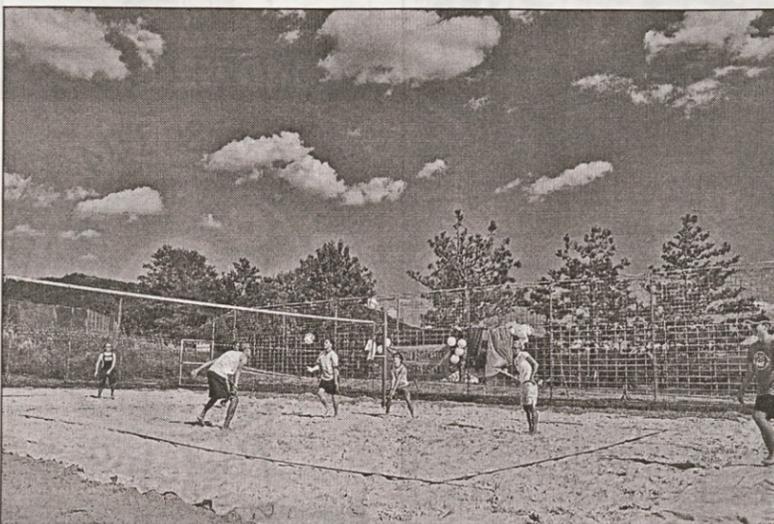

nosti mladih, da se jim pridružijo na družabnih večerih.

Športna površina je namreč postala zbirališče večernih debat, športnega udejstvovanja in novih poznanstev. Veseli dejstvo, kako malo pobude je potrebne za omo-

gočanje koristnega preživljanja prostega časa mladih.

Na igrišču so se skozi celotno poletje odvijali tudi redni turnirji Poletne odbojarske lige, ki so jih organizirali Zveza športnih društev in pa Klub študentov Ilirska Bistrica. Le teh se je udeleževalo precejšnje število mladih, zanimanje za to tekmovanje pa se je z vzpostavitvijo nove površine nekajkrat povečalo. Ponosni na dosežek, mladi z veseljem gostijo nove obiskovalce ter sklepajo nova prijateljska poznanstva ter hkrati koristno preživljajo svoje vsakodnevne proste ure.

TEK

Začetni in nadaljevalni tekaški tečaj, 13. september 2009

TD Bistrca v sodelovanju z atletskim trenerjem Urbanom Praprotnikom organizira že tretji tekaški tečaj. Tečaj ob v nedeljo, 13. septembra 2009, lokacija je stadion Trnovo. Od 10 do 14 ure bo potekal tekaški tečaj za začetnike, torej tiste, ki se še niste udeležili podobnega tečaja, od 15 do 18 pa bo potekal nadaljevalni tečaj, ki se ga lahko udeležijo tisti, ki so že sodelovali na začetnem tečaju.

Tekaški tečaji so namenjeni tako popolnim začetnikom, kot tudi izkušenim tekačem, ki bi radi vedeli več o teku in treningih. Posamezni tekaški tečaj traja tri ure. Sestavljen je iz praktične vadbe ter predavanja o različnih temah (prehrana, tekaška oprema, poškodbe, ...).

Začetni tečaj je namenjen začetnikom in tistim, ki morda še oklevajo, če je tek zanje. Naučijo se 11 osnovnih pravil zdravega ukvarjanja s tekom in so opozorjeni na morebitne napake v tehniki teka, svetuje se jim tudi izbira primerne tekaške obutve. Nadaljevalni tečaj je namenjen tistim, ki bi radi izpopolnili svojo tehniko teka. Na začetku tečaja se ugotovijo morebitne napake, ki se jih v nadaljevanju poskuša odpraviti.

Prijavnina

Prijavnina je 25 EUR in jo udeleženec poravnava na koncu tečaja. Udeleženci tečaja prejmejo skripto. Članom (-icam) TD Bistrca s plačano članarino se prizna 5 EUR popusta.

Prijava

Prijavite se lahko do zapolnitve prostih mest po elektronski pošti (urban@tekaskitrener.si) ali telefonu (051 346 897). Obenem prosimo, da prijavo v vednost pošljete še na kovo1@siol.net (Kovo), ki je zadolžen za organizacijo s strani Tekaskega društva Bistrca.

V mapi foto si lahko ogledate nekaj fotografij s prejšnjih tečajev, vabimo pa vas tudi k ogledu bogate galerije fotografij z 2. Bistrškega teka.

TOTEM

Taborniški vikend na mivki (TOTEM)

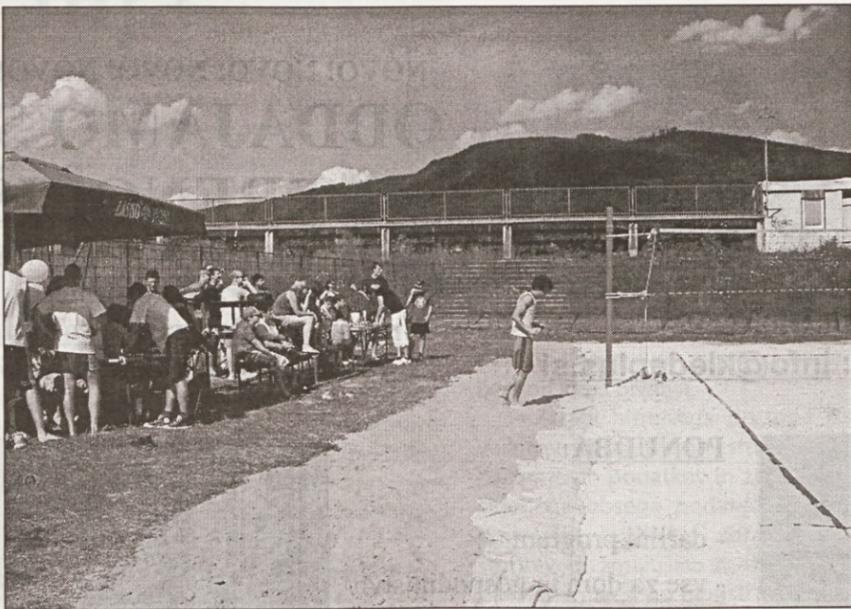
Doris Komen

Taborniki iz Rodu snežniških ruševcev tradicionalno organizirajo TOTEM, Taborniško odbojgarsko tekmovanje na mivki, ki bo letos potekalo že dvanajstič. Glede na lanskoletno množično obiskavnost akcije, letos na TOTEMu pričakujejo okoli 24 ekip, to je okoli 120 ljudi. Ekipe že več let prihajajo iz vse Slovenije, letos pa pridejo tudi njihovi taborniški prijatelji iz sosednje Hrvaške.

TOTEM se bo odvijal 5. in 6. septembra, v soboto in nedeljo. V soboto bodo potekala predtekmovanja štiri članskih ekip v kateri nastopajo 2 punči in 2 fanta. V nedeljo pa se celotna stvar zaključuje s finalom, kjer se je lahko pričela najbolj atraktivnim bojem.

Poudariti je treba predvsem to, da se bo letos Totem odvijal na povsem prenovljenem igrišču, zaradi česar bo akcija še bolj privlačna in vsekakor zanimiva tudi za vse obiskovalce, ki si bodo ogledali kakšnega izmed bojev.

Kljub temu, da je prioriteta tega vikenda odbojgarsko udejstvanje, se vsi taborniki, ki so se kadarkoli udeležili te akcije, radi vračajo v Športni center Trnovo predvsem zaradi druženja in vzdušja, ki pomeni lep zaključek poletnih mesecev.

OGLASI

041 - 90 62 43

FASADERSTVO
SKENDER ZOGAJ s.p.
Partizanski hrib 14
6250 Ilirska Bistrica
041 - 90 62 43

FASADERSTVO

GRADBENI CENTER

Miro Iskra s.p.
Vojkov drevored 28
6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05 / 71 00 756
fax.: 05 / 71 00 757
GSM: 031 / 328 746
e-mail: gciskra@volja.net

URNIK

7.00 - 19.00
sobota 7.00 - 12.00
10% popust na določene artikle
DOSTAVA NA DOM

FUTSAL

KRTi se že pripravljajo na začetek 2. FUTSAL

Tamara Kalc, članica Športno kulturnega društva KRT

Po krajšem dopustu KRTi že pridno migajo in se med drugim pripravljajo na 2. futsal sezono. Na bistrškem igrišču pod budnim očesom trenerja Romana Brozine trenira ekipa U21, ki se intenzivno pripravlja na prihajajoči začetek sezone. Ekipe pri pripravi pomagata tudi izkušena igralca futsala Borut Brozina in Alen Rojc.

Prvo tekmo bodo fantje odigrali na domačem terenu že v nedeljo, 20. septembra 2009.

KRTi so za novo sezono pripravili že prvo malo presenečenje. Novice, podatke o delovanju društva, razpored tekem v letošnji futsal sezoni ter ostale zanimivosti sedaj najdete tudi na njihovi spletni strani www.futsal-bistrca.com.

KRT-i tako vabijo vse športne navdušence, da se jim pridružijo na njihovi spletni strani ter seveda na 1. septembrski tekmi ekipe U21.

VABILO

KLUB ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE
ILIRSKA BISTRICA

VABI

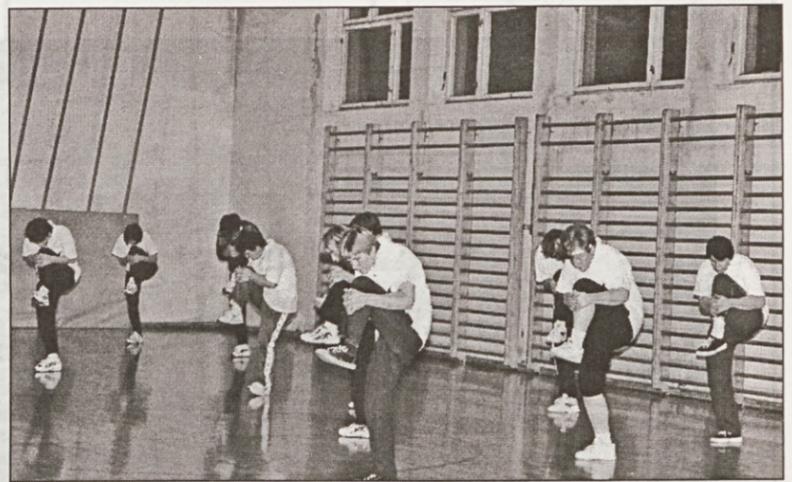
vse zainteresirane, da se nam pridružite pri rekreaciji – telovadbi, katera je primerna za vse generacije.

Z vadbo bomo pričeli v četrtek, 17. septembra ob 19,00 uri v telovadnici pri osnovni šoli Dragotina Ketteja.

Vadba se izvaja dvakrat tedensko in sicer vsak ponedeljek in četrtek med 19,00 in 20,00 uro.

Pridite in storite nekaj zase.

Izvršni odbor KZZ Il. Bistrica

PURPLATEX

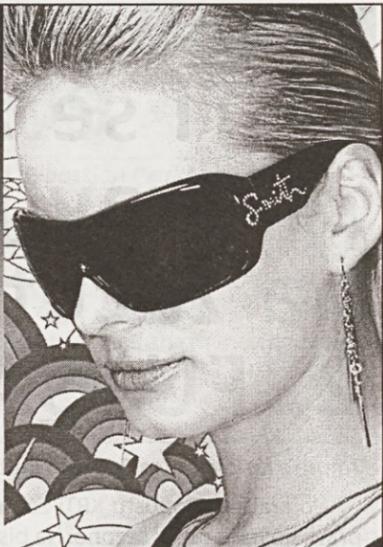
d.o.o.

*** REZANA POLIURETANSKA PENA**

Podgrad 110, 6244 PODGRAD
Tel.: 05/783-62-10 centrala
05/783-62-11 direktor
Fax: 05/783-63-20
GSM: 041/611-395
e-mail: purpllatex@siol.net

**VRHUNSKA
SONČNA OČALA RAY BAN,
SMITH, ADIDAS
VELIKA IZBIRA ROČNIH UR**
IZDELAVA IN POPRAVILA
KOREKCIJSKIH OČAL
TEKOČINA ZA KONTAKTNE LEČE
380 ml SAMO 6,50 €
OKULISTIČNI PREGLEDI

OPTIKA
Gregor Primc
Gregorčičeva 9, ILIRSKA BISTRICA
Tel.: 05/71-00-510

Suma inženiring d.o.o.
PROIZVODNJA KOVANIH ELEMENTOV,
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
tel.: +386(0)5/71-10-244

OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 05/71-10-242

INSTALACIJE

Kovačič Stojan s.p.
Koseze 69/a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71 00 370, Fax.: 05/71 00 371
GSM: 041/642 868

DOBAVA IN MONTAŽA STROJNIH INSTALACIJ:

- * **CENTRALNO OGREVANJE**
- * **VODOVODNE INSTALACIJE**
- * **PLINSKE INSTALACIJE**
- * **KLIMATSKE NAPRAVE**

POOBLAŠČENI MONTER IN SERVERER
OGREVALNE TEHNIKE
Buderus CTC VIESSMANN

Snežnik

CENIK OBJAV:

1 stran: 500,75 EUR
1/2 strani: 333,83 EUR
1/4 strani: 166,92 EUR
1/8 strani: 125,19 EUR

OSMRTNICA:

1/8 strani brez slike: 20,87 EUR
1/8 strani s sliko: 25,04 EUR

Cenik zakupa prostora velja za oglaševanje ter za politična sporočila. Objave na zahtevanih straneh ter na prvi in zadnji strani so višje za 30%. Cene ne vsebujejo DDV.

NIZKE GRADNJE

041 682 549
041 652 769

**NAKUP, PRODAJA, NAJEM
NEPREMIČNIN**

**Več informacij
pri našem zastopniku:**

**ROLAND KOMPAN,
GSM: 041 688 663**

TELES

Ilirska Bistrica d.o.o.

DUO - TRIO PAKETI

DUO

TELEVIZIJA + TELEFON

14,00 € na mesec

TRIO

TELEVIZIJA + INTERNET + TELEFON

od 22,00 € na mesec

Več informacij na
www.teles.si ali
71 10 100

TELES, telekomunikacije, d.o.o.
Vilharjeva 35, 6250 Ilirska Bistrica

Trgovina in storitve d.o.o.

Vojkov drevored 28, 6250 Ilirska Bistrica

Tel.: 05 / 71 10 400, faks: 05 / 71 10 404, e-mail: info@kledaplus.si

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! ODDAJAMO SOBE IN PRENOČIŠČA

in sicer enoposteljne, dvoposteljne in triposteljne sobe s
souporabo kopalnice in kuhinje.

Nudimo ugoden zakup sob za daljše obdobje.

Za več informacij pokličite na GSM 040/862-670

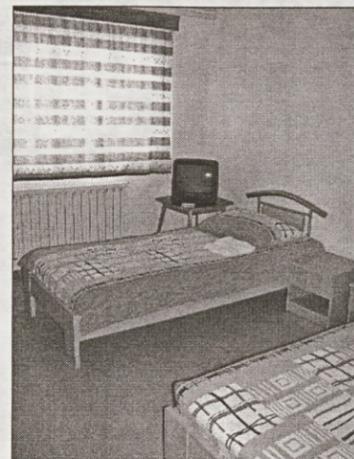
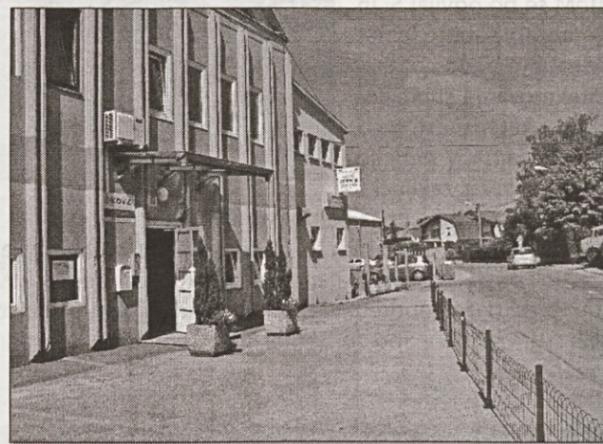

PONUDBA:

- darilni program
- vse za dom in gospodinjstvo
- prti in brisače
- bela tehnika
- mali gospodinjski aparati
- svetila in lestenci
- orodje
- barve in laki
- elektro material
- vse za vodovod in ogrevanje.....

SKRATKA VSE ZA DOM IN GOSPODINJSTVO!

**VELIKA IZBIRA TOPLIH PODOV,
TEPIHOV IN TEKAČEV,
KATERE ODREŽEMO PO VAŠI MERI
IN JIH TUDI ZAROBIMO**

MLADOPOROČENCI!

Pri nas si med sprehodom po trgovskem centru izberete tista darila,
ki si jih sami želite, mi pa vam postavimo poročno mizo.

To pa še ni vse!

Podarimo vam bon v vrednosti 3% kupljenih daril za vas!

NUDIMO DARILNE BONE RAZLIČNIH VREDNOSTI!

Najdaljši letošnji elektronski Open Air dogodek v piranski občini

radio capris
dobra družba

pa ne bodo manjkale Beach dancers, ki bodo razgrele vašo domišljijo.

V portoroški Alayi bo v petek, 14. avgusta, potekal najdaljši elektronski Open Air letošnjega poletja v občini Piran, hkrati pa tudi eden redkih dogodkov, namenjen ljubiteljem popularne elektronske glasbe. V sodelovanju s Caprisovo oddajo Secret Disco bodo v prijetnem ambientu Alaye za prave elektronske ritme poskrbeli DJ Sylvain, DJ Alex Dee Groove, DJ FlyingTrip in že omenjena ekipa Secret Disco z Dejakom in MC Gizzyjem. Ob zvokih disco house glasbe boste lahko zaplesali že od 16.00 dalje na Beach Partyju, ob večernem dogodku

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

Prenova sistema KZZ in uvedba on-line zdravstvenega zavarovanja

Sistem kartice zdravstvenega zavarovanja je bil zasnovan v letu 1996, na nacionalnem nivoju pa dokončno uveden poleti 2000. Kartica je dobro sprejeta pri vseh uporabnikih sistema: zavarovancih, izvajalcih zdravstvenih storitev in vseh štirih zdravstvenih zavarovalnicah, je del vsakdanje rutinske uporabe in zato trdno vpeta v slovenski zdravstveni sistem.

V šestletnem obdobju operativnosti je Zavod uvajal nove funkcije (npr. naročanje evropske kartice zdravstvenega zavarovanja na samopostrežnih terminalih) in nove nabore podatkov na kartici (npr. izdana zdravila) ter s tem povečal izkoriščenost, uporabnost in prijaznost sistema.

Sčasoma pa se kljub nenehni posodobitvi in razvoju novih funkcionalnosti kaže vse več poslovnih in tehničnih razlogov za postopno prenovo kartičnega sistema.

Nova KZZ

Nova KZZ ima v začetku v sistemu enako vlogo kot jo je imela sedanja KZZ: uporablja se za identifikacijo in preverjanje istovetnosti zavarovane osebe ter je nosilec sedanjega nabora podatkov na kartici. Nova KZZ v celoti omogoča kompatibilnost z obstoječo KZZ in obstoječo PK.

Ko bodo postopno vsi potrebni podatki dostopni on-line, bo nova KZZ v kombinaciji z novo PK zagotavljala varno komunikacijo v omrežju in bo postopoma postala zgolj ključ do podatkov in ne več nosilec podatkov. Nova KZZ bo omogočala tako dostop imetnika kartice do njegovih lastnih podatkov, shranjenih na strežnikih, kot dostop zdravstvenih delavcev do zavarovalniških in osebnih medicinskih podatkov (skladno s pooblastili, dogovorjenimi med uporabniki sistema).

Nova PK – profesionalna kartica

Nova PK se uporablja za identifikacijo in preverjanje istovetnosti zdravstvenega delavca, zagotavljanje varnih komunikacij in elektronsko podpisovanje. Nova PK v kartičnem sistemu ohranja vse funkcije sedanje PK, njena nova funkcija, ki jo omogočajo na njej zapisana potrdila, pa je on-line dostop do podatkov v centralnih bazah podatkov in varno elektronsko podpisovanje (npr. elektronski recept).

On-line dostopi do podatkov

Končni cilj prenove kartičnega sistema je popoln on-line sistem, v katerem nova KZZ in PK ne nosita podatkov, pač pa samo potrdila, na podlagi katerih je mogoč neposreden dostop do podatkov. Podatki se nahajajo na različnih strežnikih: na ZZZS strežniku podatki obveznega zdravstvenega zavarovanja, na strežnikih drugih zdravstvenih zavarovalnic podatki prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, na strežnikih zdravstvenega sistema medicinski osebni podatki itd. Za podatke na strežnikih so odgovorni z zakonom določeni upravljavci podatkovnih zbirk.

Pridobitve prenove sistema za zavarovance

Najpomembnejša pridobitev je vsekakor postopna opustitev potrjevanja kartice na samopostrežnih terminalih. S tem bo sistem za zavarovance bolj prijazen in dostopen, uresničevanje pravic iz naslova zdravstvenega zavarovanja bo enostavnejše. To še posebej velja za starejšo slabše mobilno populacijo in prebivalstvo v odročnejših krajih, kjer so samopostrežni terminali za

nekatero zavarovance precej oddaljeni od kraja bivanja.

Zaradi hitrejšega dostopa izvajalcev zdravstvenih storitev do pacientovih podatkov in zaradi razširjenega obsega podatkov se bo povečala kvaliteta zdravstvenih storitev in zmanjšala možnost napak. Poleg tega bo infrastruktura, ki bo zgrajena v okviru prenove, omogočala razvoj novih informacijskih rešitev v zdravstvu, le-te pa bodo prispevale k večji transparentnosti sistema. Oboje bo neposredno koristilo zavarovancem in okrepilo njihovo vlogo pri skrbi za lastno zdravje in seznanjenostjo z zdravljenjem.

Pomembna pridobitev, ki bo izvedljiva z novo verzijo kartice in z izgradnjo potrebne infrastrukture, je vpogled v lastne podatke, shranjene v različnih podatkovnih zbirkah in dostopnih preko omrežja.

Prenova sistema je pomembna tudi zato, ker bo s tem zagotovljeno neprekinjeno delovanje kartičnega sistema. Če bi prenovo izvajali po izbiri bolj tvegane scenarija, prepočasno ali se morda tega sploh ne bi lotili, bi sistem postopno razpadel oziroma bi za to obstajala velika verjetnost – kar pa nikakor ni sprejemljiva opcija niti za partnerje niti za uporabnike sistema. Zavod kot upravljavec kartičnega sistema si bo poleg tega prizadeval, da bo nova verzija kartice uvedena v sistem s čim manj pretresi za uporabnike.

Vinakoper – izjemna bera medalj za odlična rdeča vina

Ljubljana, Gornja Radgona, 2009 – Klet Vinakoper je na najstarejšem svetovnem vinskem ocenjevanju v Ljubljani slavila naziv prvaka vinorodnega okoliša, tri zlate medalje in dve srebrni. Na mednarodnem ocenjevanju vin v Gornji Radgoni je bila prav tako več kot uspešna – osvojila je naziv šampiona za suho rdeče vino, prvaka vinski turistične ceste, dve veliki zlati medalji, pet zlatih in tri srebrne. S številnimi medaljami utrjuje in širi sloves Slovenije kot vinske dežele.

Poletni čas je v vinarski dejavnosti v znamenju pomembnih mednarodnih ocenjevanj. Na obeh slovenskih mednarodnih ocenjevanjih, ki se odvijata v tem obdobju, so bila vina iz kleti Vinakoper izjemno dobro ocenjena.

Z ljubljanskega vinskega ocenjevanja je klet Vinakoper odnesla naziv slovenskega prvaka vinorodnega okoliša z vinom Capo D' Istria Refošk 2005. Poleg omenjenega zlatega prvaka je klet bogatejša še za 3 zlate medalje, ki so si jih prislužila vina Capo D' Istria Refošk 2005, Capo D' Istria Cabernet Sauvignon 2004 in Capris Cabernet Shiraz 2006, ter 2 srebrni medalji za vina Capris Merlot 2005 in Capo D' Istria Shiraz 2006.

Konec meseca julija pa so več kot odlični rezultati prišli iz Gornje Radgone. Na ocenjevanju VINO Slovenija, ki spada v sklop 47. Mednarodno kmetijsko – živilskega sejma AGRA, je Vinakoper žirijo prepričal s samimi priznanji. Prislužili so si Šampiona za suho rdeče vino Capris Merlot 2005 in pa prvaka vinski turistične ceste za Refošk Capo D' Istria 2006. Veliko zlato medaljo sta prejela Refošk Capo D' Istria 2006 in Capris Merlot 2005. Z zlato medaljo pa so bila ocenjena vina Cabernet Sauvignon Capo D' Istria 2003, Capris Cabernet-Shiraz 2006, Capris Cabernet Sauvignon 2006, Capris Refošk 2007 in Refošk 2008. Srebro pa je bilo podeljeno penečemu vinu Capris methode charmat, Refošku Rex Fuscus 2008, Capris Malvaziji 2006.

Iztok Klenar, glavni enolog kleti Vinakoper: »Zgodovinski vinogradi Vinakoper, iz katerih prihajajo nagrajena vina, so v najboljši kondiciji, to potrjujejo tudi domača ocenjevanja. Veliko razmišljamo o potencialu tega okoliša, o ljubiteljskih naših vin, njihovih željah, odnosu med kakovostjo in ceno. Vsa prejeta odličja kažejo prednosti izvrstne pozicije Slovenske Istre, bogato vinogradniško znanje in prepletanje tradicionalne ter moderne tehnologije v kleti. Na steklenici je naše ime, v njej pa naša zgodba. In to zgodbo nadaljujemo.«

sneznik@kabelnet.net

SNEŽNIK

OKULISTIČNA AMBULANTA dr. Mario Ragus

Ordinacija **IL. BISTRICA**
Gregorčičeva 8
ponedeljek 13" - 19"
in torek 7" - 13"
tel. 711 21 36, 711 21 40©

Ordinacija **POSTOJNA**
Prečna ulica 2
torek 14" - 20"
in sreda 7" - 13"
tel. 726 50 04, 726 54 01©

Lepo se glejmo!

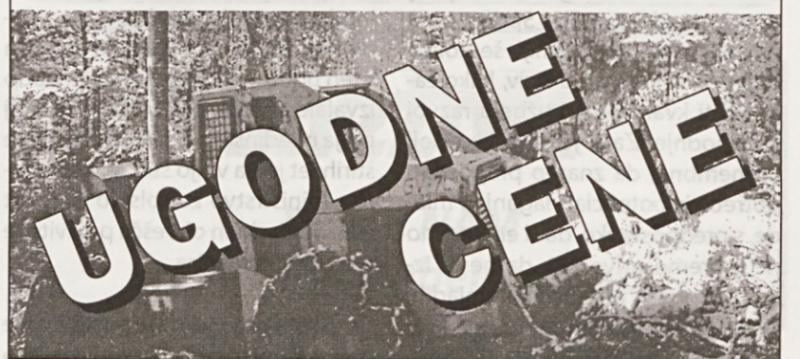
AVTOPREVOZNIŠTVO

Fabci 4, 6254 Jelšane
TEL.: 05/788-51-10, GSM: 041/410-343

Ivan Rutar s.p.

PRODAJA

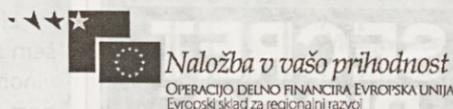
* **DOLŽINSKA DRVA**
* **KRATKA BUKOVA DRVA 25 in 35 cm**
* **ODKUP NA PANJU**

VABILO

Pivka, 21. avgusta 2009

47. mednarodni kmetijsko-živilski sejem AGRA:

Povabilo na obisk razstavnega prostora Zeleni kras Spoštovani,

v okviru projekta Upravljanje z ekoregijo bomo od 29. avgusta do 5. septembra na 47. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni na posebnem razstavnem prostoru predstavili novo znamko Zeleni kras. Z njo se bo, kot smo vas že seznanili na junijski predstavitvi, odslej predstavljala Notranjsko-kraška regija, ki se je kot prva v Sloveniji odločila za uresničevanje razvojne vizije po načelih trajnostnega razvoja.

Prav za to priložnost smo na RRA Notranjsko-kraške regije skupaj z izvajalci projekta, poskrbeli za posebej oblikovan prostor v skladu z novo blagovno znamko Zeleni kras ter za komunikacijsko podporo Zelenemu krasu in produktom regije.

Zato vas vabimo, da nas na sejmu obiščete, in sicer v HALI A, razstavni prostor 100 A, vsak dan v času trajanja sejma med 9. in 19. uro.

V sodelovanju z obema lokalnima akcijskima skupinama za razvoj podeželja – Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom in LAS Po poteh dediščine od Idrijce do Kolpe - bomo na sejmu predstavili pestro ponudbo kmetijskih izdelkov in pridelkov ter drugih izdelkov, ki nastajajo v regiji. Na našem razstavnem prostoru se bodo tako zvrstile predstavitve proizvajalcev žganja in medu, izdelkov iz sadja, zelišč, pridelovalcev ekoloških vrtnin in drugi. Na ta način želimo pridobiti pozornost tako slovenske kot tuje javnosti.

O dogajanju na razstavnem prostoru vam bomo po otvoritvenem dnevu poslali tudi krajše sporočilo s slikovnim materialom. Seveda pa bomo še posebej veseli vašega obiska.

Mag. Boštjan Požar, direktor

Prosimo vas, da nam svojo udeležbo na sejmu sporočite po telefonu na št. 05 72 12 243 ali na Info@rra-nkr.si, da vam bomo poslali vstopnico za sejem.

OBVESTILO

MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT, URAD RS ZA MLADINO
Sporočilo za javnost

ZADEVA: Mednarodni dan mladih

Generalna skupščina OZN je leta 1999 razglasila 12. avgust za Mednarodni dan mladih z namenom, da tudi mladi dobijo dan, na katerega lahko še posebej opozorijo na svojo vlogo, pravice in dolžnosti ter tudi težave, s katerimi se srečujejo v današnji družbi.

Evropska komisija je leta 2008 v sprejetem poročilu o staranju prebivalstva napovedala, da bo leta 2060 na območju današnje EU kar tretjina prebivalstva starejša od 65 let, okoli 12 odstotkov pa bo starejših od 80 let. Čeprav število prebivalcev Slovenije narašča, se delež mladih med njimi zmanjšuje: konec leta 2008 jih je bilo 19,4 %, leta 2060 pa naj bi po projekcijah predstavljali 14,4 % slovenskega prebivalstva.

Slovenija se v tem kontekstu uvršča med demografsko najbolj ogrožene države EU. Spričo tega dejstva smo v Sloveniji še toliko bolj postavljeni pred izziv, kako zagotoviti kakovosten družbeni razvoj v prihodnje. Zato je še toliko bolj pomembno, da znamo prepoznati potrebo in potencial vlaganja v mlade, s predpostavko, da si enostavno ne moremo privoščiti, da ne bi izkoristili vseh potencialov mladih. Zato jim je treba omogočiti aktivno vključevanje v družbo, sodelovanje

pri sprejemanju odločitev in s tem prevzemanje soodgovornosti za družbo danes in v prihodnosti. Za področja izobraževanja, zaposlovanja, zdravja, prostega časa, podjetništva in ustvarjalnosti, varstva otrok in poklicne enakosti med spoloma, poklicnega razvoja in delovnih mest, solidarnosti med generacijami in regijami ter vključevanja priseljen/cev moramo razviti take politike, ki bodo uresničevale polno vključevanje mladih v družbo.

Da bi pripomogli k zgoraj navedenim aktivnostim, je Ministrstvo za šolstvo in šport, katerega sestavni del je Urad RS za mladino, v aprilu 2009 objavilo javni razpis za izbor projektov s področij socialnih, državljskih in kulturnih kompetenc. Namen tega javnega razpisa je dvig socialnih, državljskih in kulturnih kompetenc, in sicer z razvijanjem in implementacijo modelov omenjenih kompetenc ter vključitvijo tem s teh področij v projekte, ki jih bodo izvajale mreže organizacij znotraj polja mladinskega dela. Za obdobje štirih let je na voljo štiri milijone evrov. Ministrstvo za šolstvo in šport prav v teh dneh obvešča prijavitelje o rezultatih razpisa.

Zavedajmo se, da je postavljanje vprašanj mladih na osrednje mesto

v družbi predpogoj za uresničevanje konkurenčnosti, trajnostnega gospodarstva, socialne kohezije, medgeneracijske solidarnosti in evropskega socialnega modela.

Urad Republike Slovenije za mladino

Družinske skupine AL-ANON

Skupnost svojcev in prijateljev alkoholikov. Je pri vas doma problem alkohol in potrebujete anonimno in brezplačno pomoč? Pokličite avtomatski odzivnik 01 251 3000, GSM 041 590 789.

Lahko obiščete tudi našo spletno stran: <http://al-anon-drustvo.si> ali nam pišete na e-naslov: alanon@email.si

Društvo »Tvoj telefon« vabi k sodelovanju nove prostovoljne telefonske svetovalce, ki bi želeli koristno izrabiti svoj prosti čas.

Informacije: tel 05 720 1 720, od ponedeljka do petka, od 08. do 20. ure.

MALI OGLASI

Cenjene bralce obveščamo, da nam lahko mali oglas pošljete do zaključka redakcije za naslednjo številko Snežnika. Mali oglasi so brezplačni, objavljeni pa bodo le enkrat - za ponovno objavo je potrebno oglas ponovno poslati. Oglase sprejemamo izključno preko e-pošte: sneznik@kabelnet.net ali redne pošte na naslov uredništva. Obvezno morate priložiti Vaš naslov in telefonsko številko (ni za objavo).

Najamem prostor primeren za vaje benda min. 30m2 v Ilirski Bistrici ali okolici. Tel: 040-139-717.

Prodajam novi dvosed – raztegljiv v posteljo; info: 041 449 786;

Prodajam dvosobno stanovanje na Gregorčičevi 8 d; info 041 548 690;

V najem oddam ali pa prodajam enosobno obnovljeno stanovanje; info: 041 637 165;

Z oktobrom za daljši čas oddamo trisobno stanovanje v Ilirski Bistrici (Prešernova ulica 24), ki je delno opremljeno (kuhinja, kopalnica). Za podrobnosti info na 051-349-628 v popoldanskem času. Cena po dogovoru.

Uglaševanje in popravilo pianinov in klavirjev z enoletno garancijo. Cena 40 EUR, Mirč - 041391704.

Inštruiram angleščino, info: 040 640206;

Storitve iz področja el. inštalacij, el. mehanike, montaža-selitev klima naprav, popravilo gospodinskih in ostalih strojev in naprav; Kvalitetno, ugodno, info: 031 435 882;

V Ilirski Bistrici prodajamo poslovno stanovanjsko hišo ob glavni cesti; 750m2, starejša, meščanska, dvonadstropna z visokim podstrešjem, vseljiva, vrt, dvorišče, parcela 800 m2, primerna za več družinsko stanovanjsko hišo s poslovnimi prostori v pritličju 300 m2. Tel.: 05/714 50 53.

Inštruiram italijanščino, lektoriram diplomske naloge, 040378888, Patricija;

NAGRADNA IGRA

nagrada igra PREPOZNAJTE OSEBO

Ali prepoznate dekline v sredini fotografije? Če poznate odgovor nam ga pošljite na časopis Snežnik.

Lahko pošljete dopisnico na naslov:

ČASOPIS SNEŽNIK, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica ali pa elektronsko pošto na: sneznik@kabelnet.net

do 15. 9. 2009.

Namig:
Vsem je dobro poznana, še posebej mladim mamicam, znana humanitarna delavka doma s Prema.

Foto iz arhiva P. Nikoliča

Izžrebani, ki bo seveda pravilno odgovoril prejme enoletno naročnino na naš časopis. Pa srečno pri ugibanju!

Mešani podatki

Primož Hočevar, upravljavec premoženja, ILIRIKA Borsno posredniška hiša d.o.o.

V mesecu avgustu se je nadaljevalo mešano razpoloženje na borzah. Indeksi so po doseženih vrhovih sredi meseca avgusta v času pisanja članka (20. avgust) nekje na vrednostih iz začetka meseca. Izjema je indeks kitajske borze Shanghai, ki je v mesecu dni padel okrog 15 odstotkov.

Tudi objavljeni rezultati so se nadaljevali v julijskem vzdušju. To pomeni, da je bil dosežen dobiček podjetij v okviru indeksa S&P 500 v povprečju deset odstotkov višji od pričakovanega, prihodki pa so bili nekje okrog pričakovanih. Iz tega lahko sklepamo, da so podjetja zviševala dobiček na račun nižanja stroškov (nižje plače, odpušanja, manj investicij) in državnih subvencij, ne pa kot posledico višjih prihodkov. Takšno nižanje stroškov pa ne more trajati daljše obdobje, zato je treba biti pri interpretaciji višjih dobičkov zelo previden.

Med pozitivnimi novicami velja izpostaviti prvo gospodarsko rast v Nemčiji in Franciji po štirih četrtletjih. Sicer je bila minimalna, v primerjavi s prejšnjim četrtletjem je bruto družbeni proizvod (BDP) zrasel le za 0,3 odstotke, a vendarle. To uradno pomeni vsaj začasen konec recesije. Po drugi strani pa je problematična zlasti čedalje večja brezposelnost, ki se v ZDA bliža že 10 odstotkom. To seveda niha zasebno potrošnjo, ki predstavlja kar 70 odstotkov ameriškega BDP-ja. Poleg tega pa je treba vedeti, da je velik del gospodarske rasti posledica ogromnih denarnih spodbud in državnih subvencij, ki pa naj bi se po napovedih v prihodnosti umirile.

Tudi slovenski in hrvaški trg sta se gibala podobno, kot zahodni trgi. V Sloveniji se še kar vlečejo neprijetne zgodbe v zvezi z bančnim zasgom delnic Mercatorja in Pivovarne Laško. Zaradi nerešenih lastniških vprašanj in vmešavanja politike je tudi malo

verjeten vstop kakšnega resnejšega tujega vlagatelja. Na Hrvaškem so zaradi krize uvedli nove davke na kapitalske dobičke in obenem zvišali stopnjo DDV, pred še večjimi težavami pa Hrvaško rešuje relativno dobra turistična sezona. Svetla izjema v tem mesecu je bil srbski trg, saj je index Belex zrasel za več kot 10 odstotkov.

Očitno je, da trg trenutno bolj nagraduje pozitivne novice, kot pa kaznuje negativne. V zadnjem času se je povečal tudi indeks volatilitnosti, trenutno je vrednost okrog 27. Zato menimo, da je v tem trenutku nekoliko več možnosti za padec, kot za nadaljnjo rast svetovnih indeksov. Vemo pa, da lahko na borzi obdobja iracionalnosti trajajo relativno dolgo. Za dolgoročnega vlagatelja pa lahko kljub vsemu ugotovimo, da so obsoječi nivoji tečajev, vsaj če upoštevamo daljše časovno obdobje, še vedno razmeroma ugodni.

KRONIKA

POROČANJE O DOGODKIH NA OBMOČJU PP ILIRSKA BISTRICA ZA OBDOBJE 16. 7. 2009 DO 15. 8. 2009

Aleksander MORAN, KOMANDIR POLICIJSKE POSTAJE, VIŠJI POLICIJSKI INŠPEKTOR III

Policisti PP Ilirska Bistrica so v navedenem obdobju obravnavali 13 kaznivih dejanj od tega, 4 kazniva dejanja ponarejanja denarja, 3 kazniva dejanja poškodovanja tuje stvari, 2 kaznivi dejanji povzročitev lahke telesne poškodbe pri pretepu, tatvino starejšega osebnega avtomobila, ogrožanje varnosti in eno drzno tatvino.

Pri varovanju državne meje so policisti prijeli 18 oseb, katere so na nedovoljen način vstopile v R Slovenijo in se tako izognile mejni kontroli. 17 kršiteljem je bila izrečena globa in so bili po končanem postopku izročeni hrvaškimi mejnim organom. Ena oseba pa je v postopku obravnavne zaprosila za mednarodno zaščito in bila v nadalje nastanjena v azilnem domu v Ljubljani.

Policisti so obravnavali 6 kršitev javnega reda in miru, od tega 4 kršitve na javnem kraju in 2 kršitvi v zasebnem prostoru.

Na območju naše policijske postaje se je pripetilo 17 prometnih nesreč, od tega je bilo 1 prometa nesreča z lahкими telesnimi poškodbami v 16 prometnih nesrečah pa je nastala le materialna škoda. Obravnavali smo 3 primere povoženja divjadi in en drugi prometni dogodek. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola smo v omenjenem obdobju pridržali 3 kršitelje.

Prav tako smo obravnavali 3 travniške požare, in eno najdbo neeksplozivnega ubojnega sredstva iz druge svetovne vojne, za uničenje so poskrbeli pirotehniki.

V omenjenem obdobju smo v enem primeru zasegli manjšo količino prepovedane droge, zoper kršitelja pa uvedli hitri postopek o prekršku.

POSEBNA OPOZORILA:

Kot vsako leto, bodo policisti tudi letos v času od 01.09. 2006 do 11.09.2006, ko se v šolske klopi vrnejo učenci osnovnih in srednjih šol, izvajali akcijo »VARNA POT V ŠOLO«. Pri varovanju najmlajših udeležencev jim bodo tako pomoč nudili tudi člani ZŠAM.

Vse udeležence v cestnem prometu pozivamo, da polagajo posebno pozornost na najmlajše udeležence v cestnem prometu in tako prispevajo svoj delež k varnosti otrok.

Želimo si, da bi ugodne varnostne razmere v cestnem prometu ostale preko celotnega šolskega leta, tako da bodo lahko v šolske klopi v naslednjem šolskem letu sedli vsi otroci. Za dosego tega cilja pa moramo poleg policistov skrbeti vsi, tako starši, učitelji, kot tudi udeleženci v cestnem prometu.

Otroci so naše največje bogastvo zato pazimo nanje in jim bodimo vzgled.

AdriaticSlovenica 2S

Zavarovalno zastopstvo Aleš ZIDAR s.p.
Gregorčičeva 23/a, 6250 Ilirska Bistrica

telefon 081 604 298, GSM 031 688 621
mail: ales.zidar@agencija-as.si

Želite kvalitetne zavarovalne usluge pri zavarovanju premoženja, avtomobilskem zavarovanju ali življenjskem zavarovanju?

Pokličite nas na GSM 031 688-621 ali 040 866-033!

Od 1. junija 2009 delujemo kot samostojna zavarovalna agencija. Najdete nas v poslovnih prostorih Adriatic Slovenice na Gregorčičevi 23/a v Il.Bistrici (zraven marketa Mercator, bifeja Urška in trgovine Planika, v prostorih bivšega Okrasa).

Zavarovalno zastopstvo Aleš ZIDAR s.p

Snežnik

PIŠITE NAM
sneznik@kabelnet.net

ŽELITE PRESNETI
SVOJE VHS KASETE
NA DVD ?

pokličite: 031 / 649 277

ProDent

zobna ambulanta dr. Surina
Ilirska Bistrica
Župančičeva 5
tel.: 05 71 41 986

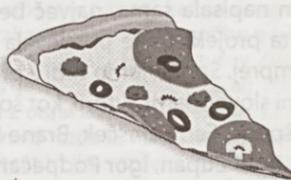

URNIK
po., če.: 13h - 19h
to., sr., Pe.: 8h - 13h

041/869 727
GRADBENIŠTVO SAFTIČ
SAFTIČ ZDENKO s.p.
JELŠANE 73, tel. 05/788-55-98
www.gradbenistvo-saftic.si

PICERIA
PARK
TEL.: 71 45 144

RAZLIČNE
VELIKOSTI PIZZ

RAZVOZ PIC JE CEL DAN
9 - 22 URE

esimit technology
trgovina in proizvodnja d.o.o.

ESIMIT technology d.o.o.
Vojkov drevored 14
6250 Ilirska Bistrica

n.c. telefon: 05/711 02 00
telefax: 05/711 02 10
e-mail: esimit@esimit-tech.si

SIB

INSTALACIJE d.o.o.

SIB Instalacije d.o.o. Jablanica 12, 6250 Ilirska Bistrica
tel. 05 714 85 15, fax: 05 714 85 16, GSM: 041 714 394
e-mail: sibist@siol.net

www.instalacije-sib.si

ogrevanje, vodovod, plin
prezračevanje, klimatizacija

Buderus weishaupt Eurotherm
VIADRUS VIESMANN
RIELLO Unical

Zapeljujejo z glasbo

INTERVJU: MONIKA MLINAR IZ SKUPINE ZAPELJIVKE

V avgustu je v naši občini zopet nastopila trenutno ena najpopularnejših slovenskih narodnozabavnih skupin, Zapeljivke. Na Veliki Šmaren so na sobotni večer razgrele občinstvo v Knežaku in – kot smo tudi pričakovali – pripravile nepozaben večer. Ob tej priložnosti smo se pogovarjali z vodjo ansambla, izredno simpatično Savinčanko Moniko Mlinar, ki se je takoj po intervjuju vrnila na dopustovanje na otok Pag...

Monika, pozdravljena. V zadnjem času se Zapeljivke kar precej potepajo po naših krajih...

Ja, res je. Letošnje leto smo že kar nekajkrat nastopile v vaših koncih, na Premu, v Knežaku, v Bistrici... Sicer smo pred leti tudi tu že nastopile, v Obrovu pa na Premu... Nekako se nam že od vsega začetka dogaja, da določeno obdobje nastopamo na enem območju, potem spet na drugem in v večino krajev se tudi vračamo, kakor tudi k vam.

Poleg tebe sta v skupini še Maja in Melisa...

Zanimivo je, da se imena vseh nas treh začnejo na črko m. Maja

Veliko Avsenikovih skladb imamo v repertoarju in poleg naših jih najraje igramo.

Zdi se mi nadvse pomembno, da se ta glasba ohranja, kajti veliko je skladb, ki jih ni bilo nikoli slišati na radijskih valovih, poleg tega pa je Avsenik konec koncev fenomen slovenske narodno zabavne glasbe.

Navsezadnje so nam pri srcu tudi slovenske narodne skladbe, tudi teh imamo kar nekaj na zalogi.

Kaj počnejo Zapeljivke v prostem času?

V prostem času počnemo maršikaj. Melisa se ukvarja s plezanjem, planinarjenjem, Maja veliko kolesari, se sprehaja, jaz grem rada v hribe, deskam, drsam... Veliko smo prisotne na raznih koncertih, zabavah, konec tega meseca gremo na koncert skupine Coldplay v Udine. Čisto mogoče pa je, da nas boste kdaj srečali tudi v kakšni diskoteki.

Vse tri rade preberemo kakšno dobro knjigo, si katero priporočimo, med sabo si jih izposojamo, o njih debatiramo. Veliko časa preživimo skupaj in tem za pogovor nam nikoli ne zmanjka.

Na zabavah in veseljih igrate poleg svoje avtorske glasbe tudi narodnozabavno glasbo drugih izvajalcev, v vašem repertoarju pa je tudi veliko zabavne glasbe. Za vsakogar nekaj, bi lahko rekli...

Izvajamo precej različnih zvrsti zabavne glasbe, različnih obdobj in območij. Gledamo tudi na to, da zraven vpletemo tudi različne plesne ritme.

Na splošno bi o nas lahko rekla to, da imamo rade glasbo nasploh, zato tudi na nastopih izvajamo raznovrstno glasbo.

Pred časom pa ste se podale tudi na turnejo po Avstraliji z Borisom Kopitarjem. Kako je bilo in kaj je za vas pomenila ta izkušnja?

Pred dvema letoma smo se podale na tritedensko turnejo po deželi Avstraliji, kamor nas je povabil Boris Kopitar. Nastopile smo v Perthu, Adelajdi, Melbourneu in Sydneyju. Spoznale smo veliko čudovitih ljudi, slovenskih izseljencev, ki tamkaj živijo že več kot petdeset let. Čisto vsak izmed njih še vedno hrepeni po rodni Sloveniji. Igrati tem ljudem je poseben občutek, ki te preprosto gane. Z Borisom smo pripravili resnično vsebinsko pester program, ki je vseboval slovenske domovinske pesmi, poezijo in pa seveda največje narodno-zabavne uspešnice. Nastopili smo na šestih koncertih, glavni je bil v Melbour-

nu, kjer je tudi največ slovenskih izseljencev.

Kar precej časa nam je ostalo za ogled naravnih in kulturnih znamenitosti Avstralije, ki so občudovanja vredne.

Tovrstna turneja je zagotovo nepozabna izkušnja z vidika spoznavanja novih dežel, kakor tudi seveda nastopati za ljudi, ki so več kot željni slovenske besede in pesmi. Lepo so nas sprejeli in gostili. So izredno gostoljubni. Smo pa tam tudi spoznale, kako zelo ljubimo našo prelepo, čeprav malo domovino.

Veliko nastopate tudi na Hrvaškem, kar je za slovenske estradnike, lahko bi rekli, kar redkost. Kakšne so vaše izkušnje in kako vas je sprejelo Hrvaško občinstvo?

Splet okoliščin nas je pripeljal v hrvaško Istro, kjer smo prvič nastopile pred sedmimi leti. Nato so se natopi kar vrstili. Obvandrale smo dober del Istre in moram priznati, da je tamkajšnja publika zares odlična. Določeno obdobje smo več nastopale na Hrvaškem, kot v Sloveniji, čeprav se sama velikokrat pošalim, da je Istra tako ali tako naša. ☺

Letos ste izdale tudi svoj prvi CD z naslovom PRVI JE PRVI, po številnih TV postajah se vrti tudi istoimenski videospot... Kdo so avtorji besedil in glasbe? Številne skladbe si podpisala sama...

Lani decembra je izšel naš težko pričakovani album. Moram povedati, da se je naša zasedba kat nekajkrat spremenila, kar nam je vedno vzelo veliko časa, da smo na novo

prvi, s katero smo se predstavile na lanskoletnem festivalu Vurberk.

Vemo, da ste dobitnice številnih nagrad z najrazličnejših narodnozabavnih festivalov. Čez kakšen teden se boste udeležile tudi Narečne popevke. Nam lahko izdate kaj več o letošnji skladbi?

Letos se bomo po dveh letih zopet udeležile festivala narečnih popevk v Mariboru. Nazadnje smo nastopile v koroškem narečju, letos pa se bomo predstavile v zgornje-savinjskem. Skladba ima naslov "Kušnem ga, Kušnem" in sta jo za nas spisala Dezider Cener in Feri Lainšček, aranžma pa je pripravil Patrik Greblo. Nastop na omenjenem festivalu je res nekaj posebnega, saj poteka v živo ob spremljavi vrhunskih glasbenikov iz zasedbe Big banda RTV Slovenija. Skladba je precej temperamentna in igriva. Festival se bo odvijal 13. septembra v SNG Maribor z neposrednim prenosom

na prvem programu slovenske nacionalne televizije. Vsem, ki vam bomo všeč, se že vnaprej zahvaljujemo za podporo pri glasovanju, ki bo potekalo ob koncu.

Kje je skrivnost vašega uspeha? Zakaj menite, da vas ima občinstvo tako rado?

Zanimivo vprašanje... Moje mnenje je, da nas imajo poslušalci radi, ker so jim všeč naše skladbe in sporočila teh skladb. Tematika je raznolika, lahko bi rekli, da se vsakdo v kakšni najde. Mogoče jim je všeč tudi to, da

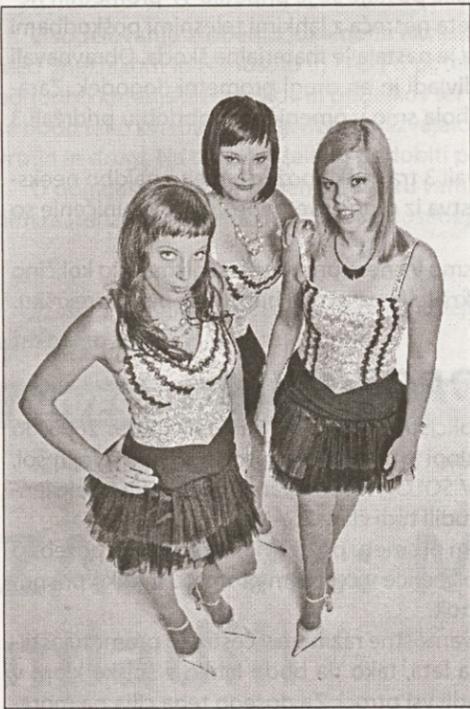
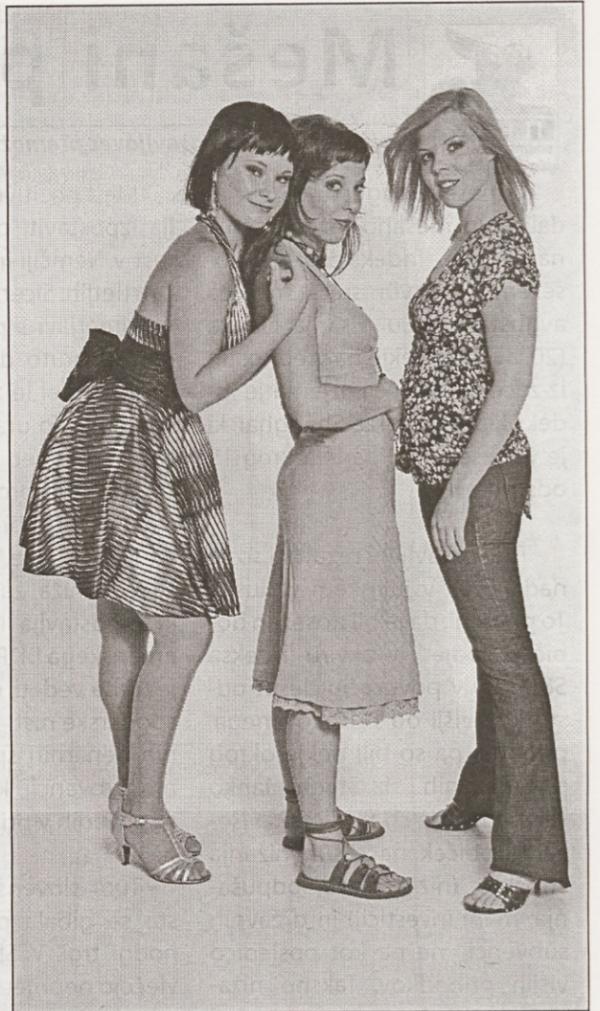
smo na odru sproščene in spontane in da je energija med nami tremi in med nami in občinstvom resnično pozitivna. Za vsak nastop se potrudimo, da bi bili poslušalci zadovoljni in upoštevamo njihove želje.

Kaj več pa bi znali povedati oboževalci sami.

Skrivnost uspeha je predvsem v vztrajnosti in v veri v najboljše. Seveda pa dajemo največji poudarek na kakovost izvajanja, ki se mi zdi najbolj pomembna.

Naše moške bralce pa zagotovo zanima, ali je kakšna Zapeljivka še vedno samska?

Na to vprašanje bi morala od-

Dobrotinšek, kitaristka in vokalistka, sicer pa študentka glasbene pedagogike, prihaja iz okolice Celja. Melisa Spruk, kontrabasistka in vokalistka, študentka teologije prihaja iz okolice Kamnika. Jaz pa igram harmoniko, klaviature in prepevam. Prihajam iz okolice Mozirja.

Smo torej savinjsko-gorenjska »mešanica«.

Od kje ideja, da boš ustanovila ansambel?

Bila sem povabljenka na avdicijo, ko se je ustanavljal podoben ansambel in sem se v istem trenutku odločila, da bom imela svoj ansambel. Pred tem sem veliko nastopala kot solistka na harmoniki in vedno sem si nekako želela ob sebi na odru imeti družbo.

Kdo Vas je navdušil za to zvrst glasbe?

Vse tri smo odraščale v glasbenem okolju, kjer se je narodno-zabavna glasba poslušala. Moj oče je igral klavirsko harmoniko, zdaj pa včasih zaigra tudi na mojo diatonično. Melisin oče pa je še vedno aktiven glasbenik, trenutno je basist pri ansamblu Nagelj.

Pri nas doma se je veliko poslušala Avsenikova glasba, ki me je, in mislim, da tudi Majo in Meliso, resnično očarala.

naštudirale repertoar. Zato je tudi album nastajal tako dolgo, kot je. Veliko pesmi smo na novo snemale, ker je se vmes zasedba spreminjala. Na albumu Prvi je prvi je šestnajst krasnih skladb, od tega tudi dve Avsenikovi priredbi. Veliko melodij sem napisala sama, največ besedil za ta projekt pa je prispevala Vera Kumprej. Sodelujemo tudi z priznanimi slovenskimi avtorji, kot so Toni Gašperič, Feri Lainšček, Brane Klavžar, Robi Zupan, Igor Podpečan...

Snemale smo v studiu Plaznik in Zlati zvoki.

Pred kratkim pa smo posnele tudi videospot za skladbo Prvi je

govoriti vsaka zase. Jaz bom pri tem vprašanju ostala skrivnostna, če pa se kdo zanima zame oziroma za Majo in Meliso, naj nas poišče na kakšnem izmed naših koncertov in se bomo o tem pogovorili. Kje in kdaj nastopamo, pa si lahko splošno oboževalci ogledate na naši spletni strani www.zapeljivke.si. Na tej strani boste našli tudi vse podrobnejše informacije o naši zgodovini, zanimivostih in referencah.

Kdaj vas bomo spet videli na Bistriškem?

Na Bistriškem smo se vedno dobro počutile, obiskovalci pa so nas vedno toplo sprejeli. Ravno zato se semkaj vselej z veseljem vračamo. Letos smo bile gostje že nekajkrat in še se obetava nastopi. Nekje proti koncu septembra se zopet obeta zabava v Ilirski Bistrici, predvidoma bo to 27. septembra v okviru Kmetijske tržnice. Zagotovo boste o tem pravočasno obveščeni in tudi me tri se že veselimo ponovnega srečanja z vami.

Kaj bi za konec sporočila našim bralcem?

Čisto za konec bi bralcem želela povedati to, da smo zelo vesele, da jim je naša glasba všeč, še bolj pa nas veseli to, da v današnjem času, ko je tempo življenja izjemno hiter, še vedno obstajajo ljudje, ki se znajo poveseeliti, z nami zapeti in zablepsati. Tudi internet je naredil svoje in ljudje se čedalje manj družimo. Konec koncev nas glasba družni in prav je tako. Še naprej se bomo trudile delati dobre skladbe in ostati takšne, kot smo bile do sedaj.

Če ne prej, nas lahko spremljate 13. septembra ob 20h na prvem programu slovenske televizije, ko bomo nastopile na Festivalu narečnih popevk in če vam bo naša skladba všeč, bomo vesele vsakega vašega glas.

Hvala za pogovor in veliko zabave na zasluženem dopustu na otoku Pagu!

Hvala tudi Vam!

TANJA VOLK – turistka, ki to ni

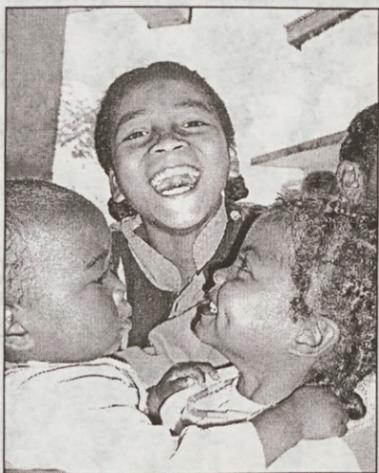
Dimitrij Bonano

Turisti so posebna vrsta ljudi, ki vedno naredijo nekaj dobrega – zase. Če zanemarimo, da pustijo, denimo, nekje na Hrvaškem ali na Sejšelih, kupček denarja, kakšnih večjih naporov za dobrobit tamkajšnjih domorodcev od njih ne moremo pričakovati. Vzemimo za primer obisk Afrike. Ta celina predstavlja pravo sramoto za človeštvo, posebno za belce, pa tudi druge, ki jo še vedno izkoriščajo in pustijo zanemarjeno in zaostalo, čeprav od tam izvira ena najbolj krutih epizod v zgodovini človeštva: nekdanji sužnji v Ameriki. Omenimo še kolonializem in vse v nebu vpričo posledice, s čimer nam še vedno nenehno polnijo glave časopisi in TV. Vendar je vse to oddaljeno, nejasno in se nas ne tiče.

Tudi Bistričani radi obiskujejo črni kontinent. Posebej so priljubljene dežele Magreba in Egipt. Tu pa tam se kdo udeleži tudi safarija ali pa gre osvajat Kilimandžaro ... Da bo nekdo iz Ilirске Bistrice obiskal Madagaskar, sem prvič slišal pred dvema mesecema, ko se je tjakaj odpravljala Tanja Volk. Mlada profesorica angleškega in nemškega jezika se je odločila obiskati ta velik otok ob vzhodni obali Afrike s prav posebnim namenom. Vsekakor pa to še zdaleč ni bilo običajno turistično potovanje, kar je potrdila nekaj dni po vrnitvi domov, ko je nastal ta zapis...

Kaj Te je privedlo do odločitve, da boš večji del počitnic preživela v neznanem kraju, kjer bi bivanje lahko bilo nevarno?

V to »avanturo« me ni silil nihče. Odločila sem se ogledati svet na nekoliko drugačen način: potuješ, marsikaj vidiš, pridobivaš izkušnje, ob tem pa

Otroško veselje

lahko s svojim delom narediš še nekaj dobrega.

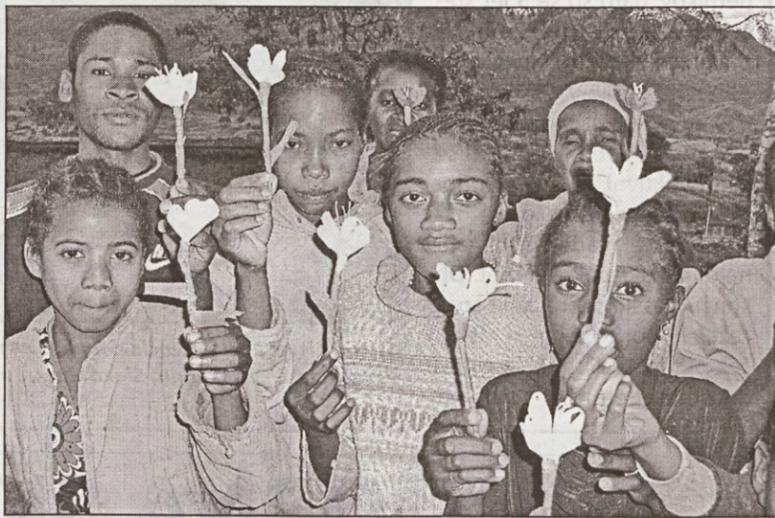
Pa Ti je to uspelo?

Da, ob koncu našega tabora je bilo ocenjeno, da smo naredili veliko, vendar se mi zdi, da sem pridobila še več, kot sem sama dala. Spoznala sem drugo kulturo, drugačno razmišljanje od našega, srečevala sem se s preprostimi, vendar odprtimi ljudmi, predvsem pa večjimi življenjskimi optimisti kot smo mi; polni so življenjskega veselja, ki ga nam včasih zmanjka. Za razliko od njih mi pogosto ne znamo ceniti malenkosti. Zdi se mi, da imamo vsega preveč in živimo v nekakšni naveličanosti. Ne morem pozabiti radostnih obrazov, ko smo otrokom, ki so se udeležili naših delavnic, podarili majice. Pri nas kaj takega ne pomeni veliko.

Omenila si otroke, torej ste delali z njimi? Kaj si pravzaprav počela tam?

Gre za enega od mednarodnih poletnih taborov, kjer sem poleg drugih podobno mislečih mladih sodelovala s prostovoljnimi delom. Te poletne tabore, na kratko POTA, organizirajo v okviru Mladinsko-informacijskega centra na Poljanah v Ljubljani, in potekajo že peto leto. Vsako poletje gredo prostovoljci za čas od enega meseca do šestih tednov v različne dele sveta. Letos so bili na vrsti: Madagaskar, Indija (tega tabora se je udeležil tudi Bistričan Klemen Čeligoj), Kirgizija, Brazilija, Peru,

Ukrajina, Albanija in Slovenija (z Romi). Skupaj nas je bilo prostovoljcev nekaj nad osemdeset, od tega nas je deset šlo na Madagaskar ... Državni udar z več kot sto mrtvimi je meseca februarja našo misijo postavil pod vprašaj. Bili smo v neprestanem stiku z misijonarji, ki so nas sproti obveščali o političnem stanju. K sreči se je stanje umirilo. Končno je negotovost popustila in od prvotno načrtovanih osemnajst nas je na pot odšlo deset.

Izdelki iz ustvarjalnih delavnic

Pa si razumela, v kaj se konkretno podajaš?

Bila sem na predstavitev poletnih taborov iz prejšnjih let, kjer sem se navdušila nad zamisljivo tovrstnega prostovoljnega dela. Pozneje sem iz prve roke izvedela o Madagaskarju še od Katje Rutar, ki je bila tam prostovoljka pred nekaj leti. Tako sem se odločila, da bom šla prav tja, saj gre za deželo, od vseh predstavljenih najbolj radikalno drugačno od našega sveta. Drugi motiv za ta izbor je bil sam način dela. To naj bi potekalo z otroki, na način oratorija. Gre za poseben program, ki prične s predstavitev neke, ponavadi svetopisemske, zgodbe. Bistvo je, da se iz prikazanega dogodka izluči in spozna določene (krščanske) vrednote, o katerih se potem otroci s kateheti pogovarjajo v delavnicah.

Ali je potem vse potekalo po predvidevanjih?

Po prispetju na letališče glavnega mesta Antananariva smo najprej obiskali slovitega misijonarja, »argentinskega« Slovenca Pedra Opeka, ki je bil že večkrat predstavljen na naši TV in je tam zelo cenjen. Eno od njegovih pomembnejših del je zgraditev pravega manjšega mesta na območju nekdanjega smetišča, kjer so v nemogočih razmerah stanovali reveži. Tem ljudem je omogočil delo in šolanje ter jim tako znatno izboljšal življenjske pogoje.

Proti našemu cilju na jugu, oddaljenem kakih 800 km (območje kjer delujejo slovenski misijonarji), smo pot nadaljevali s taxi broussom, kombijem za približno 15 ljudi, kot ponavadi s prtljago na strehi. Za premagovanje daljših razdalj je to tamkaj najbolj razširjeno vozilo. Domačinov bi se v kombi nagneto dvajset ali več, nas pa je bilo, kot že rečeno, samo deset, za pot pa smo potrebovali slabih 20 ur. Cesta je do najpomembnejšega mesta na jugu države asfaltirana, vendar proti koncu poti že krepko luknjasta. Pozneje smo ugotovili, da je to ena najboljših tamkajšnjih poti.

Ste se v tem mestu zadržali?

V mestu Vaingandranu in njegovi okolici smo skupaj s slovenskimi misijonarji izvedli pet tridnevni oratorijev. Vsi kraji našega obiska, razen Midongyja, ležijo v bližini morja; slednji je skrit v gorah, do tja pa vodi cesta, ki bi ji pri nas verjetno rekli kar graben. Deset ur premetavanja čez skale, jarke, blato ... enkrat daljši zastoj sredi velike luže ... porivanje tovornjaka ... a na koncu smo le srečno prispeli. Ko traja deževna

doba, pa je tamkajšnji misijonar včasih tudi po nekaj tednov odrezan od ostalega sveta.

Kaj si si zapomnila s teh voženj po tamkajšnji pokrajini?

Videli smo lemurge, to so polopice, ki živijo samo na tem velikem otoku, veliko tropskega rastlinstva, banan uspeva kakih trideset vrst, papaje, kokosove palme, vaniljo, kavovec, klinčke, maniok ... Maniok uporabljajo za peko kruha; pšeničnega jedo samo v velikih mestih;

drugi osrednjimi vrednotami.

Kaj je sledilo potem, ko ste skupno določili vrednote?

Na vrsti je bilo skromno kosilo, običajno za tiste kraje. Hrano so za vse udeležence pripravljale kuharice, ki so prišle z otroki. Glavna jed je riž (jedo ga trikrat na dan), ki mu je dodana kakšna zelenjava, peščica fižola, ali včasih košček mesa. Celu vode, v kateri se je kuhal riž, nikoli ne zavržejo, ampak jo uporabijo kot pijačo.

Verjetno so tudi popoldne potekale dejavnosti?

Popoldan so potekale ustvarjalne delavnice ter športne igre. Nekatere so ustvarjali ogrlice, ali zapestnice, morda risbe ... Jaz sem za svojo delavnico izbrala izdelovanje rožic iz krep papirja. Ves material smo morali prinesiti s seboj iz Slovenije. Kljub nepoznavanju jezika in veliki starostni razliki (5 - 15 let) smo se lepo razumeli. Tam ni nič posebnega, če sedijo v enem razredu skupaj devetletniki in 13-letniki. Na podeželju zaključijo šolanje v veliko primerih že s končanima dvema ali tremi razredi. To velja za skoraj vse revnejše družine.

Prav na področju izobraževanja naredijo naši misijonarji veliko: gradijo šole, ki jih država priznava kot enakovredne državnim. Uspešne učence podpirajo tudi finančno. Na vsak način si prizadevajo dvigniti raven izobrazbe in so zaradi svojega dela pri ljudeh zelo spoštovani ...

Kaj ste počeli zvečer?

Včasih so bile na sporedu molitve, veliko je bilo pevskih večerov. Otroci iz vsake župnije so se predstavili s svojimi pesmimi; tudi mi belci smo prispevali

poznajo pa tudi riževe kruhke.

Koliko otrok se udeležijo oratorija?

Otroci, ki se hočejo udeležiti tridnevnega programa z delavnicami in poznejšimi aktivnostmi, morajo najprej opraviti, seveda po daljših pripravah, izpit iz poznavanja Sv. Pisma. Tako jih ponavadi od kakšnih osemsto prijavljenih zadosti pogojem približno štiristo do petsto; v enem od naših petih postajališč pa smo letos našli kar 780 udeležencev. Nekateri so morali do našačiti cela dva dneva (preko 70 km).

Ravno ob tem primeru sem občutila razliko med našimi otroki in tamkajšnjimi malčki. Pri nas je že težko motivirati nekoga za tovrstne dejavnosti, naši otroci so z aktivnostmi preveč zasičeni.

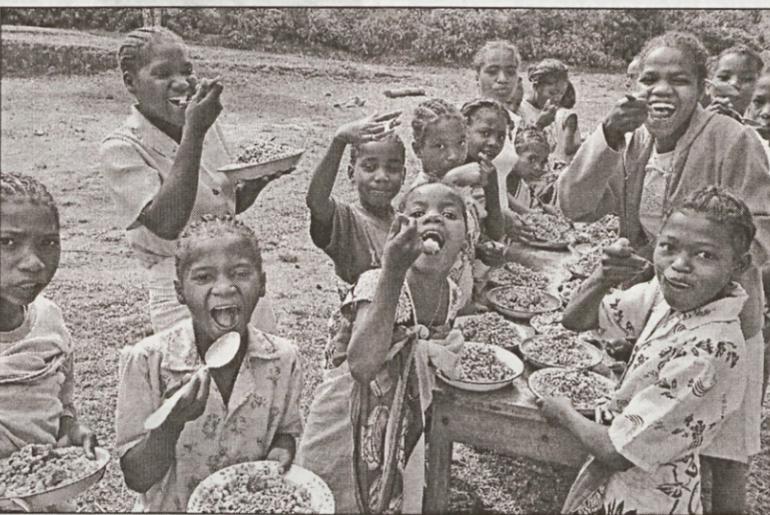

Foto: U. Vidmar; Med kosilom

Tam pa je možnost udeležitve v našem programu pravzaprav privilegij, podobnih dejavnosti pač ni. Poleg tega se močno zavedajo tudi dejstva, da bodo otroci ta čas preskrbljeni s hrano in prenočiščem. Pomemben je podatek, da je le 8% prebivalcev otoka katolikov, vendar so ti globoko verni.

Potek oratorija?

Letos smo najprej, kar po slovensko, zaigrali svetopisemsko zgodbo o svatbi v Kani Galilejski (prvi Jezusov čudež). Sledil je nagovor kateheta ali misijonarja z obrazložitvijo vidnega. Otroke smo nato razdelili v skupine po kakšnih petdeset in jim razdelili vprašanja, povezana z »igro«. Ob zaključku dela je vsaka skupina predstavila sadove svojih prizadevanj ... Naslednja dva dneva smo postopek ponovili, vendar z drugima prizoroma oz. nadaljevanjem zgodbe in

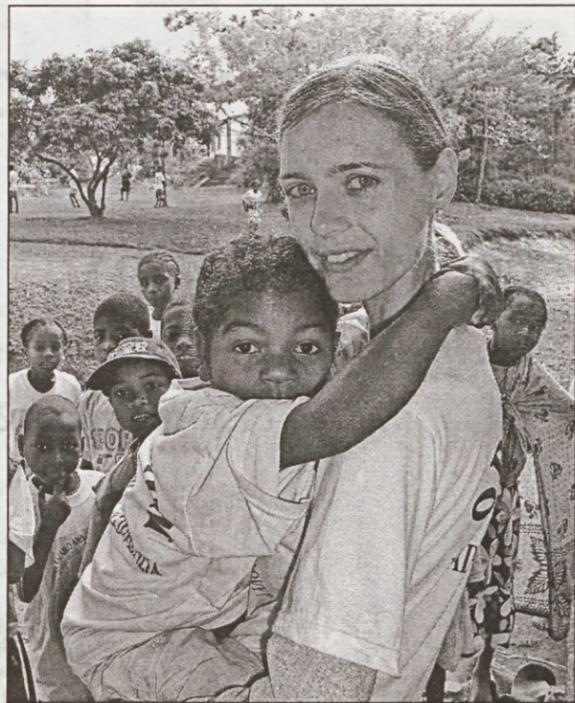
svoj delež, se pa z njihovim petjem nismo mogli kosati, tako lepo jih je bilo slišati. Petje in glasba jim je pač v krvi ...

Misijonarji, ki so imeli glavno besedo, so vaše delo nedvomno ocenili. Kaj so rekli?

Bili so zadovoljni z našim delom. Kar smo si zadali, smo naredili. V petih letih tovrstnega delovanja je prispevek prostovoljcev bil ocenjen kot zelo koristen. Število otrok na oratorijih se je glede na začetek več kot podvojilo. Tudi ta podatek gre v prid nam.

Ali ste prostovoljci nudili še kakšno drugo pomoč?

Doma smo med letom na različne načine zbirali denar in ga odnesli misijonarjem kot pomoč za njihovo delovanje, za šole, bolnišnice ... Vsi vemo, da je delo misijonarjev zelo zahtevno, vsekakor pa ni samo pastoralno in je

Tanja med otroki

njihova vloga veliko širša. Sredi gozda smo videli bolnišnico, ki jo je zasnoval Pedro Opeka. Semkaj prihajajo ljudje po pomoč iz cele regije. In ko smo že pri misijonarjih: na Madagaskarju, ki je bil do l. 1965 francoska kolonija, delujejo na njenem jugu štirje slovenski duhovniki ter še dve redovnici. Sliši se precej, vendar je glede na tamkajšnje razmere misijonarjev pravzaprav malo. Razen manjšega števila verujočih je večina prebivalcev pristahev tradicionalnega verovanja, kjer so, recimo, predniki zelo cenjeni. Tudi neverujoči so potrebni pomoči.

Kako se domačini obnašajo do belcev?

Značilen je njihov spoštljiv odnos do starejših, podobno so se vedli tudi do nas belcev. Ker pa v te kraje zaide le malo belcev, smo bili povsod prava atrakcija in se je ob našem prihodu pogosto zbrala cela vas, da bi nas videli ali nam morda segli v roko.

Je bilo obnašanje bolj hlapčevsko ali zvedavo?

Nikakor ne prvo, zelo radovedno pa vsekakor. Bi pa rekla, da nas belce včasih gledajo tako, kot smo mi nekoč gledali kakšnega »strica iz Amerike«. Sami smo tega občutili nekoliko manj, saj smo se družili večinoma z otroki.

Misijonarji se tak odnos trudijo spremeniti. Želijo, da se domačini ne bi počutili drugorazredne, da bi bili enakovredni belcem. Težko jim to uspeva, šolanje Malgašev je zelo malo in ti živijo predvsem v mestih. Med glavnim mestom in podeželjem je velikanska razlika.

Ali si se po tej misiji kaj spremenila? Tvoj pogled na svet?

Čeprav to potovanje ni bilo kakšna življenjska prelomnica, za kaj takega je en mesec le premo, pa je veliko malih doživetij v meni pustilo sled, ki vsekakor pomeni pomembno življenjsko izkušnjo. Spoznala sem, kako delujem v drugačnem okolju, drugi kulturi, novih okoliščinah. Zdi se mi, da zdaj tudi nekoliko drugače gledam na stvari, mogoče preprosteje, ter da znam bolj ceniti malenkosti.

Boš to početje ponovila?

Ne vem, zaenkrat je za kakšne konkretne načrte še prezgodaj. Vsekakor pa razmišljam o tem. Če bo to Madagaskar ali kaj drugega, pa zaenkrat ne morem reči.

Kaj boš za konec sporočila našim bralcem? Nam boš izdala kakšen naslov?

Več informacij lahko dobijo v Misijonskem središču Slovenije. Do stika ni težko priti. Rada bi priporočila konkretno pomoč: 200 € za enoletno šolanje enega otroka. Zavedam se, da imamo tu pri nas urejeno šolstvo, zdravstvo, da imamo tekočo vodo, in da je vse to domokošje. Takšne stvari sem po prihodu domov začela veliko bolj ceniti. Ob tem se v imenu celotne skupine, misijonarjev in otrok, ki jim je pomoč namenjena, zahvaljujem vsem, ki so že velikodušno prispevali sredstva za misijone.

Mednarodno srečanje motoristov

ILIRSKA BISTRICA

4., 5. in 6. september 2009

Moto klub FEISTRITZ prireja prvi vikend v septembru jubilejno 10. mednarodno srečanje motoristov, ki se bo odvijalo na že ustaljeni lokaciji v Vrbiči.

Vabimo vse motoriste, vse ljubitelje motorjev in ljudi željne zabave, da se nam pridružijo v petek 4. septembra, v soboto 5. septembra in v nedeljo 6. septembra.

Vse dni bo poskrbljeno za hrano in pijačo, dobro zabavo, glasbo, igre...

Še posebej vabimo motoriste na **panoramsko vožnjo**, ki bo v soboto ob 17.00. Popeljali se bomo iz prireditvenega prostora - Vrbiča - skozi mesto Ilirska Bistrica - postanek pred Avtoshop bar-om v Il. Bistrici - Jelšane - Novokračine - Zabiče in nazaj na prireditveni prostor.

Tako v petek kot v soboto se nam bodo predstavile rock in metal skupine, v soboto zvečer nas bo zabavala znana rock skupina iz Beograda PARTIBREJKERS.

Lepo vabljeni!!

Moto klub FEISTRITZ

Bistriški petinosemdesetletniki

Anica Kocjančič, Foto: Danilo

Tudi letos so Bistričanke in Bistričani, rojeni leta 1924, nadaljevali s tradicijo srečanj, s katerimi so pričeli pred petnajstimi leti. Na Mašunu se je takrat zbralo 19 sedemdesetletnikov, nato so se 5 let srečevali vsako poletje. Po krajši prekinitvi so se 30. junija letos ponovno zbrali v gostilni Danilo in v veselem razpoloženju obujali spomine. Vsi so še vedno aktivni, kolikor jim dopušča zdravje se ukvarjajo s športom, telovadbo in jo mahnejo na kakšen krajši izlet. Ob koncu veselega srečanja so si zaželeli ponovnega snidenja čez pet let, ko bodo častitljivi devetdesetletniki.

Stojijo z leve: Elka Derenčin, Stanko Česnik, Marija Simčič
Prva vrsta: Jožica Bubnič, Slava Lipec, Ema Šajn, Antonija Juretič

FOLKLORNA SKUPINA GRADINA ILIRSKA BISTRICA

Vse ljubitelje plesa vabimo, da se nam pridružijo na prvih vajah v novi sezoni in zapešejo z nami.

Srečali se bomo v torek, 1. septembra ob 18 uri V DOMU NA VIDMU.

Pridite lepo vam bo z nami!

ČESTITAMO

Življenje, življenje je večna uganka,
ne veš, kdaj začne se,
ne veš, kdaj ga zmanjka....

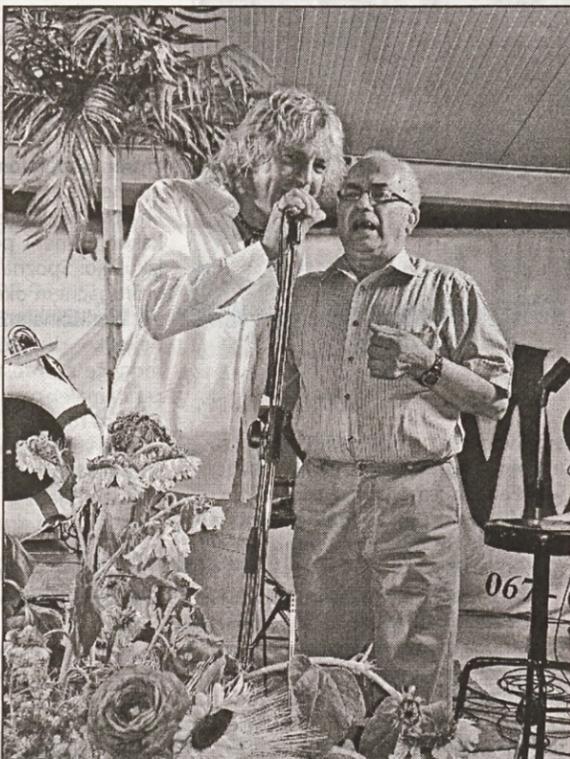
(Franc Ankerst)

Ob jubileju

Pred kratkim je praznoval osebni jubilej Emil Novak iz Podgrada, član Brštulin bande, solo pevec, igralec, dober plesalec in človek, ki mu tehnika ne povzroča posebnih težav...

Da je človek številnih talentov smo vedeli že od samega začetka, da pa je tudi spreten kuhar in odličen gostitelj, smo se prepričali ob praznovanju njegovega osebnega jubileja.

Gospod Emil, želimo vam še veliko srečnih, zadovoljnih in zdravih let, predvsem pa, da bi še kaj lepega doživeli, se dobro imeli in obeležili še kakšen vaš osebni jubilej.

Na nedavnem slavlju v Hotični je Emil Novak zapel v duetu s pevcem skupine Plima in več kot navdušil občinstvo.

Brštulin banda, Harije

HÖRMANN
garažna in industrijska vrata

Vrhunska avtomatska sekcijna garažna vrata Hörmann

**ŽE ZA
929 €!**

Cena zajema sekcijna izolirana garažna vrata EPU (vodoravni motiv, bela, woodgrain), dimenzije: 2375 x 2000, 2375 x 2125, 2500 x 2000, in 2500 x 2125, motorni pogon, montažo in 8,5 % DDV.

NAJBOLJŠE ZA MOJO DRUŽINO!

BLT D.O.O. IDRIJA

INDUSTRIJSKA, GARAŽNA, POŽARNA IN ZRAKOTESNA VRATA

BLT D.O.O. IDRIJA
ULICA SV. BARBARE 6, 5280 IDRIJA
TEL: ++386 (0)5 374 36 60 n.c.
FAX: ++386 (0)5 377 89 45
E-MAIL: BLT@BLT.SI, WWW.BLT.SI